

V nedeljo 31. marca bomo v krajevnih skupnostih vsi občani volili delegacije v zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine. Vsak naš glas bo glas za boljši jutri.

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZPSŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 29. MARCA 1974

ŠTEVILKA: 12. LETO: XVI

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, ZPSŽ Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: CP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

Pozdrav VII. kongresu ZKS

V dne od 3. do 5. aprila bo v Ljubljani sedmi kongres Zveze komunistov Slovenije, na katerega se komunisti pripravljajo že od lanskega poletja, ko so dobili v javno razpravo izhodišča za pripravo stališč in sklepov desetega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije in iz katerih izhajajo tudi osnutki dokumentov za slovenski kongres komunistov, prilagojeni slovenskim posebnostim, ki so spremljale samoupravni socialistični razvoj naše družbe med VI. in VII. kongresom. Za slovenski kongres so bili od januarja do konca februarja dani v javno razpravo naslednji dokumenti: osnutek resolucije sedmega kongresa ZKJ, uvodni referat z naslovom Neposredna uveljavitev oblasti delavskega razreda, osnutek uvodnega poročila o delovanju ZKS med VI. in VII. kongresom ZKS, drugi uvodni referat z naslovom Obdobje idejnopolične ofenzive in revolucionarne obnove, osnutek sprememb in dopolnitev statuta ZKS, tretji uvodni referat Usmeritev k delavskemu razredu, dokument z naslovom Politika in naloge ZK na področju kulture in znanosti in Idejne osnove samoupravne socialistične preobrazbe vzgoje in izobraževanja. O vseh teh dokumentih, predvsem o osnutku resolucije je razpravljala večina članov Zveze komunistov tudi v naši občini, medtem ko so o ostalih dokumentih razpravljali le aktivni ZK po interesnih področjih. Pri tem moramo poudariti, da doslej še za noben kongres niso nastajali dokumenti, ki bodo dokončno izoblikovani in sprejeti na samem kongresu, na tako široki osnovi oziroma z aktivnim sodelovanjem večine članov ZK.

Kongresa se bo iz naše občine udeležilo deset delegatov, in sicer iz Železarne Anica Bregant (šamotar), Ljubo Jasnič (predsednik RK ZMS), Rudi Makra (politični delavec), Stane Rev (jeklovlek) in Andrej Zalokar (martinar), ostali delegati pa so Janez Dežman (Viator Jesenice), Bine Kobentar (obč. sodnik za prekrške), Franc Langus (prosv. del. osnovna šola Zirovnica), Janko Sodja (HC Moste) in dipl. inž. Marija Vičar (Stanov. podjetje Jesenice). Poleg njih je kot gost na kongres vabljen tudi sekretar občinske konference ZKS Jesenice Ludvik Kejžar.

Pozdravljamo sedmi kongres Zveze komunistov Slovenije in mu želimo, da bi z največjo odgovornostjo in prodornostjo oblikoval neposredne naloge za nadaljnjo, revolucionarno preobrazbo slovenske družbe v okviru jugoslovanske družbe kot neločljivi del celote in enotne Zveze komunistov Jugoslavije.

Problematika preskrbe z električno energijo

Ker se vedno bolj pogosto srečujemo z vprašanjem izpadov in sploh pomanjkanjem električne energije, smo prosili šefa energetskih obratov dipl. inž. Dušana Sikoška, da nam nekaj več napiše o tem vprašanju. Ustregel je naši prošnji in podrobno razložil problematiko preskrbe z električno energijo.

V preteklem letu so izpadi TE Šoštanj in TE Trbovlje povzročili občutno pomanjkanje električne energije.

Realizacija elektroenergetske bilance za leto 1973

	bilanca GWh	realizacija GWh	%
HE	2294	2228	97,1
TE	3288	2595	78,9
Uvoz	242	673	278,1
Skupno:	5824	5496	94,4

Dejansko so znašale omejitve v Sloveniji 273,3 GWh, od tega odpade na posebne odjemalce 196,6 GWh in na distribucijo 76,4 GWh. Naši Železarni je bila dobava električne energije omejena za 11.146 GWh in to električne peči 8.276 MWh, valjarne 1.702 MWh in ostali odjemalci 1.168 MWh. Proizvodnja elektrojekla se je zaradi omejitve zmanjšala za 12.730 ton pri specifični po-

rabi 650 kWh na tono. Zaradi neprekinjenega obratovanja tega izpada proizvodnje ni bilo mogoče nadoknaditi.

PROGNOZA ZA LETO 1974

Elektroenergetska bilanca Slovenije za leto 1974 predvideva potrebo:

direktni odjem	1970 GWh
distribucija	3946 GWh
izgube prenosa	140 GWh

Skupno: 6056 GWh

Proizvodnja:	
Hidroelektrarne	2280 GWh
Termoelektrarne	3284 GWh
Nakup iz BiH	430 GWh
iz Avstrije	10 GWh

Skupno: 6004 GWh

Proizvodnja hitroelektrarn je planirana s 70-odstotno verjetnostjo letne proizvodnje, proizvodnja termoelektrarn pa predvideva 15 odstotkov moči za hladno in rotirajočo (Nadaljevanje na 3. strani)

Debela pločevina za novo hladno valjarno iz naše valjarne 2400

Debela pločevino za konstrukcijo nove hale hladne valjarne, bodo izvaljali v naši valjarni pločevine 2400, za kar so vse pripravili že v postopku. Kratki roki izdelave in visoke kvalitete zahteve mikrolegiranega jekla vrste NIONICRAL 40 in JE-KOR 35, so zahtevali posebne organizacijske in tehnološke ukrepe v vseh fazah predelave. Naročilo za novo hladno valjarno pomeni drugi veliki korak v osvajanju tehnologije. Do sedaj so v valjarni 2400 v teh kvalitetah izdelali le manjše količine pločevine za nekaj naročnikov.

Realizacija večjih količin v okviru redne proizvodnje je seveda težka naloga za organizatorje proizvodnje celotne tehnološke poti od jeklarne preko bluminga do valjarne pločevine 2400. Izpolnjevanje kvalitativnih zahtev v vseh fazah dela bo zahtevalo od vseh zaposlenih v teh obratih pazljivost pri izpolnjevanju tehnoloških pogojev izdelave in predelave. V posameznih fazah dela bo potrebno vložiti tudi mnogo dodatnega dela.

Do sedaj je v končni obrat to je v valjarno pločevine 2400 prišlo naročilo za 1737 ton z dobavnimi roki:

- I. faza specifičirano 408 ton — dobavni rok 15. 4. 1974
- II. faza specifičirano 497 ton — dobavni rok 10. 5. 1974
- III. faza specifičirano 512 ton — dobavni rok 10. 6. 1974
- IV. faza specifičirano 319 ton — dobavni rok 15. 7. 1974

Vsakišni kvalitetni izpadi bodo imeli za posledico kasnitev dobavnega roka. To je bilo jasno že ob sprejemu naročila, kar je velika odgovornost tako za proizvodni sektor

Iz gradbišča nove hladne valjarne

Pred zaključkom redakcije današnje številke nam je sodelavec sektorja za novogradnje in vodja izgradnje nove hladne valjarne na Beli dipl. inž. Emil Ažman, posredoval kratko informacijo o poteku dosedanjih del.

V teh dneh SGP Gradis izvaja na gradbišču površinske izkope oziroma so že pričeli z izkopi za temelje hal, čemur bo takoj sledilo betoniranje temeljev. V nekaj dneh bo potok Javornik preusmerjen v novo izgrajeno strugo in pričeli bodo z zasipanjem stare struge. To bo omogočilo nadaljevanje gradnje nove trase ceste med Potoki in Javornikom oziroma izgradnja križišča za naselje Koroška Bela z obema krakoma — valjarna Bela, valjarna Javornik. Po programu mora biti promet preusmerjen na novo cesto s 1. majem. Sedanja cesta v valjarno Bela namreč že ovira delo pri izkopih na vzhodnem delu gradbišča, kjer sega izkop v to cesto, po kateri promet ne bo več mogoč. To pa bo rešeno s 1. majem, ki izvajalce del zavezuje, da usposobijo novo traso ceste in križišče za promet. Zabetonirani so tudi že temelji za nov stolpič za bivalnico monterjev, ki ga gradi SGP Sava in ki bo predvidoma gotov do oktobra letos.

Po prvem maju bodo pričeli tudi z izgradnjo nove upravne zgradbe z garderobami za novo hladno valjarno. Trenutno še iščejo izvajalca in ustrezna dovoljenja.

Za nemoten potek del pri izgradnji hal in ureditvi cestniš in upravne zgradbe je tudi potrebno položiti 35 kilovatni kabel valjarne Javornik—valjarne Bela in rušenje obstoječega daljnovođa. V delu je tudi že prestavljanje energetskih vodov, ki povezujejo valjarno Bela in Javornik in ki so bili doslej provizorično izvedeni.

Trenutno je pripravljena tudi že prva količina v naši valjarni debele pločevine 2400 izvaljane pločevine za nove hale (podrobnosti preberite v posebnem zapisu v današnji številki). V naši železarni bomo proizvedli tudi okrog 800 ton hladno oblikovanih profilov za konstrukcije novih hal, za kar pripravlja ustrezne načrte inštitut za kovinske konstrukcije.

Na službi za izgradnjo nove hladne valjarne so tudi pričeli že postopke za razpise izvajalcev posameznih del kot strojno in elektro montažo, instalacije, razne konstrukcijske dele proizvodnih naprav, transformatorske postaje, elektroinstalacije in postopek za podpis pogodbe s projektanti temeljev naprav.

Dela pri izgradnji nove hladne valjarne dobivajo vedno večji razmah in zato bomo tudi v našem glasilu kar najbolj tekoče spremljali vsa dogajanja na gradbišču.

Sindikalna lista v praktični uporabi

Mnogo se v zadnjem času govori o tako imenovani sindikalni listi. Ker smo skoraj vsi zaposleni v Železarni tudi člani sindikata, je to tudi naša lista. Kaj pa ta lista dejansko pomeni na vemo le bolj malo, zato ne bo odveč, če jo bom bralcem Železarja skušal predstaviti v nekoliko širši, praktični obliki. Izraženo v povzetkih so ji sestavljali uvodoma dali sledeči pomen.

Ta sindikalna lista predstavlja skupen dogovor organizacij in organov sindikatov in Zveze sindikatov Slovenije. V njej so povzeta stališča do tistih vprašanj in pravic, ki izvirajo iz dela in morajo po mnenju sindikatov, preko sporazumov in internih aktov temeljnih in drugih organizacij združenega dela, biti enotno urejena. Zato je dolžnost vseh institucij sindikata, kot posameznih članov, da se zavzemajo za popolno, vendar čim bolj enotno uveljavitev teh pravic. Določbe, ki jih zajema sindikalna lista postane-

jo obvezne za udeležence samoupravnih sporazumov šele, ko bodo vključene v posamezne sporazume in preko teh v interne samoupravne akte, ki urejajo v posameznih delovnih organizacijah področje delitve dohodka odnosno delitve osebnih dohodkov. Sindikalna lista in statističen dokument, pač pa vsebuje le osnovo in izhodišče za enotno urejanje posameznih pravic, medtem ko bomo vrednosti, navedene v listi, prilagajali vsakoletni stopnji druž-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Sodelavci v srcu katperjev.

Zagrizen boj in zelo izenačeno znanje

V petek, 22. marca, je bilo v gledališki dvorani na Jesenicah že četrto leto tekmovalje tričlanskih ekip osmih razredov osnovnih šol radovljiske in jeseniške občine pod naslovom KAJ VEŠ IN ZNAŠ O ŽELEZARNI JESENICE, ki ga poleg drugih oblik sodelovanja s šolami organizira kadrovski sektor naše železarne. Pred polno zasedito dvorano so se v znanju pomerile ekipe vseh dvanajstih osnovnih šol, za vmesni kulturni program pa je poskrbel harmonikarski zbor glasbene šole Radovljica, pod vodstvom dirigenta Joža Azmana. Zaradi zelo izenačenega znanja vodečih dveh ekip, se je ocenjevalna komisija odločila, da podeli dve prvi nagradi in sicer osnovni šoli Koroška Bela in osnovni šoli Prežihov Voranc Jesenice, drugo je osvojila osnovna šola prof. dr. Josipa Plemlja Bled in tretjo osnovna šola A. T. Linhart Radovljica.

Po uvodnih akordih harmonikarskega zbora, so se pred ocenjevalno komisijo, ki so jo sestavljali: Sonja Iskra iz osnovne šole Tone Čufar Jesenice in Sonja Potočnik iz osnovne šole Bled, kot predstavnici šol in predstavniki Železarne: dipl. inž. Avgust Karba, Miloš Magolič in dipl. inž. Tone Zevnik razvrstili ekipe:

— osnovna šola Žirovnica — Alenka Kotnik, Mojca Legat in Zvonka Triplat, rezerva Franci Triplat, mentorja pedagoga Jana Lavrenčič in Marija Sitar;

— osnovna šola bratov Zvan Gorje — Marta Poklukar, Janko Rožič, Jana Ambrožič, rezerva Vito Lavrič, mentorji pedagogi Jože Kosmač, Olga Križman in Minka Bernik;

— osnovna šola Prežihov Voranc Jesenice — Roman Grosmajer, Rok Štravs, Janko Subotič, rezerva Renato Drolc, mentorja pedagoga Ljuba Pavliček in Helena Hadivnik;

— osnovna šola A. T. Linhart Radovljica — Darja Zupan, Franci Potočnik, Bogdan Sinobad, rezerva Irena Fajfar, mentorji pedagogi Marija Galič, Katarina Bem in Bernarda Kastelic;

— osnovna šola Bohinjska Bistrica — Marjanca Bajt, Milena Preželj, Marija Žmitek, rezerva Milena Ravnik, mentorja pedagoga Janko Vojvoda in Marija Cvetek;

— osnovna šola Tone Čufar Jesenice — Janez Pšenica, Gordana Kapus, Tatjana Pajer, rezerva Nevenka Pazler, mentorji pedagogi Roža Ravnik, Slavko Ilenič in Sonja Iskra;

— osnovna šola F. S. Finžgar Lesce — Bojan Avenik, Miro Pogačar in Marjana Valjavec, rezerva Mojca Čop, mentorji Karel Boštjančič, Valentin Krivec in Vlado Gatej;

— osnovna šola Kranjska gora — Andrej Ferjančič, Mirjam Zerjav, Mitja Petrič, rezerva Vlasta Rabič, mentorji pedagogi Marjana Kotnik, Metka Košir in Mira Smolej;

— osnovna šola Koroška Bela — Samo Krivec, Janko Noč, Drago Krčelj, mentorja pedagoga Irena Urbar in Anica Bratun;

— osnovna šola prof. dr. J. Plemelj Bled — Andrej Kokot, Zvonka Stare, Zlatka Vidic, mentorji pedagogi Sonja Potočnik, Anka Banič in Janez Ravnik;

— osnovna šola Stane Žagar Lipnica — Slavko Solar, Marija Solar, Mojca Blaznik, rezerva Nevenka Bešter, mentorja pedagoga Metka Rajgelj in Danica Zupan;

— osnovna šola Mojstrana — Tatjana Klančnik, Mirjam Fišer, Staša Potočnik, rezerva Zorka Zupan, mentor pedagog Vanja Ulčar.

Organizatorji so letos uvedli majhno novost in sicer tekmovalje v ročni spretnosti oziroma sestavljanju posebnega ograjca, ki so ga pripravili na Železarskem izobraževalnem centru. Tekmovali so predstavniki vseh dvanajstih šol, nalogo pa so najprej opravili: Gabrijel Divjak iz osnovne šole Tone Čufar Jesenice, Milan Batagelj iz osnovne šole A. T. Linhart Radovljica in Ismet Pivač iz osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice, ki so prejeli v dar knjigo, vsi tekmovalci pa spominsko mapo Železarne.

Predstavniki Železarne, direktor temeljne organizacije združenega dela Valjarne dipl. inž. Avgust Karba, je za tem razdelil nagrade najboljšim avtorjem tehničnih, likovnih in pismenih izdelkov, ki so jih na natečaj Železarne poslali učenci sedmih in osmih razredov osnovnih šol obeh občin in učenci posebne osnovne šole Jesenice. Posebna komisija je kot najboljšo izbrala

TEHNIČNI IZDELKI:
Dve prvi nagradi v višini 400,00 dinarjev je podelila Mitju Petriču iz osnovne šole Kranjska gora in posebni osnovni šoli Jesenice za skupinsko delo. Dve drugi nagradi v višini 350,00 dinarjev sta prejela Toni Čop iz osnovne šole bratov Zvan Gorje in posebna osnovna šola Jesenice za skupinsko delo. Dve tretji nagradi v višini 300,00 dinarjev sta pripadli Marjanu Kunišču in Francu Ferjanu iz osnovne šole bratov Zvan za skupen izdelek in posebni osnovni šoli Jesenice za skupinsko delo. Miha Bregant in Damjan Kunišč iz osnovne šole bratov Zvan Gorje za skupno delo in Miha

Vilman iz osnovne šole Mojstrana, so si delili dve četrti nagradi v višini 250,00 dinarjev.

LIKOVNI IZDELKI:

Dve nagradi v višini 400,00 dinarjev sta prejela Branko Šmitek iz osnovne šole A. T. Linhart Radovljica in Marjetka Justin iz osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice. Dve drugi nagradi v višini 350,00 dinarjev sta pripadli Ireni Pazlar iz osnovne šole Tone Čufar in posebni osnovni šoli Jesenice za skupinsko delo. Dve tretji nagradi v višini 300,00 dinarjev so prejeli Tine Knap iz osnovne šole Kranjska gora in Mirjana Tomšič, Jože Savulj in Salko Mulalič iz posebne osnovne šole Jesenice za skupinsko delo. Janezu Martelju iz osnovne šole Kranjska gora in Ismetu Pivaču iz osnovne šole P. Voranc Jesenice sta pripadli dve peti nagradi v višini 200,00 dinarjev. Zaradi izredno velikega števila kvalitetnih likovnih izdelkov pa je žirija dodelila še dve šteti nagradi v višini 150,00 dinarjev Andreju Ferjančiču iz osnovne šole Kranjska gora in Mateju Ruphu iz osnovne šole A. T. Linhart Radovljica.

PISMENI IZDELKI (tema Železarska industrija — osnova naše civilizacije):

Alenka Kotnik iz osnovne šole Žirovnica in Mateja Kežar iz osnovne šole Koroška Bela sta prejeli dve prvi nagradi v višini 400,00 dinarjev. Dve drugi v višini 350,00 dinarjev sta pripadli Janki Noč iz osnovne šole Koroška Bela in Marjanu Bohnc iz osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice. Ker so bili pismeni izdelki, ki bi prišli v poštev za tretjo, četrto in peto nagrado izredno izenačeni oziroma so dosegli enako število točk, se je komisija odločila, da šestim spisom do-

Občni zbor industrijskega gasilskega društva in poklicne gasilske in reševalne enote Železarne

Industrijsko gasilsko društvo in poklicna gasilska in reševalna četa Železarne sta imeli 21. marca redni letni občni zbor. Poveljnik, višji gasilski častnik I. stopnje Franci Bahun, je v svojem poročilu navedel, da so v preteklem enoletnem mandatskem obdobju imeli prostovoljci 43 vaj, poklicni gasilci in reševalci pa 312. Vsi skupaj so opravili 655 ur vaj. V tem času je nekaj članov opravilo tečaj za prvo pomoč, pet članov je naredilo voziški izpit, eden je bil v šoli za gasilskega tehnika, več pa jih je opravilo izpit za izprašane gasilca.

V njihovem domu je bilo več 14-dnevnih tečajev za civilno zaščito, njihovi predavatelji pa so sodelovali tudi na tečajih za gasilske podčastnike in strojnike, ki jih je organizirala občinska gasilska zveza Jesenice.

Zaradi preventive pred ognjem, so pregledali 23 butanskih naprav, 68 naprav na kurilno olje, 336 stanovanj, 246 pregledov pa so opravili v raznih podjetjih. Reševalci so opravili 304 prevoze ponesrečencev, z gasilskimi in reševalnimi avtomobili pa so skupaj naredili 28.476 kilometrov prevozov. Poleg tega so pregledali 303 plinske naprave in 1.280 ročnih aparatov za gašenje.

Vseh požarov, vključno s tistimi, pri katerih ni nastalo večje materialne škode, je bilo 174. Večja sta bila lani 17. 4. na Hrušici, ko se je vnelo skladišče posod za kisik in 12. 10. v Rodinah, kjer je gorelo stanovanjsko poslopje.

Tehnični referent mag. dipl. inž. Tone Razinger je poročal, da je bila lani nabavljena vsa predvidena oprema. Med drugim je enota dobila dve dvokolesni, reševalni čoln, dve potopni črpalki, v domu so uredili sobe za samce in popravili več hidrantov.

V letošnjem programu nabave opreme so predvideli novo tehnično orodje, malo stružnico, kompresor, ureditev UKV naprav v dežurni sobi, avtomobil, 8.000 litrsko cisterno in nekaj manjšega orodja. Glede nabave večje raztegljive lestve za gašenje požarov v višjih zgradbah so menili, da se o nabavi le-te morajo dogovoriti občinski gasilski sklad, stanovanjsko podjetje, Železarne in druga podjetja oziroma zainteresirani. Zelo neprijetno bi namreč bilo, če gasilci ne bi mogli učinkovito inter-

deli enotno nagrado v višini 250,00 dinarjev. Le-te so prejeli: Jože Pertnač in Alenka Noč, oba iz osnovne šole F. S. Finžgar Lesce, Bernarda Gašperšič, osnovna šola Tone Čufar, Drago Krčelj, iz osnovne šole Koroška Bela, Franci Zupan in Marija Podgornik, oba iz osnovne šole Žirovnica.

Temu predahu je sledil finalni boj v predtekmovalju petih izenačenih ekip: osnovne šole Žirovnica, osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice, osnovne šole A. T. Linhart Radovljica, osnovne šole Koroška Bela in osnovne šole prof. dr. Josipa Plemlja iz Bleda. V drugi seriji vprašanj je izpadla iz nadaljnjega tekmovalja za umestitev od prvega do tretjega mesta osnovna šola Žirovnica, v tretji seriji vprašanj je zaostala osnovna šola A. T. Linhart Radovljica, v četrti pa še osnovna šola Bled. Ker sta bili preostali ekipi po sedmih dodatnih vprašanjih še vedno izenačeni, se je komisija odločila, da podeli dve prvi nagradi. Končni vrstni red:

Dve prvi mesti in nagradi v višini 2.500 dinarjev za zaključni izlet razreda, ki sta ga zastopali sta prejeli ekipi osnovna šola Prežihov Voranc Jesenice in osnovna šola Koroška Bela. Člani obeh ekip pa so prejeli vredna šestila.

Drugo mesto in nagrado v višini 2.000 dinarjev je prejela ekipa osnovne šole prof. dr. J. Plemelj Bled, člani ekipe pa nalivna peresa. Tretje mesto in nagrado 1.500 dinarjev za zaključni izlet je prejela ekipa osnovne šole A. T. Linhart iz Radovljice, člani ekipe pa šolske torbice.

Čeprav se je tekmovalje zaradi zelo izenačenega znanja nekoliko zavleklo, je nedvomno doseglo svoj namen. Mnogo učencev iz katerih so bile izbrane ekipe, se je morala poglabiti v področja, ki so bila zajeta v vprašanjih:

— iz zgodovine železarstva na Gorenjskem,

— vloga železarstva v jugoslovanstvu in svetovnem gospodarstvu,

— iz tehnologije metalurgije oziroma železarstva,

— o današnji proizvodnji jeseniške železarne in njeni prihodnosti in

— o poklicih, ki jih rabi Železarne in ki jih usposablja Železarski izobraževalni center.

Mnogim učencem je postala Železarne bližja in mnogi od njih bodo čez leta postali člani tega šeststičlanskega delovnega kolektiva.

venirati, če bi prišlo do ognja v stavbah, ki imajo več kot štiri nadstropja. Glede na zadnje večjo železniško nesrečo med Sotesko in Nomenjem, pa so predlagali, da se reševalci opremijo tudi z aparatom za mrzlo razteganje pločevine. Pri tem bi morala z denarjem vsekakor pomagati tudi železnica. Navzoče na občnem zboru so pozdravili v imenu Železarne, direktor kadrovskega sektorja dipl. polit. Tomaž Ertl, predstavniki sosednih gasilskih društev, ki so zaželeli še vnaprej tako uspešno delo. Navzoče je pozdravil tudi Valentin Kežar, predsednik občinske gasilske zveze, ki je Karlu Jerebu, Jožefu Pasarju in Francu Fabjanu izročil diplome za 20 in 10 letno službovanje v gasilstvu. Občnega zbora se je udeležilo tudi več upokojenih gasilcev, med njimi je bil tudi nekdanji poveljnik Gregor Novak, kateremu so izročili šopek nageljnov in ga imenovali za častnega poveljnika te enote.

Na občnem zboru so izvolili nov upravni odbor, katerega predsednik bo še naprej dipl. inž. Dušan Sikošek, poveljnik enote pa višji gasilski častnik I. stopnje Franci Bahun.

Železarski globus

ZVEZNA REPUBLIKA NEMCIJA

Zahodnonemške železarne so v letu 1973 proizvedle skoraj 50 milij. ton surovega jekla. V primerjavi z letom 1971 je proizvodnja narasla za skoraj deset milijonov ton. Mesečna proizvodnja pa je v primerjavi z letom 1972 narasla za skoraj 30 %.

Razvoj samoupravne socialistične Jugoslavije in posameznih samoupravnih socialističnih republik, je pred pomembnimi zgodovinskimi mejniki, ki jih bodo nedvomno postavili kongresi in konference Zveze komunistov republik in pokrajin ter kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Predstavniki Zveze komunistov Slovenije se bodo sešli na svoj sedmi kongres 3., 4. in 5. aprila, kot sinteza kongresov ZK republik in konferenc ZK pokrajin pa bo v dneh od 27. do 30. maja kongres Zveze komunistov Jugoslavije, ki bo najbolj avtoritativen dogovor jugoslovanskih komunistov oziroma njihovih predstavnikov. V sedanjem, zgodovinsko zelo pomembnem obdobju, ko vlagajo Zveza komunistov in vse organizirane socialistične sile vse napore za hitrejši razvoj samoupravnega socializma, našega lepšega jutrišnjega dne, pomenijo kongresi in konference ZK borbeni, delovni dogovor za nadaljnje delo Zveze komunistov same, kakor tudi za celoten družbeni razvoj. Dogovor, ki mora pospešiti vsa dosedanja prizadevanja Zveze komunistov, delavskega razreda in vseh delovnih ljudi oziroma vseh organiziranih socialističnih sil pri osvobajanju dela in človeka.

Ves dosedanji razvoj SFR Jugoslavije in SR Slovenije na zelo jasno začrtanih smotirih in ciljih, ki jih je inspirirala Zveza komunistov, kakor tudi doseženi razvojni rezultati, so argumenti, zaradi katerih so delavski razred in delovni ljudje sprejeli notranjo in zunanjo politiko Zveze komunistov za svojo, za katere uresničitev se tudi zavedajo in odločno borijo. Delavski razred in delovni ljudje namreč niso pozabili, da so v najtežjih dneh naše zgodovine tako takratna vlada kot vse politične stranke zapustile ljudstvo in zbežale v zamejstvo ali se udinjale okupatorju. Takrat je edino Komunistična partija ostala zvesta svojemu ljudstvu, povezala vse napredne sile in slovenski narod ter jugoslovanske narode povedla v oborožen odpor proti okupatorju, v boj za nov družbeni sistem v katerem ne bo izkoriščanja in zapostavljanja, v katerem bosta delo in človek osvobodjena.

Osvoboditev dežele in zmaga socialistične revolucije, sta pogojevala temeljito ekonomsko in socialno preobrazbo Slovenije in Jugoslavije. Gospodarski razvoj od leta 1947 dalje je bil v Jugoslaviji hitrejši kakor svetovno povprečje in razvoj nerazvitih in razvitih držav. Takih uspehov in razvoja ne bi dosegli, posebno če se spominimo porušene in izropane domovine po osvoboditvi in dediščine, ki smo jo prevzeli od stare kapitalistične Jugoslavije, če ne bi Komunistična partija oziroma Zveza komunistov in druge napredne sile družbe usmerile naš razvoj k razvijanju samoupravnih socialističnih družbenoekonomskih odnosov.

Po zmagi oborožene revolucije, v kateri so komunisti Jugoslavije osvojili politično oblast in z nacionalizacijo industrije, transportnih sredstev, trgovine in gostinstva ter agrarno reformo uresničili tudi spremembe v lastniških razmerjih, tega niso razumeli kot konec revolucije. Kot marksisti, oboroženi z znanstvenim razvojnimi naukom so vedeli in se zavedali, da je potrebno še naprej revolucionarno spreminjati gospodarske in družbene odnose. Vedeli so, da je nadaljni razvoj potrebno usmerjati v to, da bo delavski razred resnično odločal o vseh rezultatih svojega dela in da bo potrebno ob vsem tem krepiti in razvijati ter premagovati vrsto drugih stvari in nalog.

Novi mejniki našega razvoja

Običajno, ko stojimo pred tako pomembnimi dogodki, kot so konference in kongresi Zveze komunistov, zelo radi pozabljamo, da smo izredno velike uspehe v razvoju proizvodnih sil in samoupravnih družbenih odnosov po osvoboditvi dosegli v zelo težkih ter zapletenih ekonomskih in političnih razmerah. Da vse to kar danes imamo, ni bilo dano samo po sebi, da so bili za to potrebni izjemni napori delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, odpovedovanje in premagovanje nešteti ovir. Obnova in graditev v vojni opustošene in izropane države, podedovanega nerazvitega in uničenega gospodarstva, je bila povezana z množico težav in problemov. Takrat se je bil hud in ogorčen boj pri uresničevanju revolucionarnih sprememb družbenoekonomskih in političnih odnosov. Zelo močne so bile še protisocialistične sile znotraj države, od zunaj pa smo doživljali vsemogočne pritiske in ekonomske blokade. Poleg boja za uresničevanje revolucionarnih sprememb, ki smo jih začeli z oboroženo revolucijo, se je bilo treba krčevito boriti za svojo neodvisnost, ki je bila izpostavljena stalnim grožnjam in pritiskom, ki tudi danes še niso prenehale. Iz tega razloga smo morali znatno večji del narodnega dohodka odvajati za krepitve obrambne sposobnosti države. Ob vsem tem pa smo bili deležni še nekaj naravnih in elementarnih nesreč — velikih potresov, poplav, sušnih let — kar vse je zaviralo naš še hitrejši gospodarski razvoj. Brez pretiravanja lahko ob vsem tem poudarimo, da smo vse to premagovali zato, ker se je velika večina delavskega razreda in delovnih ljudi zavedno odločila uresničevati politiko Zveze komunistov, ki je v narodnoosvobodilni borbi in v povojnem obdobju dobila velik ugled in zaupanje delovnih ljudi. Vse to smo uspeli premagovati in kljub temu doseči neslutene gospodarske uspehe zato, ker so se Zveza komunistov in organizirane socialistične sile odločile in usmerile naš razvoj k oblikovanju in razvijanju samoupravnih socialističnih družbenoekonomskih odnosov.

Ko se pred sedmim kongresom Zveze komunistov Slovenije oziramo nazaj na prehojeno pot, se moramo soočiti tudi s tem, da je bilo v obdobju med obema kongresoma tudi mnogo ostrih spopadov in resnih preizkušenj za Zvezo komunistov, delavski razred in delovne ljudi. Kajti s tem, ko smo uresničevali politiko in stališča ZK, sprejeta na šestem kongresu ZKS in devetem kongresu ZKJ, v pogledu nadaljnega razvoja samoupravljanja in uveljavljanja vodilne vloge delavskega razreda v naši družbi, se je povečala tudi dejavnost tistih sil, ki so bile ogrožene zaradi take usmeritve. To so bili nosilci birokratskih, tehnokratskih in nacionalnih teženj, ki so se povezovali z notranjimi in zunanji nasprotniki naše družbe, da si ohranijo svoj položaj, slojevske privilegije in ekonomsko ter politično moč. Vse to je zaviralo naš razvoj, začelo spodbujati idejno-politično in akcijsko enotnost v Zvezi komunistov in ogrožati bratstvo, enotnost in enakopravnost jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Z vsem tem se je kritično in samokritično soočila 21. seja predsedstva ZKJ in na vse to je opozorilo pismo predsednika Zveze komunistov tovariša Tita in izvršnega biroja ZKJ oktobra 1972 ter določilo ukrepe, ki jih je bilo treba storiti odločno in brez omahovanj, da Zveza komunistov poveča svojo enotnost, akcijsko sposobnost in učinkovitost pri doslednem izvajanju političnega kurza devetega kongresa ZKJ. To je bila sposobna pred vsem svetom in pred vsemi nasprotniki socializma narediti edino v revoluciji prekaljena Zveza komunistov Jugoslavije, ki kljub vsem mogočim pritiskom, grožnjam, ekonomskim blokadam in podobno, ni nikdar krenila iz začrtane poti. Iz tega boja je Zveza komunistov izšla idejno-politično enotna in akcijsko učinkovita organizacija delavskega razreda.

Po vsem tem boju lahko danes ugotovimo, da bodo tako slovenski komunisti, kot komunisti ostalih republik in pokrajin prišli na svoje kongrese in konference že s konkretnimi rezultati ustvarjalnih prizadevanj pri uresničevanju sprejetih obveznosti na zadnjih kongresih, katerih uresničevanje je posebno spodbudilo Titovo pismo. Nove ustave in dokumenti za kongrese, ne-le, da so dokaz uresničevanja revolucionarne politike in stališč sprejetih na prejšnjih kongresih, temveč so že del naše rasničnosti, del naše družbene prakse. Delavski razred in vsi delovni ljudje pod vodstvom svoje avantgarde Zveze komunistov, postajajo resnični družbeni subjekti združenega dela, družbene produkcije in izvrševanja politične oblasti. Iz vsega tega izhaja tudi zavedanje delavskega razreda in delovnih ljudi, da so vse revolucionarne pridobitve v naši družbi dosežene pod vodstvom Zveze komunistov. V takem burnem razvoju, ki nas je spremljal po osvoboditvi, so bili naši narodi, delavski razred in delovni ljudje sposobni premagati vse ovire pod vodstvom Zveze komunistov, ki je strateško vodila boj za razvoj socialističnega samoupravljanja, za neposredno oblast delavskega razreda, da bo le-ta postal resničen gospodar preseženega dela.

Problematika preskrbe z električno energijo

(Nadaljevanje s 1. strani)

rezervo. Proizvodnja TE je planirana za okrog 689 GWh višje, kot je znašala dosežena proizvodnja v letu 1973 in je izpolnitev te proizvodnje odvisna predvsem od visoke pogonske sposobnosti vseh TE in od zagotovitve potrebnih količin premoga. Nakup 430 GWh iz SR BiH je planiran po pogodbi o kreditiranju izgradnje TE Tuzla. Primanjkljaj 52 GWh verjetno ne bo nastopil, ker so direktni odjemalci prijavi višji odjem.

Instalirane moči na pragu znašajo:

Hydroelektrarne	482 MW
Termoelektrarne	616 MW
Skupno	1098 MW
nakup moči do	140 MW
Razpoložljiva moč	1238 MW
Potrebna moč:	
Direktni odjem	230 MW
Distribucija do	715 MW
Izgube prenosa	15 MW
Potreba	960 MW

V defektu je generator I 40 MVA v toplarni Ljubljana z močjo na pragu 29 MW, ki bo stavljen ponovno v pogon predvidoma septembra letos. V TE Trbovlje je od začetka leta v remontu blok 125 MW z močjo na pragu 113 MW. Remont je bil predviden za dva meseca, vendar se bo precej podaljšal. Moč TE je zaradi teh izpadov oziroma okvar že od začetka leta zmanjšana za 142 MW.

Dipl. inž. Dušan Sikošek

Preskrba konzumentov z električno energijo v letu 1974 je v največji meri odvisna od pogonske sposobnosti, hidroelektrarn in termoelektrarn, prenosne mreže, od dobave zadostne količine premoga ter od redne dobave pogodbenih količin energije iz BiH. V primeru, da bi nastopil izpad bloka 275 MW v TE Šoštanj in se prekinitve dobave iz BiH, bo Slovenija imela na razpolago le okrog 50 odstotkov celotne potrebne količine in bodo v takih primerih zelo obsežne omejitve.

PROGNOZA ZA LETO 1975—1980

Združeno elektrogospodarstvo Slovenije je predvidelo v svoji srednjeročni prognozi potreb po električni energiji, da bo prihajalo do težav s pokrivanjem, ker smo v precejšnji zakasnitvi z izgradnjo novih objektov.

Prognoza potreb	Energija GWh	Moč MW
1975	6638	1038
1976	7060	1216
1977	7524	1302
1978	8038	1396
1979	8584	1424
1980	9193	1600

Za pokrivanje potreb po električni energiji je predvidena izgradnja:

— jedrske elektrarne Krško, kjer bo Slovenija financirala izgradnjo kapacitete 300 MW, z istim deležem pa bo soudeležena tudi SR Hrvatska;

— termoelektrarne Šoštanj IV s kapaciteto 300 MW. Termoelektrarna Šoštanj bo s svojim novim agregatom povečala zmogljivost na 675 MW.

Za oba osnovna objekta za pokrivanje potreb po električni energiji so bili prvotni roki za pričetek obratovanja predvideni za v TE Šoštanj v letu 1975 in NE Krško v letu 1977. Zaradi obsežnih priprav pa se je začetek gradnje zavlekel in so novi roki za začetek obratovanja za TE Šoštanj leto 1977 in NE Krško leto 1978. Če sedaj pa domnevajo, da bodo tudi ti roki prestavljeni na poznejši čas.

Da se vsaj nekoliko premosti obdobje izgradnje osnovnih dveh objektov oziroma pokriva velik elektroenergetski primanjkljaj, je bil sprejet sklep, da se zgradi dopolnilne objekte:

— Plinsko elektrarno Brestanica z agregatom 60 MW s pričetkom obratovanja septembra 1974;

— HE Fala, rekonstrukcija izgradnje osmega agregata moči 17 MW s pričetkom obratovanja v drugi polovici 1975;

— HE Moste, četrti agregat, kot prečrpavalno enoto z močjo 8 MW s pričetkom obratovanja v drugi polovici 1975;

— HE Srednja Dobrava II s kapaciteto 112 MW;

— Kombinirana plinsko-parna elektrarna Trbovlje moči 91 MW.

V ta okvir je vključena tudi možnost nabave električne energije izven Slovenije. Predvidena je dobava iz SR BiH v letih 1974 in 1975 do 130 MW, v letu 1976 100 MW. Dobava je vezana na naše sofinanciranje moči 100 MW TE Tuzla V.

Bilanca je sestavljena ob upoštevanju petodstotne rezerve. Računi so narejeni za 90-odstotno letno zmogljivost preskrbe in 90-odstotno mesečno zasigurnost preskrbe.

Sindikalna lista v praktični uporabi

(Nadaljevanje s 1. strani)

benoekonomskega razvoja SR Slovenije.

Vsebinska sindikalna lista zajema 26 točk konkretnih kvalitet, ki naj bi bile vgrajene kot določila v sporazumih o delitvi dohodka in osebnih dohodkov vseh grupacij, s čimer bi postala delitev enotnejša. Ker je v prvem poizkusu nemogoče premostiti vse razliknosti, ki so se pojavljale v dosedanjih rešitvah, je nekaj vrednosti navedeno v razponih, torej so možne alternativne rešitve. Opozoriti moram tudi na to, da je bil precejšen del določil, ki jih vsebuje sindikalna lista že doslej uveljavljen v obstoječih sporazumih, vendar precej neenotno. Na področju SR Slovenije obstoja namreč preko 70 takšnih sporazumov, pa je razumljiva precejšnja razlika pri reševanju vsebinsko sicer enakih zadev. Sindikalna lista, ki jo je sprejel plenum sindikata SRS, dne 28. februarja, je bila v razpravi in dopolnjevanju že od decembra lanskega leta in vsebuje naslednja določila:

1. Najnižji mesečni os. dohodek naj bi znašal za polni delovni čas najmanj 60 % povprečnega OD na zaposlenega v SR Sloveniji t. j. po še nepopolnih podatkih okrog 1.350,00 dinarjev.

2. Nadurno delo — 50 % več kot znaša obračunska osnova, odnosno akontacija osebnega dohodka za delo v rednem delovnem času.

3. Nočno delo od 25—50 % več kot znaša obračunska osnova odnosno akontacija osebnega dohodka za delo v rednem delovnem času.

4. Delo na dan nedelje od 30—50 % nad obračunsko osnovo odnosno akontacija za redni delovni čas.

5. Delo na dan praznika — 50 % nad obračunsko osnovo odnosno akontacija za redni delovni čas.

6. Dodatek za deljen delovni čas kjer traja dnevna prekinitve več kot dve uri lahko znaša največ 350 dinarjev mesečno.

7. Nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni naj ne bo nižje od 90 % povprečno izplačanega osebnega dohodka posameznika v preteklem letu.

8. Dodatek za delovne izkušnje največ 12 % na obračunsko osnovo ter največ pet odstotkov za stalnost v delovni organizaciji.

9. Civilno-pravno razmerje — posamezne pogodbe odnosno izplačila naj bodo podvržena poimenski kontroli delavskega sveta.

10. Dnevnice in stroški prenočevanja v okviru države: od 8 do 12 ur odsotnosti največ 80 dinarjev, nad 12 ur odsotnosti največ 120 dinarjev.

11. Dnevnice za službena potovanja v tujino se regulirajo po predpisih, ki veljajo za državne organe.

12. Kilometrina t. j. nadomestilo za uporabo lastnega vozila v službene namene največ do višine 1,30 dinarjev za kilometer.

13. Terenski dodatek največ do 54. dinarjev na dan.

14. Nadomestilo za ločeno življenje največ do 1.000 dinarjev mesečno s tem, da se v internih aktih določijo pogoje kdaj takšno nadomestilo pripada.

15. Povračilo stroškov za prevoz na delo: Praviloma se lahko krijejo samo stroški prevoza z javnimi prometnimi sredstvi (vlak, avtobus) s tem, da obvezni prispevek de-

lavec znaša najmanj 20 dinarjev mesečno. V primerih, da na relaciji ne vozi javno prometno sredstvo, se za prevoz lahko prizna največ 0,40 dinarjev za kilometer.

16. Povračilo selitvenih stroškov — pod določenimi pogoji t. j. če je selitev v interesu delovne organizacije, se lahko krijejo stroški selitve po predloženih računih.

17. Regres za prehrano med delom znaša 100 dinarjev na zaposlenega mesečno pri čemer pa se v obseg regresa všteta npr. vrednost izdanih bonov (direktno regresiranje) kot kritje stroškov zvezanih z organizacijo dodatne prehrane.

18. Nagrade študentom in dijakom za prakso ter nagrade učencem v gospodarstvu — najmanj 500 dinarjev mesečno in največ toliko, kolikor znaša najnižje določeni osebni dohodek za tisto leto (trenutno okrog 1.350 dinarjev).

19. Odškodnine racionalizatorjem, novatorjem in avtorjem izboljšav: — višina ni predpisana, pač pa dano priporočilo, da delovne organizacije to dejavnost čim bolj podpirajo in pospešujejo.

20. Sredstva za stanovanjsko izgradnjo — v glavnem po sporazumu o združevanju sredstev, vendar ne manj kot šest odstotkov bruto osebnih dohodkov.

21. Sredstva za izobraževanje, ki so namenjena za družbenoekonomske, politične in strokovno usposabljanje ob delu ter drugačne oblike izobraževanja vključno s štipendiranjem, naj bi zajemale vsaj 1,5 odstotka bruto osebnih dohodkov.

22. Oblikovanje sklada skupne porabe, ki naj služi za kritje regresov za letni dopust, dajanje solidarnostnih pomoči, odpravnin ob odhodu v pokoj in jubilejnih nagrad, naj bi se reguliralo v višini povprečnega nomesečnega osebnega dohodka v republiki, na število zaposlenih v delovni organizaciji.

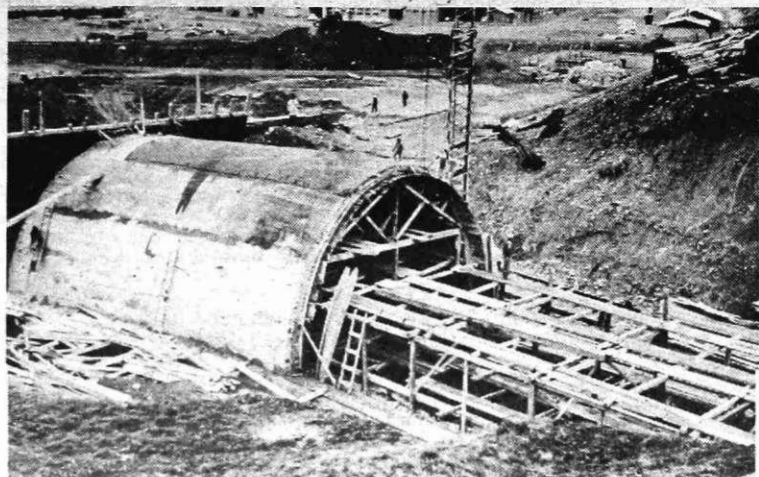
23. Regres za letni dopust — obsega tako sredstva za direktno regresiranje, kjer se priporoča upoštevanje socialnega in zdravstvenega položaja posameznika, kot kritje stroškov za funkcioniranje počitniških domov. Orientacijska višina od 600—900 dinarjev letno na zaposlenega.

24. Solidarnostne pomoči obsega predvsem pomoč ob družinskih nesrečah, elementarnih nezgodah, boleznih itd. Višina ni opredeljena, sredstva pa naj bi se razdeljevala v glavnem preko sindikalne organizacije.

25. Odpravnina ob odhodu v pokoj naj bi znašala najmanj dve in največ tri povprečne mese. os. dohodke, kar v sedanjih razmerah pomeni od 4.000 do 6.000 dinarjev, upoštevajoč dolžino delovne dobe in pogoje v katerih je posameznik delal.

26. Nagrade ob delovnih jubilejih, kjer se kot jubileji proglašajo 10—20—30—40 letna delovna doba v delovni organizaciji, naj bi znašale od enega do tri povprečne mese. os. dohodke s tem, da se 40-letni jubilej že obravnava tudi kot odpravnina.

S tem je v kratkem podana vsebina sindikalne liste. Kot bralci sami vidijo, je mnogo primerov takšnih, ko se bomo morali sami ali v sporazumu s še drugimi sorodnimi delovnimi organizacijami odločiti za konkretne rešitve, brez razponov. To pa naj bi bil tudi uvod v kasnejšo razpravo v kolektivu, ki naj v končni fazi prinese sklep o priznanju sindikalne liste pri urejanju naših internih odnosov.

Gradbišče za hladno valjarno, v ospredju gradnja betonskega mostu čez potok Bela.

Zemeljska dela na novi trasi ceste Potoki — Javornik uspešno napredujejo.

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 1. 4.	ARNEŽ FRANC	TRONTELJ MARJAN
TOREK — 2. 4.	ARH JOŽE	ISKRA BRANKO
SREDA — 3. 4.	SVETINA JOŽE	ZUPAN MIRKO
ČETRTEK — 4. 4.	ROZMAN JANEZ	ROTAR VINKO
PETEK — 5. 4.	KAVČIČ IVAN	SOKLIČ JAKA, dipl. inž.
SOBOTA — 6. 4.	ULČAR MARJAN	VARL ALOJZ
NEDELJA — 7. 4.	FALETIČ JANEZ, inž.	GMAJNAR JANEZ

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358, vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00—18.00 ure, nočni pa od 18.00—6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00—18.00 ure, nočni pa od 18.00—6.00 ure.

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

Služba obratne ambulante

od 1. do 6. aprila

Dopoldan: dr. Branko Čeh in dr. Aleksander Rjancevec.

Popoldan: dr. Branko Dražič

V soboto 6. aprila samo dopoldan dr. Branko Dražič.

ZOBNA AMBULANTA

Dopoldan terapevt dr. Alojz Smolej

Popoldan: terapevt Viktor Stražisar

V soboto 6. aprila samo dopoldan terapevt dr. Alojz Smolej.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

Objava

Na osnovi člena 10. pravilnika o delovnih razmerjih in na osnovi sklepa odbora za kadre in medsebojna razmerja v TOZD VET z dne 15. 3. 1974 dajemo naslednjo

OBJAVO

za prosto delovno mesto v strojnem vzdrževanju TOZD VET

6367 U-4 asistent SV profilne valjarne 1 oseba.

Pogoji: za zasedbo navedenega delovnega mesta se zahteva:

- Višja šola strojne smeri s 3 leti prakse v strojni stroki, od tega 1 leto v tehničnem biroju.
- STS strojne smeri s 5 leti prakse v strojni stroki, od tega 2 leti v tehničnem biroju.

Prijavo z osnovnimi podatki in podatki o strokovnosti je poslati v roku 8 dni na kadrovske sektor Železarne Jesenice z oznako »za TOZD VET«.

Članom DIT

Društvo DSIT Jesenice namerava v primeru zadostnega števila prijav (45 oseb) organizirati konec meseca aprila ali v začetku maja petdnevno strokovno ekscurzijo na Poljsko z ogledom ene izmed modernih železarn industrijske Slezije. Poleg strokovnega dela bo ekscurzija zajela tudi ogled tako zgodovinskih kot turističnih znamenitosti Krakova z bližnjo okolico. Stroški udeležbe za člane vseh sekcij DIT bodo predvidoma znašali 1.500,00 din na osebo.

OKVIRNI PROGRAM

- dan (četrtek) Dunaj z ogledom glavnih znamenitosti mesta
- dan (petek) Oswiecim (Auschwitz) z ogledom koncentracijskega taborišča, Katowice
- dan (sobota) ogled ene izmed železarn v okolici Katowiz
- dan (nedelja) Krakow — prestolnica nekdanjih poljskih kraljev z ogledom gradu Wawel in mestnih znamenitosti, Wielezka z ogledom najstarejšega rudnika soli v Evropi
- dan (ponedeljek) povratek preko Zakopanow.

Zaradi sklenitve aranžmaja s turistično agencijo prosi UO DSIT vse interese za informativne prijave do 6. aprila 1974. Možna je tudi prijava ožjih svojcev.

Prijave sprejema JOZE STRMOLE, energetsko gospodarstvo tel. 735 UO DSIT JESENICE

Samoupravni organi v preteklem tednu

5. seja odbora samoupravne delavske kontrole Železarn

Predsednik odbora samoupravne delavske kontrole Franci Fon je sklical 5. seja odbora v četrtek, 21. marca 1974 z dogovorjenim dnevnim redom, da bodo obravnavali vzdrževanje v Železarni in probleme v zvezi s tem.

Na podlagi izčrpnega poročila in podatkov o učinkovitosti službe vzdrževanja ter stanja sredstev za proizvodnjo, poročila o oceni razmer v dejavnosti vzdrževanja, dodatnega tolmačenja števila vzdrževanja in direktorja TOZD VET in razprave so sprejeli naslednje sklepe oziroma stališča.

1. Celoten material, ki je bil predložen v razpravo odboru je treba posredovati temeljni organizacijam združenega dela s pripo-

ročilom, da ga obravnavajo na seji delavskega sveta TOZD oziroma drugem pristojnem organu. To je potrebno zlasti zaradi boljšega medsebojnega dogovarjanja med posameznimi temeljnimi organizacijami združenega dela in temeljno organizacijo združenega dela VET.

2. Splošna skrb za stroje in naprave ni zadovoljiva in jo moramo izboljšati, ker se bo s tem izboljšalo tudi vzdrževanje. Odbor priporoča, da se ta problematika obravnava na

7. seja odbora za splošne zadeve in informiranje

V ponedeljek, 25. marca je bila 7. seja odbora za splošne zadeve in informiranje, na kateri so obravnavali naslednja vprašanja:

1. Pregledali so sklepe zadnje seje in ugotovili, da so izvršeni razen enega, ki ga ni mogoče realizirati in so zato sprejeli dodatno rešitev.

2. Vzeli so na znanje poročila o izvršenih službenih potovanjih v zamjestvo brez pripomb, ker so menili, da so vsa potovanja uspešno opravljena.

3. Odobrili so pet službenih potovanj v zamjestvo. Od teh sta dve v zvezi z izgradnjo nove hladne valjarne, dve potovanja sta komercialnega značaja in eno za strokovno izpopolnjevanje.

4. Sprejeli so predlog potrebnih sredstev za tekoče leto, ki ga bodo posredovali v javno razpravo skupaj

s predlogom za dodelitev sredstev sklada skupne porabe.

5. Sprejeli so poročilo o delu uredništva in problemih tiskanja »ZELEZARJA« in potrdili program dela ter stroške tiskanja tovarniškega glasila v letošnjem letu. Menili so, da bi tudi organi občine morali sodelovati pri kritju stroškov tiskanja tovarniškega glasila, saj v njem objavljamo veliko informacij občinske problematike.

6. Reševali so tekoče zadeve in prošnje in med drugim odobrili tiskanje Bilten poslovne literature ter v zvezi s tem sprejeli tudi predložen pravilnik, ki uravnava izdajanje in tiskanje tega biltena.

7. seja odbora za delovne in življenjske pogoje pri DS Železarn

Predsednik odbora za delovne in življenjske pogoje Jože Šlibar je sklical 7. seja odbora v petek, 22. marca z osnovnim namenom, da se odločijo o nakupu stanovanj, ki bodo letos na voljo na Jesenicah.

Na predlog strokovne službe kadrovskega sektorja so sklenili, da Železarna odkupi 20 stanovanj v prenovljenih hišah na Titovi cesti številka 94 in 100 v skupni vrednosti 4.982.280 dinarjev s sredstvi stanovanjskega prispevka, sredstvi sklada skupne porabe, pridobljenimi posojili na račun oročenih sredstev ter s sredstvi amortizacije stanovanj. Sklenili so tudi, da v novi členjeni stolpnici na Plavžu S-2 Železarna odkupi 65 stanovanj, vendar je treba z graditeljem stolpnice skleniti ustrezno pogodbo, s katero bo dogovorjena cena posameznega stanovanja in roki plačil posameznih

obrokov. Vzeli so na znanje poročilo o višini varčevanih sredstev pri Ljubljanski banki — enota Jesenice, ki se v letošnjem letu sproščajo. Strinjali so se s predlogom, da Železarna najame posojila, ki jih tako sproščena varčevana oziroma oročena sredstva omogočajo in pooblastil predsednika odbora, da s tem v zvezi podpiše ustrezne sklepe.

V nadaljevanju seje so rešili še nekaj prošelj, največ za izredno plačane dopuste športnikom, nekaj pa tudi za reševanje stanovanjskih problemov naših delavcev. O rešitvah teh prošelj bodo prizadeti pisмено obveščeni.

6. seja odbora za kadre pri delavskem svetu Železarn

Predsednik odbora za kadre inž. Sašo Kavčič je sklical 6. seja odbora v sredo, 20. marca, in za dnevni red seje predlagal: poročilo o izvrševanju sklepov prejšnje seje, poročilo o izdelavi sistema napredovanja kadra z višjo in visoko strokovno izobrazbo ter reševanje tekočih zadev.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje so ugotovili, da so vsi izvršeni razen dveh, ki pa sta tudi že v teku reševanja.

Vzeli so na znanje poročilo strokovne službe o javni razpravi o pravilniku za napredovanje kadra z višjo in visoko strokovno izobrazbo ter menili, da je pravilnik dobro pripravljen in izdelan, saj na njega v javni razpravi ni bilo bistvenih pripomb, sprejete in potrjene pa so tudi predložene variante nekaterih rešitev. Sklenili so, da kljub zahtevi izraženi v javni razpravi, naj bi pravilnik o napredovanju kadra z višjo in visoko izobrazbo začel veljati s 1. januarjem prihodnjega leta, do takrat pa je treba pripraviti podoben pravilnik tudi za vse ostale zaposlene v Železarni, da naj strokovna komisija za napredovanje

skuša reševati v tem času tiste prošnje za napredovanje, ki so že vložene po tem pravilniku. Sklenili so tudi, da naj komisija, ki je bila imenovana za izdelavo tega pravilnika o napredovanju, postane strokovna komisija za napredovanje in da naj s svojim delom takoj prične. Kadrovskega sektorja pa so naročili, da naj takoj začne z izdelavo pravilnika za napredovanje ostalega kadra v tovarni, izdelan, v javni razpravi in sprejet pa mora biti najkasneje do 1. januarja 1975. O tem svojem delu mora kadrovskega sektorja občasno poročati odboru za kadre.

V nadaljevanju seje so reševali tekoče zadeve in prošnje, med katerimi je bilo največ prošelj sodelavcev za razne študijske ugodnosti oziroma stipendije. O rešitvah teh bodo prizadeti pisмено obveščeni.

sestankih samoupravnih delovnih skupin s poudarkom na delovni disciplini in dožnostih zaposlenih do strojnih naprav. V zvezi s tem pa so sprejeli naslednja stališča:

— Odgovorne službe so dolžne skrbeti, da bo ravnanje s stroji in napravami takšno, kot ga zahtevajo določila in norme ter da bodo stroje upravljali strokovno usposobljeni delavci.

— Odgovorne službe so dolžne skrbeti, da se remontni zaključujejo v planiranih rokih. Izogibati se moramo kasnitvam in podaljševanju remontov, kar je bilo dosedaj reden pojav v večini obratov.

— Odgovorne službe morajo skrbeti, da po možnosti čimveč rezervnih delov in ostalih materialov izdelamo v lastnih vzdrževalnih delavnicah, ker nas zunanje firme vežejo na večja denarna sredstva, ker pri delu v Železarni vidijo le koristi lastnega podjetja. Zato naj se število pogodbениh del z zunanjimi firmami še naprej znižuje.

— Skrbeti moramo, da se število zaposlenih v vzdrževanju ne bo povečalo, povečati pa moramo število kvalitetnih strojev in naprav, kar je edini pogoj za povečano produktivnost.

Ob koncu seje so se dogovorili, da bodo na naslednji seji približno čez mesec dni obravnavali program dela odbora do konca letošnjega leta in predlog poslovnika za delo odbora samoupravne delavske kontrole. Naročili so odgovornim delavcem, da v ta namen pripravijo ustrezne predloge oziroma osnutke.

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

10. seja odbora za kadre in medsebojna razmerja

V petek, 15. marca je predsednik Ignac Juran sklical 10. seja odbora za kadre in medsebojna razmerja v TOZD VET, poleg pregleda sklepov, so na seji obravnavali nekatera kadrovska vprašanja.

Pregled izvajanja sklepov zadnje seje je podal članom odbora kadrovik. Ugotovili so, da so bili vsi možni sklepi realizirani, razen nekaterih, ki so še v izvajanju in se nanašajo na posredno reševanje ter štirih, na katere imata obrat elektro vzdrževanja in RTA prigovore. Le-te je odbor v nadaljevanju seje tudi obravnaval in ugotovil, da je pri sklepanju postopal popolnoma v skladu z obstoječimi pravilniki in z načeli kadrovanja in napredovanja v TOZD VET, zato tudi od prvotnih sklepov, sprejetih na 9. seji ni odstopil. V zvezi s tem pa je zahteval od kadrovskega sektorja, da do prihodnje seje da odboru natančno pojasnilo, kako se tretira izpit za visoko kvalifikacijo oziroma dodatno izobraževanje za opravljanje zasedenega delovnega mesta in v kakšnem času naj bi se to znanje pridobilo. V nadaljevanju seje je odbor na predlog obratovodstev sprejel 24 premeštitev, ukinil ali zmanjšal odbitke od osnove tarifne postavke osmim delavcem, razporedil 11 delavcev na delovna mesta ter reševal 11 prošelj. Obravnavali so tudi potrebe po novih delavcih, na transportu, kjer v železniškem in cestnem oddelku že nastopa problem normalnega obratovanja zaradi pomanjkanja delovne sile. Od 193 delavcev jih manjka 29 (5 strojevodij, 8 kurjačev, 4 prometniki, 7 premikačev in 5

kretnikov). Transport bi za prve potrebe nujno rabil vsaj 20 delavcev. V cestnem oddelku manjkajo predvsem fizični delavci in žlindrarji. Namesto 31 imajo le 13 delavcev, od tega samo štiri fizične. V kolikor ne bodo dobili novih delavcev, bo transport postal resna ovira pri izpolnjevanju planskih nalog v proizvodnih TOZD.

V strugarni valjev nujno rabijo nove delavce tako v strugarni valjev na Beli, kjer manjko, zaradi odhoda v JLA krijejo z nadržnim delom, kakor tudi v strugarni valjev na Javorniku, kjer se je pokazala večja potreba po izdelavi orodja za profilarno in je obrat primoran zaradi ozkega grla brusiti na tri izmene, za kar pa rabi nujno dva strugarja, ki bosta istočasno tudi brusilca.

Ob sklepu seje je bil odbor tudi seznanjen z delovnimi cilji kadrovske dejavnosti v TOZD VET v letu 1974, ki jih je pripravil kadrovik. Zaradi pomanjkanja časa so se na seji odločili, da bodo vprašanje temeljiteje obravnavali na prihodnji seji.

Odbor je zahteval tudi odgovor, zakaj se tako kot pri fizičnih delavcih tudi pri pisarniških delavcih ne izvaja vsako nadomestovanje z odločbo, o čemer je odbor razpravljal že na eni od prihodnjih sej.

TOZD Hladna predelava

9. seja odbora za gospodarstvo

V torek, dne 26. marca je predsednik odbora za gospodarstvo v TOZD Hladna predelava, dipl. inž. Janez Jamar, sklical 9. redno sejo. Seji je bil predlagan naslednji dnevni red: pregled sklepov prejšnje seje, obravnava proizvodnega in finančnega uspeha v mesecu februarju, potrditev operativnega plana za mesec april, ter razno.

O izvrševanju sklepov prejšnje seje je poročal direktor TOZD dipl. inž. Franc Vičar. Realiziran je bil sklep, da prodajna služba ugotovi vzroke negativnih rezultatov prevajanja v Italiji in predelavi Varl. Z dopisom od 28. februarja je prodajni sektor posredoval naslednje informacije: S predelavo naših kolobarjev v HVT v Italiji smo začeli v letu 1970. Osnovni smoter je bil, da se ugotovi sposobnost predelave naših kolobarjev v HV pločevino ali trakove in pridobi ustrezne izkušnje za kasnejšo uporabo v naši novi hladni valjarni. Na samem začetku smo predvidevali, da bi ta predelava obsegala količino do 50.000 ton. Zaradi objektivnih težav pa je bila ta količina zmanjšana na okrog 6.000 ton. V letu 1973 pa je ta posel v celoti prenehal.

Predelava HVT v HOP — roletni profil pri inž. Varlu se je začela v drugi polovici leta 1971. Ta kooperacija je bila rentabilna vse do sredje leta 1973, ko smo s povišanjem prodajnih cen za 15,22 odstotka in obremenitvami zaradi velikega povpraševanja po HVT, ukinili dotakratni popust za 10 odstotkov. S tem so se cene HVT zvišale dejansko za več kot 25 odstotkov. Zato trenutno ni posebnih vzrokov, da bi predelava pod takšnimi pogoji še obstajala, saj je vseeno, če plasiramo kar HVT.

Na osnovi teh ugotovitev je prodajni sektor predlagal odboru za gospodarstvo, da sprejme sklep, da se to pogodbo prekine, vendar pa je potrebno preko nekega grosista omogočiti še naprej oskrbovanje obstoječih potrošnikov z roletnimi profili.

Odbor je vzel pročitlo prodajnega sektorja na znanje in se strinjal s predlogom, da se pogodba z inž. Varlom prekine in da to stvar prevzame grosist.

V zvezi s sklepom, da se skliče posebno sejo odbora, na kateri bo knjigovodja podal obrazložitev izvora podatkov in knjigovodskih pojmov, je bilo, dogovorjeno, da bo ta sklep realiziran ob priliki obrav-

	v januarju	v februarju
hladna valjarna	- 562.595	- 187.608
žičarna	- 778.350	- 846.436
profilarna	- 43.008	+ 12.807
jeklovlek	- 527.760	- 1.171.006
elektrodni obrat	+ 474.088	+ 254.949
žebljarna	- 54.781	- 64.772

Nato je bil odboru predlagan operativni plan za mesec april kot sledi:

	družbeni	operativni
hladna valjarna	2.580 ton	2.580 ton
žičarna	5.860 ton	5.860 ton
profilarna	1.925 ton	1.925 ton
jeklovlek	1.810 ton	1.720 ton
žebljarna	1.177 ton	1.155 ton
elektrodni obrat	1.470 ton	1.420 ton

Operativni plan je znižan:

— pri jeklovleku za 90 ton zaradi velikih težav s preskrbo vložka iz profilnih valjarn in zaradi kvalitetnejšega asortimenta,

— pri žebljarni za 22 ton zaradi pomanjkanja naročil pri debelih žičnikih in

— pri elektrodnem obratu za 50 ton pri oplaševalnih elektrodah zaradi kasnitve montaže novih naprav.

Odbor je predlagani operativni plan za mesec april potrdil. V nadaljevanju je obratovodja elektrodnega obrata, dipl. inž. Franc Mlakar poročal odboru o predvidenem investicijskem programu za povečanje proizvodnje oplaščenih elektrod.

Predvideno povečanje proizvodnje oplaščenih elektrod je v skladu s

navnanja poslovnega poročila za I. kvartal. Se vedno pa ostane v veljavi sklep, da je treba izdelati analizo rezultatov izvoza v Rusijo.

V zvezi s problematiko kvalitete dinamov trakov, katero je odbor obravnaval že na več sejah, je predsednik inž. Jamar povedal, da se je kvaliteta teh trakov znatno izboljšala in da je sedaj taka kot smo želeli.

Odbor je vzel na znanje poročilo o proizvodnih finančnih rezultatih v mesecu februarju. Knjigovodja Mesarič je odbor seznanil z naslednjimi podatki o znižanju oziroma zvišanju stroškov:

srednjeročnim razvojnim programom tovarne in predvideva večji delež končne predelave vlečene oziroma valjane žice na račun zmanjšane prodaje manj kvalitetnih vrst jekla. Iz primerjave stroškov in učinka investicije, ki je bila podana na seji, je razvidno, da bi se vložena sredstva amortizirala preje kot v treh letih. Na osnovi obrazložitve je odbor sklenil, da podpira razvoj elektrodnega obrata v predlagani smeri. O projektu pa bo dokončno razpravljali in sklepali, ko bo leta povsem izdelan.

Na koncu seje je odbor potrdil tudi rebañans plana dohodka za leto 1974 in proračun skupnih služb Slovenskih železarn za leto 1974.

J. A.

Sestanki samoupravnih delovnih skupin

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

STRUGARNA I — Na skupnem sestanku 5. marca so sodelovali člani naslednjih SDS: konstrukcijska delavnica I, orodjarna II, ključavničarji strojnih delavnic, SDS priprave dela, SDS v delavnici tehnic, SDS v kovačnici, ter SDS materialna služba in obratovodstva strojnih delavnic. Najprej so poslušali poročilo o evidentiranih možnih kandidatih za delegacijo TOZD VET. V celoti so se strinjali s predlagano zaprto listo 15 kandidatov za delegacijo TOZD VET v zboru združenega dela skupščine občine Jesenice. Tudi na tem sestanku je inž. Soklič SDS posredoval predlog družbenega dogovora o splošni

porabi v naši občini. Ob koncu sestanka so z javnim glasovanjem potrdili predlog za delegate pri usklajevanju morebitnih pripomb.

Organizacija Skupne službe

SEOP — ODDELEK ZA ŠTUDIJE DELA — 6. marca je 15 prisotnih potrdilo začasni pravilnik organizacije skupnih služb. Prav tako so potrdili predlog delegacije skupnih služb v zbor združenega dela. Postavljeno je bilo vprašanje, koliko sredstev se vrača na Jesenice odvajanih v republiško skupnost za otroško varstvo, kulturo, zaposlovanje in predvsem za pokojniško zavarovanje. Razpravljali so še o možnosti uvedbe premakljivega delovnika ter o poslovnem poročilu Železarn za leto 1973. Za delegata pri usklajevanju je bil izvoljen inž. Crv.

OTK — MEHANIČNA PREIZKUŠEVALNICA — Na sestanku 7. marca je bil sprejet program dela samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1974. Sprejet je bil tudi družbeni

dogovor o nalogah in razdelitvi mandatov v občini za leto 1974. Prisotni delavci so postavili nekaj vprašanj, na katere so dobili tudi pojasnila oziroma odgovore. Sodelavec Govedič je bil izvoljen za delegata pri usklajevanju.

OTK — MEHANIČNA DELAVNICA — SDS Sok je imela sestanek 6. marca. Razlago programa dela samoupravnih interesnih skupnosti ter njihovega financiranja, so sprejeli bolj informativno. Načelno so predlog družbenega dogovora sprejeli, vendar menijo, da v kolikor bi se osebni dohodki v delovni organizaciji zmanjšali naj se procentuelno manjšajo tudi obveznosti iz tega dogovora.

STROJNE DELAVNICE — 5. marca so se na skupnem sestanku sestali člani SDS Markun — strugarna, Vončina iz orodjarne ter Gartner — konstrukcijska delavnica II. Vseh 67 prisotnih je glasovalo o predlaganih kandidatih za delegacijo TOZD VET, obratovodja inž. Soklič je pa posredoval predlog družbenega dogovora o splošni porabi v občini. Postavljenih je bilo več vprašanj, na katere je odgovoril obratovodja inž. Soklič. Izvoljeni so bili tudi delegati, ki bodo sodelovali pri usklajevanju morebitnih pripomb.

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Kritično o dosedanjem delu

V sredo, 20. marca je bila seja občinske organizacije ZM Jesenice. Na njej so najprej ocenili aktivnost mladih pred volitvami ter kritično spregovorili o delu posameznih konferenc in komisij v preteklih mesecih.

Ocena aktivnosti mladih pred volitvami vsekakor ni spodbudna, saj so se mladi premalo vključili v priprave. Za takšno stanje je na prvem mestu kriva neustrezna kadrovska politika v posameznih aktivih, poleg tega pa tudi vodstva aktivov niso v celoti izvršila svojih nalog. Pri tem velja omeniti tudi to, da so se mladi v izredno slabem številu udeležili kandidacijskih konferenc.

V nadaljevanju seje so prisotni kritično ocenili delo konferenc in komisij občinske organizacije ZM. Ugotovili so, da delovni programi niso realizirani v celoti, v nekaterih komisijah pa je delo povsem zamrlo. Sklenili so, da morajo predsedniki komisij in obeh konferenc v najkrajšem času pripraviti poročila o dosedanjem delu. O tem bodo obširno in konkretno spregovorili na seji občinske organizacije ZM, ki bo 4. aprila.

V drugem delu seje so se menili o delovnih akcijah v aprilu, ki jih nameravajo organizirati kot uvod v praznovanje meseca mladosti. Sredstva teh delovnih akcij bodo namenili za izgradnjo spominskega doma borcev in mladine v Kumrovcu. Poleg tega so se na seji še zavzeli, da se program meseca mladosti takoj uskladi, tako da bi priprave na posamezne prireditve nemoteno šle. J. R.

Seja predsedstva TK ZMS Železarne

Člani predsedstva tovarniške konference ZM Železarne, so na torkovi seji ocenili politično aktivnost mladih železarjev pred volitvami. Menili so, da so bili doseženi zadovoljivi rezultati, kljub kadrovskim problemom, s katerimi se nenehno srečujejo. Dodamo naj le-to, da so mladi z 19 odstotki zastopani v delegacijah posameznih TOZD.

V drugem delu seje so se menili o prireditvah, ki jih nameravajo organizirati v mesecu mladosti. Osrednji prireditvi bošta PETEROBOJ 74 in majsko srečanje mladih združenih v Slovenskih železarnah. Poleg tega pa bodo mladi železarji sodelovali tudi na ostalih prireditvah v mesecu mladosti, ki jih pripravlja občinska mladinska organizacija. J. R.

O novem ansamblu v nekaj besedah

Minulo soboto je v delavskem domu na Javorniku nastopil na prvem samostojnem koncertu zabavni ansambel MIKRONI. Ker je med mladimi bralci brez dvoma veliko ljubiteljev modernih ritmov, smo se odločili, da ansambel v nekaj besedah predstavimo v naši mladinski rubriki.

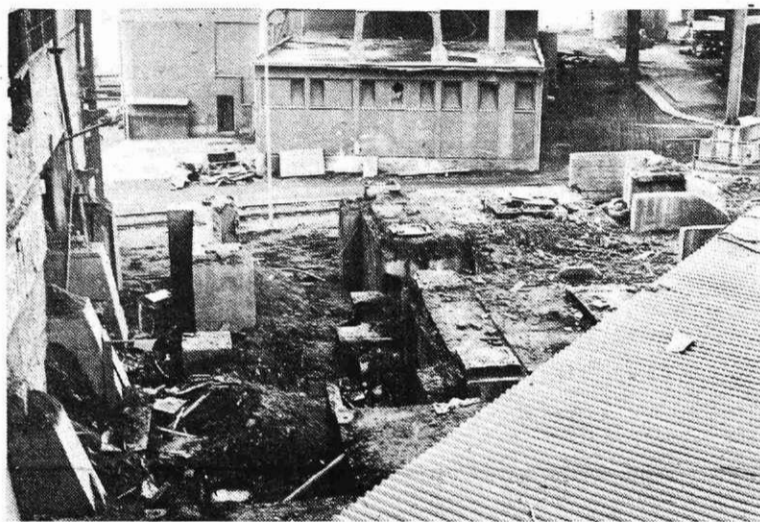
Najprej vas verjetno zanima, kako je ta ansambel nastal. Zelo preprosto. Našli so se štirje mladeniči, ki se v prostem času najraje ukvarjajo z glasbo. Prve vaje so imeli kar v neki garaži, zatem pa jim je DPD Svoboda Javornik odstopila prostor v delavskem domu. Največji problem? Pomanjkanje denarja. Sanjajo predvsem o boljši opremljeni, saj

bi z njo še bolje zaigrali. Radi povedo, da se med seboj odlično razumejo, kar je osnovno, da ansambel lahko dobro dela. In kaj si najbolj želijo? Najprej seveda, da bi dobili igrali, boljše opremo, veliko nastopov in še in še.

Predno zaključimo ta kratek zapis o novem jeseniškem ansamblu MIKRONI, naj še predstavimo člane. To so: Dušan Rozman, Branko Pančur, Darko Kristan in Simon Bičur. J. R.

Tekmovanje aktivov za najbolj urejeno voliše

Občinska organizacija ZM Jesenice je spodbudila tekmovanje med mladinskimi aktivni občine za najbolj urejeno voliše. V tem tekmovanju sodelujejo vsi aktivni iz delovnih organizacij, šol in krajevnih skupnosti. Posebna komisija bo zatem pregledala vsa volišča in na podlagi kriterijev, ki jih je pripravila, določila kateri aktiv je najlepše uredil voliše. Najboljši aktivni bodo nagrajeni in sicer bodo nagrade prispevali OK ZMS, občinska konferenca SZDL in občinski sindikalni svet. J. R.

Temelji porušenih pržnih A. F. peči

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje... 5

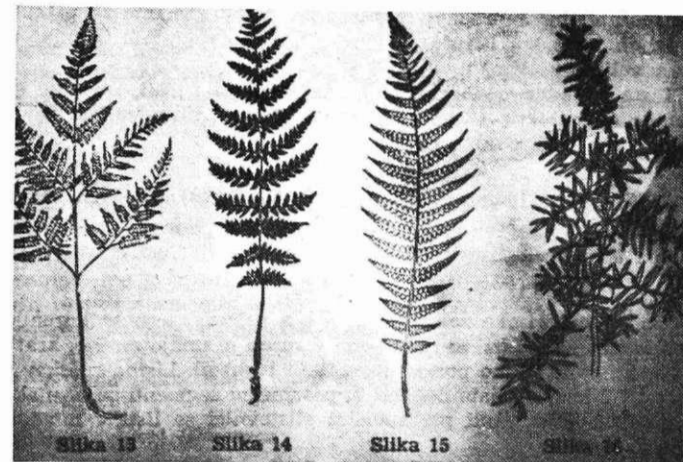
Tito

Hrana je pogoj, da se preživimo

Surova orlova prapot je po nekaterih virih strupena, kuhano pa lahko uporabljamo v neomejenih količinah. Jeseni ali ob koncu zime kopljemo tudi koreniko (korenino), ki nam zmlata v moko rabi kot dodatek surovinam za pripravo kruha. S spiranjem lahko dobimo iz korenine tudi škrob. V eni uri nabereemo do 5 kg poganjkov.

NAVADNA PODBORKA (ATHYRIUM FILIX FEMINA).

Spada v družinico praproti. Je zeljnata trajnica s 30 do 100 cm dolgimi, 2 do 3 krat pernatimi deljenimi listi. Raste v vlažnih iglastih in listnatih gozdovih po vsej Sloveniji, od nižin do subalpskega pasu.

Od leve proti desni: Orlova prapot, navadna podborka, navadna glistovnica, navadni brin.

Uporabljamo samo zelo mlade liste, ki jih kuhamo za prikuhe, ali pa jih jemo kot beluše. Dobimo jih samo spomladi, vendar v velikih količinah.

NAVADNA GLISTOVNICA (DRYOPTERIS FILIX MAS).

Tudi ta spada v družino praproti. Zraste do višine 100 cm. Listi so razvrščeni v rozeti, listna ploskev je sulicasta. Najdemo jo v vlažnih, senčnih gozdovih po vsej Sloveniji, od nižin do subalpskega pasu. Povsem mlade in sočne, kot polževa hišica zavite liste uporabljamo večinoma z drugo divjo zelenjavo za juhe, prikuhe in preje. Izkušen nabiralec nabere v eni uri do 5 kg mladih listov. Starejši listi niso užitni, ker vsebujejo precej celuloze in so zato precej trdi. Podzemni del (korenina) vsebuje škodljive snovi, zato je strupen.

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja

Lenin o marksizmu in filozofiji

3 Trije izvori in trije sestavni deli marksizma

(Iz posebne izdaje Teoretične priloge komunista)

Nekdanji ortodokсни marksist Bernstein, ki je dal tej smeri svoje ime, je nastopil z velikim hrupom in je najcelotnejše popravil Marxa, revidiral Marxa in s tem dal najcelotnejši izraz revizionizmu. Celov v Rusiji, kjer se je nemarksiistični socializem — pač zaradi ekonomske zaostalosti dežele, zaradi prevladovanja kmečkega prebivalstva, ki so ga tlačili ostanki tlačanstva — najdalje uveljavljal, celo v Rusiji ta nemarksiistični socializem pred našimi očmi prerasča v revizionizem. Tako v agrarnem vprašanju (program »municipacije vse zemlje«) kot tudi v splošnih programskih in taktičnih vprašanjih naši socialnarodniki s »popravki« Marxa čedalje bolj nadomeščajo odmirajoče, odpadajoče ostanke starega, po svoje zaokroženega in marksizma v bistvu sovražnega sistema.

Predmarksovski socializem je razbit. Boja ne nadaljuje več na samostojni osnovi ampak na splošni osnovi marksizma kot revizionizem. Poglejmo torej kakšna je idejna vsebina revizionizma.

Na področju filozofije se je revizionizem vlekel na repu buržuazne proforske »znanosti«. Profesorji so se povrnili »nazaj h Kantu« — in revizionizem se je vlekel za neokantovci; profesorji so ponovili že tisočkrat izrečene popovske banalnosti proti filozofskemu materializmu — in revizionisti so mrmrali z obzirnim nasmehom (dobesedno po najnovejšem učbeniku), da je materializem že zdavnaj »ovržen«; profesorji so ravnali s Heglom kot z »mrtvim psom«, zaničljivo zmigovali z rameni nad dialektiko, kljub temu, da so sami pridigali še tisočkrat slabši in vulgarnejši idealizem — revizionisti pa so lezli z njimi v močvirje filozofskega poplitvenja znanosti in pri tem »nadomestili« rafinirano (in revolucionarno) dialektiko z »enostavno« (in mirno) »evolucijo«; profesorji so odsulili svojo državno plačo s tem, da so prilagodili tako svoje idealistične kot svoje »kritične« sisteme gospodujoči srednjeveški filozofiji (t. j. teologiji) — in revizionisti so se primaknili k njim ter se trudili, da bi napravili religijo za »privatno stvar« v odnosu do stranke najnaprednejšega razreda, ne pa v odnosu do sodobne države.

Kakšen razredni pomen so imeli tudi taki »popravki« Marxa, o tem ni potrebno govoriti, ker je stvar popolnoma jasna. Poudarjamo le, da je Plehanov bil edini marksist v mednarodni-socialni demokraciji, ki je podal kritiko teh neverjetnih plehkosti, kakršne so ob tem načevali revizionisti, s stališča doslednega dialektičnega materializma. To je potrebno še toliko bolj poudariti, ker danes nekateri delajo globoke zmotne poizkuse, da bi pod zastavo kritike taktičnega oportunitizma Plehanova vtihotapili staro in reakcionarno filozofsko navlako. (Lenin — izbrana dela, I. zvezek, CZ 1949 str. 67—70)

DIALEKTIKA IN EKLEKTICIZEM, »ŠOLA« IN »APARAT«

Med številne zelo dragocene lastnosti tov. Buharina sodi njegova teoretična sposobnost in zanimanje, da skuša pri vsakem vprašanju poiskati teoretične korenine. To je zelo dragocena lastnost, zakaj nobene napake, tudi politične ne, si ne moremo popolnoma pojasniti, če ne poiščemo teoretičnih korenin napake pri tistem, ki napako dela, izhajajoč iz postavk, ki jih zavestno uporabljamo...

Teoretično bistvo napake, ki jo tu dela tov. Buharin, je v tem, da zamenjuje dialektični odnos med politiko in ekonomiko (katerega nas uči marksizem) z eklekticizmom. »Prvo kakor drugo«, »po tej strani, po drugi strani« — to je teoretično Buharinovo stališče, in prav to je eklekticizem. Dialektika zahteva, da medsebojne odnose vsestransko upoštevaš v njihovem konkretnem razvoju, ne pa da iztrgaš tu košček tega, tam košček onega...

BUHARIN TAKOLE PRESOJA:

»Tov. Zinovjev je govoril, da so sindikati šola komunizma. Trocki pa je dejal, da so administrativno-tehnični aparat za upravljanje proizvodnje. Ne vidim nobenih logičnih razlogov, ki bi dokazovali, da prvo ali drugo ni pravilno: pravilni sta obe trditvi in združitve obeh« (str. 48).

Isto misel zasledimo v 6. tezi Buharina in njegove »skupine« ali »frakcije«.

»... Z ene strani so (sindikati) šola komunizma... z druge strani — in to v čedalje večji meri — so sestavni del gospodarskega aparata in aparata državne oblasti sploh...« (Pravda, 16. jan.).

Saj prav v tem je osnovna teoretična napaka tov. Buharina, namreč nadomestitev marksistične dialektike z eklektiko (ki je zlasti razširjena med avtorji »raznih« »modnih« in reakcionarnih filozofskih sistemov).

Tov. Buharin je govoril o »logičnih« razlogih. Vse to razglabljanje kaže, da je, ne da bi se morda tega zavedal, na stališču formalne in sholastične logike, ne pa na stališču dialektične ali marksistične logike. Da bi to pojasnil, bom začel z najpreprostejšim primerom ki ga je tov. Buharin uporabil. V diskusiji 30. decembra je rekel:

Tovariši, spori, ki se tu raznemajo, bodo nemara napravili na mnoge izmed vas približno tale vtis: Prideta dva človeka in sprašujeta drug drugega, kakšna reč je kozarec, ki stoji na mizi. Prvi pravi: »To je steklen valj in preklet naj bo tisti, ki pravi, da ni tako.« Drugi pravi: »Kozarec, to je priprava za pitje in preklet naj bo tisti, ki pravi, da ni tako.« (Str. 46).

S tem primerom mi je hotel tov. Buharin — kakor lahko bralec presodi — poljudno razložiti, kako škodljiva je enostranost. To razlago hvaležno sprejemam in da bi z dejanjem dokazal hvaležnost, hočem odgovoriti s poljudno razlago, kaj je eklekticizem za razliko od dialektike.

Kozarec je nedvomno hkrati steklen valj in hkrati priprava za pitje. Toda kozarec nima samo teh dveh lastnosti ali kakovosti ali strani, temveč še brez števila drugih lastnosti, kakovosti, strani, medsebojnih odnosov in »zvez« z vsem ostalim svetom. Kozarec je težek predmet, ki je uporabljen za metanje. Kozarec

lahko služi kot obtežnik, kot prostor za ujetega metulja, kozarec ima lahko vrednost kot predmet, če je v takem primeru pripraven za pitje ali ne, če je narejen iz stekla, če je njegova oblika valjasta itd. in temu podobno.

Dalje. Če mi je v pričujočem trenutku potreben kozarec kot priprava za pitje, mi ni potrebno nič vedeti, ali je njegova oblika popolnoma valjasta, ali je zares narejen iz stekla, pač pa je važno, da nima prebitega dna, da mi ne more raniti ustnic, kadar pijem iz njega itd. Če kozarca ne potrebujem za pitje, temveč za tako rabo, za kakršno je dober vsak steklen valj, tedaj mi bo prišel prav tudi kozarec s prebitim dnom ali celo popolnoma brez dna itd.

Formalna logika, na katero se omejuje v šolah (in se v nižjih razredih — z nekaterimi popravki — tudi morajo omejevati) se oklepa formalnih opredelitev, ravna se po tem, kar je najnavadnejše in kar najpogostejše bode v oči, in se na to omeji. Če pri tem vzame dvojico ali več različnih opredelitev ter jih popolnoma slučajno poveže med seboj (hkrati steklen valj in priprava za pitje), tedaj dobimo eklektično opredelitev, ki opozarja na različne strani predmeta, in nič drugega.

Dialektična logika zahteva, da gremo dalje. Če hočemo resnično spoznati predmet, je potrebno zajeti in proučiti vse njegove strani, vse zveze in »odvisnosti«. Tega ne bomo nikdar popolnoma dosegli, toda zahteva po vsestranosti nas bo obvarovala napak in okorelosti. To je prvič. Drugič, dialektična logika zahteva, da jemlješ predmet v njegovem razvoju, »samogibanju« (kakor pravi včasih Hegel), spreminjanju. V primeru s kozarcem to ni takoj jasno, a tudi kozarec ne ostane neizpremenjen, temveč se zlasti spreminja namen kozarca, njegova uporaba, zveze z obdajajočim ga svetom. Tretjič, v popolno »opredelitev« predmeta mora priti vsa človeška praksa kot merilo resnice in kot praktično določilo za zvezo predmeta s tem, kar je človeku potrebno. Četrtič, dialektična logika nas uči, da »abstraktne resnice ni, da je resnica vselej konkretna«, kakor je rad ponavljal za Heglom pokojni Plehanov. (Zdi se mi primerno, v oklepaju opozoriti mlade člane partije, da ne moreš postati »zaveden, resničen komunista, ne da bi preštudiral — zares preštudiral vse, kar je napisal Plehanov o filozofiji, zakaj to je najboljše v vsej mednarodni literaturi marksizma.)

Razumljivo je, da s tem nisem izčrpal pojma dialektične logike. Toda za zdaj tudi to zadostuje. Lahko preidemo od kozarca k sindikatom in platformi Trockega.

»Z ene strani šola, z druge aparat« — govori Buharin in piše v svojih tezah. Pri Trockem je napaka v tem, da »premalobrani pomen šole...«, pri Zinovjevu pa premalo upošteva »pomen« aparata.

Zakaj je to Buharinovo razglabljanje neživiljenjski in brezvsebinski eklekticizem? Zato, ker pri Buharinu ni niti sledu o tem, da bi poskušal samostojno s svojega stališča natanko razčleniti tako vso zgodovino tega spora (marksizem, to je dialektična logika to brezpogojno zahteva) kakor tudi vse pristopanje k vprašanju, ves način, kako je bilo vprašanje postavljeno — ali če hočete, vso smer postavljanja tega vprašanja — v temle času, v tehle konkretnih okoliščinah. Pri Buharinu še sledu ni o tem, da je poskušal kaj podobnega! Loti se vprašanja brez najmanjše stvarne proučitve, loti se ga z golimi abstrakcijami ter si izposodi košček pri Zinovjevu, košček pri Trockem. To je prvi eklekticizem.

Brazgotine (cicatrix) in zdravje

»Vsaka rana se celi z brazgotino, vsaka brazgotina je lahko povzročitelj bolezni.«

Na medicinski fakulteti so me učili, da se vsaka rana, ne oziraje se na povzročitelja, celi z brazgotino. Tedaj pa nisem ničesar slišal o telesnih motnjah zaradi brazgotin in njihovem pomenu pri zdravljenju bolezni. To so velike in pomembne stvari, ki jih v zdravniški praksi ne smemo zanemariti. Dobro je, da tudi laiki vedo nekaj o brazgotinah in njihovem pomenu za zdravje.

Skoraj ni človeka, ki ne bi imel kakršnihkoli brazgotin pridobljenih ob rojstvu (klešeni porod), zaradi bolezni, operacij ali poškodb. Klasična medicina nam prav malo pove o brazgotinah, čeprav predstavljajo kožni defekt in vzrok za nastanek številnih težav in bolezni. Za klasično medicino so brazgotine posledica nekega obolenja ali poškodbe in se jih pri zdravljenju bolezni ne upošteva. Se največ opravlja z brazgotinami imajo plastični kirurgi v kozmetični kirurgiji. To pa je tudi vse.

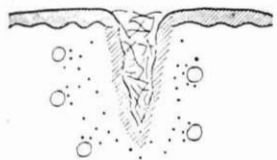
Brazgotine pa niso nedolžne reči, saj iz njih lahko nastane celo rak. Tak primeri so pogosti v pozni starosti, če so brazgotine posledica strelnih poškodb ali opeklin. Stare ljudi vedno vprašamo o preteklih nezgodah v vojnem času.

Iz gledišča akupunkture pomeni brazgotina prekinitve meridianov, po katerem so pretaka življenjska energija. Brazgotina je polje, na katerem so bioelektrične motnje. S polaganjem srebrnih, zlatih ploščic ali z zabadanjem igel pa uspešno ustvariti ponovni medsebojni kontakt in pretok energije. Ponovni kontakt pa nastane tudi, če v brazgotino injiciramo Impletol ali kako drugo anestetično sredstvo.

Pri merjenju električne upornosti brazgotine lahko ugotovimo večji ali manjši upor kot v okolici, kjer je zdrava koža. Razlika v upornosti brazgotine od normalne kože je lahko od 40—150 K Ohma.

Posebno zanimive za študij so amputacijske brazgotine po odstranitvi prstov na rokah ali nogah. Tudi odstranjeni prsti imajo v medicini svoj pomen in so lahko vzrok za obolenje organov kot sledi:

OSNOVNE FAZE PRI ZDRAVLJENJU RANE

I. Exudativna

II. Proliferativna

III. Tvorba brazgotine

Odstranjeni prsti na roki:
palec — pljuča
kazalec — debelo črevo
sredinec — krvni obtok
prstanec — žlezni sistem
mezinec — tanko črevo, srce

odstranjeni prsti na nogi:
palec — trebušna slinavka, jetra
2. prst — želodec
3. prst — (ni znano)
4. prst — žolčnik
5. prst — ledvica, mehur

Kadar ne najdemo nobenega drugega vzroka za bolezen, upoštevamo amputacijske brazgotine. To zdravimo za akupunkturo ali infiltracijo Impletola.

V mnogih primerih se je izkazalo, da so brazgotine resnični vzrok za sklepno revmo, srčne bolezni, astmo, bolezni hrtenice, slabemu sluhu in očesnim obolenjem.

Preden spregovorim o zdravljenju je dobro vedeti nekaj več o brazgotini in njeni inačici keloidu.

NASTANEK BRAZGOTINE

Pri mehanski poškodbi nastane sveža rana, ki je izpolnjena s poškodovanim tkivom, limfo (sokrovico) in krvjo. V določenem časovnem obdobju se pridružita sekretu še beljakovina in bela krvna telesa (levkociti). Okolica rane je vedno pordečela (vnetja) zaradi mehničnega dražljaja ali infekcije. Kadar je sekret bogat s trombokinazo, se fibrogen zgosti v bodočo hrasto (crusta).

Organizem stremi za tem, da se iz rane odstranijo vse snovi, ki so funkcijsko okvarjene ali mrtve. Namesto njih pa se začne tvoriti mlado tkivo. Proces v rani delimo v dva akta:

1. resorpcijski proces
2. regenerativni proces

1. Pri resorpcijskem procesu se iz rane odstranijo vsi odmrli delci, (škodljive snovi) za to poskrbijo fermenti, lizini in encimi. Fermenti nastanejo pri avtolizi mrtvih celic, belih krvničk, histocitov in drugih telesnih fermentov. Kadar so v rani prisotne bakterije se prav tako iz mrtvih bakterij izločajo encimi (enzimi).

2. Po resorbciji nekrotičnega tkiva se začne drugi akt, ki ga imenujemo regenerativni proces. Posebnost tega je izpopolnjevanje defekta s fibroblasti, epitelijskimi in endotelijskimi celicami. Iz teh elementov se regenerirajo matične celice, ostalo tkivo pa se obnovi s fibroznim tkivom. Na novo nastale krvne kapilare, fibroblastično tkivo in levkociti pa tvorijo granulacijsko tkivo. Čim večja je bila rana, tem več je granulacijskega tkiva, to pomeni kožni defekt in morda bodoči bolezenski fokus.

Granulacijsko tkivo ima izreden pomen pred nastankom infekcij, kjer deluje kot kakšna bariera pred tujimi snovmi. V prvi fazi je granulacijsko tkivo mehko in gladko, pozneje pa iz tega nastane brazgotina.

Prvotno se iz mladega granulacijskega tkiva izloča granulacijski sekret, ki sestoji iz seruma in levkocitov. Mlado granulacijsko tkivo je rdečkaste barve zaradi številnih krvnih kapilar.

Na prerezu granulacijskega tkiva pa so vidni pod mikroskopom številni fibroblasti.

V mnogih primerih, kjer obstaja predisponiranost za tvorbo ogromnih granulacij, nastane v mladi brazgotini divje meso (caro luxurians). Tako razbohoteno divje meso odstranjujemo z lapiziranjem t. j. s pomočjo srebrovega nitrata.

Mlada brazgotina je izredno ranljiva in podvržena dolgotrajnemu gnojenju. Zdravljenje je zamudno s še večjim defektom kože.

BRAZGOTINA

Kadar se urežemo v kožo, čutimo bolečino, tudi če je poškodovana samo vrhnjica (prva plast kože). Na mestu ureza nastane najprej rdečkasta brazgotina zaradi obilnega kapilarnega sistema. Na mestu ureza (defekta) nastane reparacijsko (vezivno) tkivo. To tkivo se imenuje tudi mlado-granulacijsko tkivo, ki ima nalogo izpolnjevanja defekte, če se koža poškoduje. Brazgotina (lat. cicatrix) pa se pozneje spremeni v bledikasto vezivo, ki je elastično, slabo prekrvljeno in slabo oživiljeno. Toda vse brazgotine niso enake glede bolečin, kar lahko dokazemo z vbodom igle. Tudi brazgotina more imeti živčne končiče, zato urez ali vbod boli.

Pri zdravljenju s pomočjo brazgotin so najvažnejše tiste brazgotine, ki se nahajajo na rokah, kolenih in nogah. Med najpomembnejše pa štejemo brazgotine na glavi in vratu. Po izgledu brazgotin lahko sklepamo na preteklost bolezni ali poškodbe. Grde brazgotine so posledica gnojnih ran in opeklin. Oblika in površina brazgotine je realna slika predhodnega zdravljenja defektne kože. Dokončna oblika brazgotine je nespremenljiva, če ni pomovnih nox (škodljivosti).

TESTIRANJE BRAZGOTIN

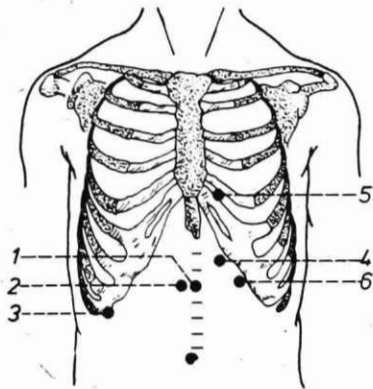
Za testiranje brazgotin (zaradi zdravljenja) se poslužujemo Nervenpunkt-detektorja. S pomočjo te naprave je mogoče ugotoviti aktivne (moteče) in neaktivne (neme) brazgotine. S posebno metodo iščemo ob robovih brazgotin električne potencialne razlike. V primerih, da so brazgotine povzročiteljice bolezni, lahko takoj zdravimo z električnimi dražljaji ali injekcijami.

Intaktna koža ima električno upornost od 150—500 k Ohmov. V koži so reakcijska mesta s samo 40—60 k Ohmov. Običajno je pri brazgotinah upornost večja od 120—500 k Ohmov od okolice zdrave kože. Pri merjenju upornosti je treba vedeti, da imajo ljudje z golšo, bolj suho kožo, kar se odraža pri upornosti.

Patološke vrednosti pri motnjah so lahko zelo visoke od 600—1500 k Ohmov ali pa zelo nizke 40 k Ohmov.

Pri testiranju damo pacientu v roke cilindrično elektrodo. Kot preiskovalna elektroda služi krogasta elektroda s premerom 3 mm. Pri raziskavi — testiranju uporabljamo sinusni ali sinusoidalni tok s 6000—9000 Hz. Pri testiranju pazimo, če se brazgotina spreminja (če ostane rdečkasta) ali če nastanejo bolečine. Kadar brazgotina pordeči ali boli, vbrizgamo vanjo nekaj kapljic Impletola ali Procaina.

AKUPUNKTURNE TOČKE PRI OBOLJENJU ŽELODCA

KELOID

To je trda zabeljena koža (brazgotina) podobna tumorjem, ki je nastala zaradi hijalinizacije. To je zaradi prekomernega razmnoževanja vezivnega tkiva v procesu zaraščanja rane. Posebno še tedaj, kadar se je rana vnela. Za keloid so nekateri ljudje zelo sprejemljivi. Njihovim brazgotinam manjka elastičnih elementov, preveč pa je grobih fibril in homogenih palčic. Običajno po izrezanju keloidne brazgotine nastane večja, zato jih raje obsevamo z rentgenskimi žarki.

DIAGNOSTIKA

Za ugotovitev vsake bolezni so potrebne klinične in laboratorijske preiskave. Temeljni kamen vsega preiskovanja pa je še vedno »anamneza« t. j. povpraševanje po zgodovini in poteku bolezni.

Pri pregledu površine telesa je treba opazovati postoperacijske brazgotine ali poškodbe kože, vhodna in izhodna mesta splitarjev ali krogel, ture, dolgotrajajoča gnojna vnetja, abscese in fistule. Izrednega pomena so tudi rentgenske slike kosti zaradi slabo celjenih zlomov, predvsem kompliciranih.

Vsa poškodovana mesta so iritacijski centri (fokusi), ki jih je treba nenehno iskati in zdraviti.

Naša naloga je, da z vsemi sredstvi iščemo bolezenske fokuse zaradi škodljivih segmentov in motilnih polj. Važno je vedeti tudi to, da je vsaka kronična bolezen aktivni fokus.

V bistvu gre za dokončni cilj t. j. preprečevanje stalnega segmentalnega draženja, ki blokira regulacijske sisteme in normalne fiziološke funkcije. Skratka prekiniti je treba patološki »Circulus vitiosus«, vse to pa dosežemo z akupunkturo ali neuralno terapijo s pomočjo injekcije Impletola v brazgotino. Uspeh je možen zato, ker sta koža in živčni sistem iz ektoderma. Koža in živčni sistem imata nekaj skupnega, to so pota od periferije k centrali in obratno. Koža pa tudi brazgotina lahko nakazujeta zdravstveno stanje vegetativnega živčnega sistema.

IMPLETOL

Leta 1928 sta brata kirurga Ferdinand in Walter Hunecke uvedla v neuralno terapijo Impletol, ki se ga lahko injicira tudi v akupunkturne točke.

Impletol vsebuje 0,04 gr Procain-hydrochlorida in 0,028 g Coffeina v 2 ml Bayerjevega preparata. Običajno vbrizgavamo le manjše količine od 0,5 do 2 ml. V namene za testiranje pa je lahko doza še nižja, t. j. 0,1 do 0,2 ml. Injicira se lahko intramuskularno, intravenozno ali subkutano.

Večinoma se danes Impletol uporablja kot blažilna anestezija in »čudežno zdravilo« številnih bolezni.

TERAPIJA (ZDRAVLJENJE)

Če je Impletol res čudežno zdravilo potem od njega zahtevamo:

1. z vbrizgavanjem Impletola v organizem mora takoj prenehati motilno sredstvo (fokus), oddaja patoloških impulzov.
2. bolečine morajo v najkrajšem času prenehati.
3. ne sme škodovati in imeti stranskih učinkov.

V mnogih primerih zadostuje že ena sama injekcija.

Vzemimo za primer postoperacijsko stanje Chrohnove bolezni. Stanje po operaciji je prav tako težko kot pred operacijo. Pri klasičnem načinu dajemo 30 do 60 mg Codeinovega preparata, poleg tega dajemo še pomirjevalna sredstva in antibiotike. Večkrat pa to nič ne pomaga. Z vbrizgavanjem Impletola ali zabadanjem zlatih igel v postoperacijsko brazgotino pa dobimo lepe rezultate. Enkratna takšna terapija zadostuje za nekaj mesecev.

Železarski globus

KOLUMBIJA

Kolumbijska železarska družba Acerias Paz del Rio je prosila japonsko družbo Nippon Steel, da bi pripravila program za povečanje proizvodnje železarske industrije v tej državi. Po tej študiji bodo povečali proizvodnjo železarske industrije Belencito, obenem pa zgradili novo železarno na pacifiški obali.

SEVERNI VIETNAM

V železarni Thai Nguyen bodo zgradili novo valjarno za proizvodnjo pločevine. Pri tem projektu bo pomagalo tudi državno železarsko podjetje iz Nemške demokratične republike.

JAPONSKA

Ob koncu decembra 1973 so pričeli v železarni Kimitsu, ki pripada železarski družbi Nippon Steel, graditi novo plavž. Njegova dnevna proizvodna zmogljivost bo 11.000 ton grodlja. Koristna prostornina novega plavža bo 4400 kubičnih metrov, obratovati pa bo pričel jeseni leta 1975. Letna proizvodna zmogljivost železarne, pa se bo z izgradnjo novega plavža povečala na deset milijonov ton surovega jekla.

INDONEZIJA

V prihodnjih petih letih bodo v Indoneziji zgradili novo železarno katere letna proizvodna zmogljivost bo 5 milij. ton surovega jekla. Zgradili bodo še nekaj novih drugih železarskih obratov, kjer bodo s finančno in tehnično pomočjo sodelovale japonske železarske družbe.

JAPONSKA

Energetska kriza je prisilila japonske železarje, da so zmanjšali proizvodnjo. Tako je družba Kawasaki Steel morala zmanjšati v decembru proizvodnjo tanke pločevine za 20 %. Družba Nippon Steel, ki proizvede v svojih železarnah normalno 80 % vse tanke pločevine na Japonskem, je v decembru 1973 morala zaradi energetske krize zmanjšati proizvodnjo za 30 %. Tudi druge železarske družbe na Japonskem se zaradi energetske krize srečujejo s podobnimi težavami.

ZDA

V železarni Sparrows Point železarske družbe Bethlehem Steel Corp. bodo pričeli z gradnjo novega velikega plavža, ki bo nadomestil štiri manjše. Investicijski stroški bodo znašali 100 milij. dolarjev. Obratovati bo pričel v letu 1975, dnevno pa bo proizvedel 8000 ton grodlja. Plavž bo obratoval s pomočjo elektronskega računalnika.

Novice iz sindikalnih organizacij

JEKLOVLEK

V petek, 22. marca je bila v jedilnici obrata jeklovlek delovna konferenca sindikata. O delu sindikata v minulemu letu je spregovoril predsednik sindikalnega odbora in poudaril, da je bilo treba za uspešno uresničevanje ustavnih dopolnil bolj učinkovito organizirati samoupravni sistem in ga prilagoditi potrebam delovnih ljudi. V minulemu letu je bil reorganiziran tudi sindikat po dejavnostih in bo tako sindikalna organizacija lahko bolj konkretno in strokovno urejala zadeve delavcev v posameznih panogah gospodarstva. Prav tako so bili v minulemu obdobju v TOZD organizirani samoupravni organi, s tem pa je bilo opravljeno tudi veliko delo.

Navzočim članom je bilo za tem posredovano poročilo o finančnem poslovanju v preteklem letu. Obratovanje tov. Brun je govoril o planu ter poudaril, da ga bodo izpolnili z boljšo organiziranostjo, disciplino ter z vestnim delom. Omenjal je še reklamacije, ki jih je več. S prizadevnim in vestnim delom bi jih lahko bistveno zmanjšali.

TOZD HLADNA PREDELAVA

8. seja osnovne organizacije sindikata TOZD Hladna predelava je bila 14. marca. Predsednik osnovne organizacije sindikata tov. Pestotnik je posredoval zaključno poročilo o poteku priprav na volitve. Obnem-

se je zahvalil vsem družbenopolitičnim organizacijam ter vodstvu obrata, ker so v razmeroma kratkem času opravili vsa potrebna dela. Tov. Kikelj je na to predlagal naj bi se aktiv mladih delavcev vključil v delovanje družbenopolitičnih organizacij. V ta namen naj bi v Železarni organizirali ustrezne seminarje in druge možne oblike izobraževanja. Tov. Pulc je govoril o aktivnosti izvoljenih in opozoril na to, da je premalo članov ZK vključenih v delegacijo za zbor združenega dela. Predsednik tovarniške konference sindikata Železarne tov. Kobentar je ob koncu seje poudaril, da so bile dosedanje priprave na volitve v TOZD Hladna predelava uspešne in pozval navzoče, naj bodo aktivni tudi ob samih volitvah.

VALJARNA PROFILOV

V četrtek, 7. marca, je bila 10. seja sindikalnega odbora. Na seji so se dokončno dogovorili o izvedbi tekmovanja v sankanju. Udeleženci tekmovanja bodo prejeli po 10 dinarjev in po običaju tudi nagrade. Po 20.—dinarjev bodo prejeli udeleženci pohoda na Stol in udeleženci tekmovanja v sankanju v Železarni. Sodelavcu Beravsu so odobrili denarno pomoč, nato pa imenovali volilni odbor, ki je odgovoren tudi za ureditev volišča. Referentu za šport so naročili, naj pripravi vse potrebno za tekmovanje v kegljanju.

ŠAMOTARNA

Delovna konferenca sindikata v šamotarni je bila v sredo, 13. marca. Konferenca se je udeležilo 45 članov kolektiva. Predsednik tov. Pfeifer je seznanil kolektiv s spremembami v sindikalni organizaciji, nato pa se s finančnim položajem. Iz predsednikovega poročila je razvidno, da so imeli devet sej sindikalnega odbora. Prisotni delavci so bili seznanjeni z nabavo prevoznih vozil na baterije, ko bo pripravljena napajalna črpalka. Nabavili bodo tudi manjši vilicar. V maju naj bi organizirali izlet, večina delavcev pa je bila zato, da bi obiskali Dolenjske toplice.

BLUMING ŠTEKEL

Pred kratkim so imeli delovno konferenco tudi v obratu bluming štekel na Beli. Predsednik tov. Podlipnik je obširneje poročal o športni in rekreacijski dejavnosti in menil, da so člani sindikata še vedno premalo zainteresirani za množično sodelovanje v različnih panogah športne dejavnosti. V predsednikovem poročilu je bilo rečeno, da v njihovem obratu nimajo niti ene sodelavke in samo pet mladincev, ki pa se bodo vključili v sindikalno organizacijo adjušta bluming. V prihodnje bodo razpravljali tudi o predlogih za podelitev odlikovanj in jih nato posredovali tovarniški konferenci sindikata. Dosedanji sindikalni odbor je probleme sproti in uspešno reševal, manj zadovoljni pa so s potekom akcije za zbiranje sredstev namenjenih za postavitev spominskega doma v Kumrovcu. V razpravi je sodelovalo več članov kolektiva. Poudarili so, da bo treba še v večji meri skrbeti za tiste delavce, ki bolujejo. V konferenco sindikata TOZD Valjarne so izvolili Lada Podlipnika, Vinka Jordana in Alojza Bohinca.

STRUGARNA VALJEV

V ponedeljek, 18. marca, je bila peta redna seja sindikalnega odbora v strugarni valjev. Sprejet je bil predlog za sklic delovne konference sindikata, ki bo skupna za obe strugarni. Referentom pri sindikalnem odboru so naročili, naj za predvideno delovno konferenco pripravijo ustrezna poročila. Dogovorili so se še o izletu na Vogel, prijave pa bosta zbrala delovodja strugarne valjev na Javorniku in na Beli.

MARTINARNA

Tudi v martinarni so imeli pred kratkim delovno konferenco sindikata. Navzočim je bilo osemdeset članov kolektiva. O delu sindikalnega odbora je poročal tov. Šerbič in povedal, da so aktivno sodelovali pri obravnavanju vseh samoupravnih aktov. Reševali so tudi probleme socialno-ogroženih delavcev. Na sejah sindikalnega odbora so razpravljali o letovanju v naših počitniških domovih, o športno rekreacijski dejavnosti ter o regresih za letovanje. Precej pozornosti so posvetili zbiranju podatkov za nakup ozimnice ter posredovali predloge prek stanovanjske komisije za dodelitev stanovanj za delavce. Na sejah sindikalnega odbora so razpravljali tudi o problemih iz področja varstva pri delu ter o proizvodni problematiki. Ob koncu seje so glasovali o vključitvi v konferenco sindikata v TOZD Talilnice.

Novice z bodeče žice

Opozorilo: Novicam v tej rubriki ne smete verjeti tako resno kot drugim novicam!

Za letošnji popolni triumf jeseniškega hokeja pri tisku, radiu in televiziji ter drugih sredstvih množičnega obveščanja niso kazali ravno pretiranega navdušenja. Po Ljubljani krožijo novice, da so vrli novinarji že pripravljene slavošpeve o uspehu Olimpije ter povečane količine tiskarskega papirja in črnila shranili za prihodnje leto. Zlobni jeziki pa namigujejo, da se utegne tako uskladiščena roba zaradi predolgega čakanja pokvariti.

Iz krogov, ki so blizu projektu nove hladne valjarne smo izvedeli, da bo nova valjarna sicer v resnici hladna, vendar bo do njene izgradnje še marsikomu vroče.

Pred nedavnim je Jesenice obiskala skupina vodilnih strokovnjakov za onesnaževanje okolja iz najbolj razvitih zahodnih držav. Njihov predstavnik je izrazil zaskrbljenost, ker se je zadimljenost in zapašenost Jesenic zadnja leta nekoliko izboljšala. Na koncu obiska so strokovnjaki izdali sporočilo, v katerem navajajo, da si pristni, strupeni

smog lahko zagotovimo le tako, da ponovno povečamo zapašenost, zmanjšamo neugodno prevetritev doline in ustvarimo kakšno večje umetno jezero, ki bo dajalo prepotrebno meglo. Nekateri Jeseničani predlog skrbno proučujejo.

Nov način plačevanja v mestnem jeseniškem prometu je dal zanimivo idejo Janku Šparovčku, učencu 3. razreda osnovne šole, ki si je pri ročnem delu v zameno za starega izdelal hranilnik, popolnoma enak plačilni skrinjici v mestnih avtobusih. Janko Šparovček je namreč po daljšem sistematičnem opazovanju ugotovil, da v skrinjico mečejo denar domala vsi ljudje in bi to čudno navado kazalo izkoristiti. Novi hranilnik ima sedaj doma in je zaenkrat še v poizkusni fazi.

Albulus

S temi prvimi satirično-humorističnimi novicami odpiramo v našem glasilu nov kotiček, ali rubriko ali kakorkoli že imenujemo to in hkrati vabimo naše bralce k sodelovanju. Satirično-humoristične novice, ki seveda morajo biti vzete iz resnične problematike vsakodnevnega življenja in dela v Železarni ali širše družbene skupnosti, bomo nagrajevali po posebnem starim pravilniku. Seveda morajo biti te novice kratke in jedrnatere ter humoristično oziroma satirično obarvane.

Uredništvo

Upokojencem želijo nuditi čimveč razvedrila

Komisija za rekreacijo, kulturo in oddihe pri društvu upokojencev na Jesenicah ima tudi za letošnje leto izdelan bogat program dela. Vsakokratnemu mesečnemu članskemu sestanku bo sledilo predavanje. Dosej sta že predavala zdravnik dr. Pogostnik in dr. Boškino. Poleg mesečnih predavanj so v programu tudi mesečni avtobusni izleti z ogledi zgodovinskih znamenitosti iz NOB in ostalih lepote naše domovine. Prvi avtobusni izlet je bil v sredo v Izolo. Po ogledu lepega obmorskega mesta z okoli 8000 prebivalci, ki leži na polotoku s poznanim Simonovim zalivom, so se udeleženci odpeljali v Žusterno na kopanje v zaprtem bazenu z ogrevano morsko vodo.

Poleg predavanj in izletov bo organizirala komisija ob posebnih prilikah reklamo za jeseniška podjetja v obliki tekmovanja Povej, kaj veš o jeseniških podjetjih. Prva naslednja reklama bo izvedena za trgovsko podjetje Univerzal, ki je reklamo že naročilo. Prirejali pa bodo kakor doslej tudi v prihodnje prireditve, oziroma proslave ob raznih praznikih, kakor za praznik Osvobodilne fronte, za praznik dela 1. maj, za občinski praznik itd.

V letošnjem letu je poleg povečanja dvorane in dozidave posebne sobe v programu tudi ureditev bali-

nišča in ruskega kegljišča v vrtu za domom, da bodo upokojenci lahko našli razvedrilo tudi v čistem zraku in ne samo v zaprtih prostorih.

Želja je, da bi se po dograditvi doma in ureditvi rekreacijskih igrišč vključili v društvo tudi tisti upokojenci, ki doslej niso bili vključeni v društvo. Društvo bo skušalo ugoditi tudi tem, da bodo radi zahajali v svoj dom.

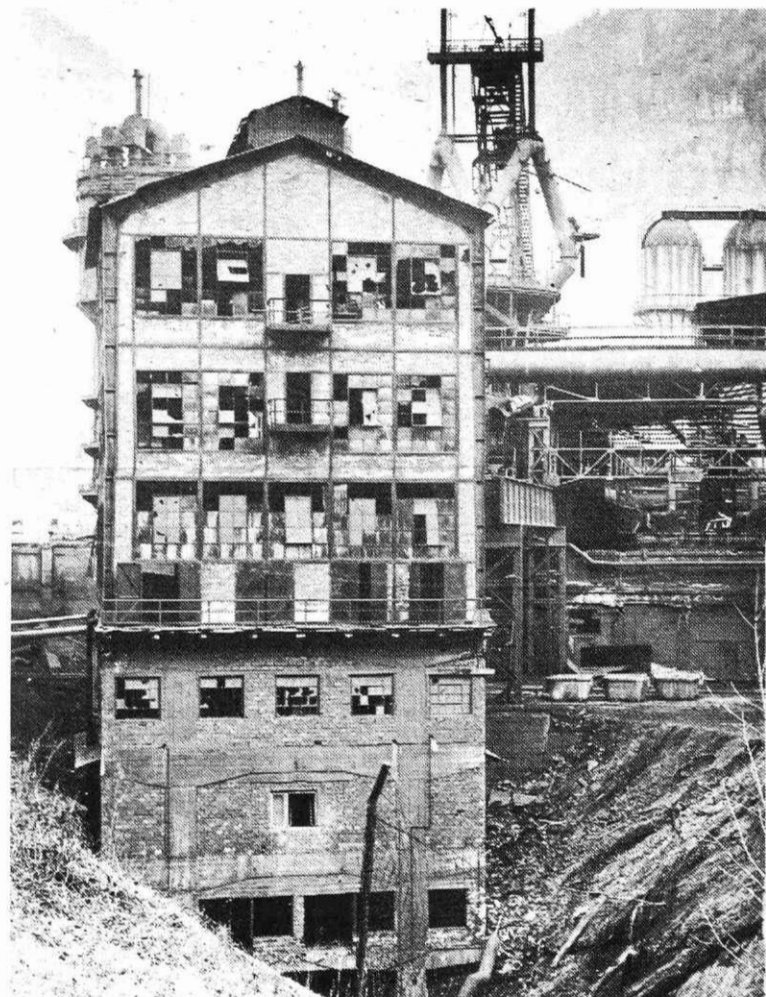
Železarski globus

TAIVAN

Ameriška družba USS Engineers and Consultants bo strokovno pomagala pri gradnji integralne železarne v tej državi. Gradila jo bo družba China Steel Corp. Letna proizvodna zmogljivost te nove integralne železarne bo 1,5 milij. ton surovega jekla.

SINGAPUR

Singapurska železarska družba namerava ustanoviti tako imenovano jugozahodno azijsko železarsko industrijo. V železarnah bodo uporabljali avstralsko železovno rudo s pomočjo japonske tehnologije. Železarne bodo zgradili na Sumatri, v Singapuru, Maleziji, Tajski in na Filipinih.

Stari lurgi čistilci niso v okras ne plavžarjem ne železarni. V naslednjih dneh začnemo s podiranjem.

TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJ

Nafta v Aziji

Z ozirom na sedanjo energetska krizo, postajajo poleg arabskih držav in Irana v Aziji, zanimive tudi druge dežele. V teh deželah je bilo v zadnjih letih vedno več naporov pri iskanju in odpiranju novih naftnih nahajališč. Predvidevajo, da bodo že v prihodnjih letih tudi te države pripomogle k izboljšanju svetovne preskrbe z nafto. Sprehodimo se nekoliko po nekaterih deželah.

SREDNJA AZIJA

Dežele srednje Azije so z izjemo LR Kitajske z nahajališči nafte bolj revne.

V Afganistanu so s tehnično pomočjo Sovjetske zveze iskali nafto in našli sorazmerno bogata nahajališča zemeljskega plina. Nahajališča so na planoti severnega Hindukusa. Velik del tega plina transportirajo po cevovodu v Sovjetsko zvezo.

Pakistan še vedno upa, da bodo v Beludžistanu in Sindu odkrili velika nahajališča nafte. Zaenkrat poskusna vrtnanja v zadnjih letih niso prinesla zaželenega uspeha. Vendar so pri iskanju nafte odkrili v pokrajini Sui zemeljski plin, ki pomaga tej državi pri kritju potreb po električni energiji.

Raziskave v Sri Lanki (Ceylon) so pokazale, da na tem otoku ni ne nafte in ne zemeljskega plina.

Tudi v Bangla Dešu ni nafte. Odkrili pa so precejšnjo nahajališča zemeljskega plina.

Stanje v tem pogledu je v Indiji bolj ugodno. V letu 1973 so načrpali v zvezni državi Assam in nekaterih drugih zahodnih državah devet milijonov ton nafte. Z obsežnimi raziskavami odkrivajo vedno nova nahajališča v raznih delih države. Največ pa računajo na rezerve, ki so jih pred kratkim odkrili na odprtem morju pred mestom Bombay. Zato obstaja realna možnost, da bodo že v bližnji prihodnosti krili potrebe v glavnem z nafto, načrpano na domačih nahajališčih.

LR KITAJSKA

V prvem desetletju po končani revoluciji je LR Kitajska načrpala le majhne količine nafte. Glavni vir-energije je takrat predstavljal premog. V obdobju okoli leta 1960 se je situacija začela spreminjati. Iskanja novih nahajališč nafte so pokazala lepe rezultate. Količina načrpane nafte je narasla iz milijon ton v letu 1952 na 5,5 milij. ton v letu 1960 in na 30 do 40 milij. ton v letu 1972. Vzporodno s tem je naraslo tudi število rafinerij, ki so v letu 1972 predelale 25 milijonov ton nafte.

Pri povečanju proizvodnje nafte je bilo tudi nekaj problemov. Večina nahajališč je na precej oddaljenih ozemljih, zelo oddaljenih od velikih potrošnih središč in z omejenimi transportnimi možnostmi. Najboljša rešitev transportnega problema bi bili cevovodi. Pri tem nastajajo težave zaradi izredno nizkih temperatur v zimskem obdobju. Zato prevajajo glavni del načrpane nafte še vedno po železnici in cestah.

Današnje količine načrpane nafte v LR Kitajski še zdaleč ni zgornja možna meja. Na jugu puščave Gobi in ob obali zaliva Chihli, so odkrili nove velike zaloge črnega zlata. Razen tega nadaljujejo z intenzivnimi raziskavami tudi drugod in računajo, da bodo odkrili še druga nova nahajališča.

Leta 1973 se je pojavila LR Kitajska prvič kot izvoznik nafte na svetovnem tržišču. Dobavila je milijon ton nafte Japonski in manjše količine ostalih naftnih proizvodov nekaterim dežavam jugozahodne Azije. Predvidevajo, da jo bo letos dobavila Japonski pet milijonov ton, medtem ko bo proizvodnja dosegla 50 milij. ton. V zameno za dobavljeno nafto bodo japonske družbe nudile pomoč pri gradnji cevovodov in pristaniških naprav.

SIBIRIJA

V vzhodnem delu Sibirije so že nekaj časa znane velike rezerve nafte. Zato se Japonska že nekaj let zanima, da bi Sovjetska zveza del načrpane nafte izvozila v to državo. V ta namen je Japonska pripravljena dati posojilo za investicijska sredstva. Predvsem velja to za nahajališče Tjumen, ki bi ga s

cevovodom povezali z obalo Pacifiškega oceana. Za njegovo gradnjo je japonska vlada pripravljena dati posojilo milijardo dolarjev. Tozadevni razgovori zaenkrat še niso končani.

JUGOZHODNA AZIJA

Že od leta 1970 dalje so različne naftne družbe izredno razširile svojo raziskovalno dejavnost predvsem na obalna področja jugozahodne Azije. Investicije na tem področju so v letu 1973 že presegle vsoto uporabljenih v Perzijskem zalivu. Splošno je znano, da uporabljajo danes 95 odstotkov vseh sredstev namenjenih za raziskavo naftnih nahajališč na področjih izven Srednjega vzhoda.

Na področju južno Kitajskega morja, pred južnovietnamsko obalo in na vzhodni obali malajskega polotoka je zato vedno več plavajočih vrtnalnih stolpov. Isto velja tudi za severno obalo otoka Borneo. Skupno predvidevajo, da bo letos na tem področju obratovalo že 60 plavajočih vrtnalnih naprav.

Indonezija, ki jo štejejo že leta za proizvajalko nafte, stoji pred naravnost eksplozivnim razvojem. Državna naftna družba Pertamina sodeluje z večjim številom družb iz Japonske in ZDA. Za raziskavo in izkoriščanje naftnih nahajališč so porabili leta 1968 45 milij. dolarjev in leta 1970 že 207 milij. dolarjev. Taka vlaganja v raziskave so dala že lepe rezultate. Proizvodnja nafte je v letu 1973 znašala že 70 milij. ton. V prihodnjih letih računajo na nadaljnje močno povečanje proizvodnje. Prednost indonezijske nafte je tudi v tem, da vsebuje znatno manj žvepla kot arabska.

ZAKLJUČEK

V letu 1972 so načrpali na obravnavanih področjih skupno 92,5 milij. ton nafte (svet 2,6 milijarde ton). Japonska je porabila 206 milij. ton, LR Kitajska in Indija 25—30 milij. ton. Na podlagi teh podatkov lahko zaključimo, da bo ta del sveta v prihodnjih petih do desetih letih načrpal toliko nafte, kot jo bo potreboval za lastne potrebe. Kasneje pa jo bo po vsej verjetnosti tudi lahko izvažal na druga področja. K.

Brigade s hribov

Razprl je veje in stopil na plano. Za hip se je opotekel: cepenje mu je skoraj omrtvilo noge. Pa je bilo precej dobro. Pogledal je nazaj, vsi so bili že na prostem. Z roko je pomahal proti tlem in sključen so tiho tekli.

Pomignil je Hugu, da je odprl tudi večna vrata. To mu prej ni naročil. Vendar, brzostrelko je moral imeti pripravljeno, če je kak policist v veži. Ni ga bilo. Stopil je naprej; po prstih je hitel po veži. Zamaknil se je nazaj in pomignil. Anzej in Mihej sta udarila z bombami, Tonči je glasno štel, Hugo je odprl vrata. Bombi sta poleteli po tleh in se valili pod mizo. Tonči je zagledal začudene obraze policistov, ki so strmeli proti vratom. Anzej in Mihej sta imela nemški vojaški uniformi. To je policiste begalo. Vrgla sta še drugi bombi in Mihej je zavpil: »Malzeit! Povil se je k steni in se drhtavo krahotal. Zagrmelo je in buhnilo. Trikrat, kot se je zazdelo Tončiju. Skočil je pred vrata, med podboje, rahlo počenih in se upognil nazaj. Ni popustil na petelino, dokler ni nastala gluhotna tišina. Drhtavo je vložil nov redenik in zavpil: »Zdaj! Hitro!« V teku je spustil kratek rafal in pogledal po sobi. Dva policista sta že ležala na tleh, eden se je boril s tem, da vstane, a je omahnil, drugi so se že zbirali v napad.

»Hände hoch!« je vpil Mihej. V levici je imel bodalo, v desni puško. Bližal se je policistom. Tonči je videl, kako se je policist pognal proti steni, kjer je imel pas s pištolo. Zasuknil je brzostrelko in sprožil. S prsti je policist krčevito iskal oporo na zidu; potem se je sesedel. V tem so drugi policisti dvigovali roke.

»Reči jim — k steni in naj ne spustijo rok.« je Tonči zavpil Miheju. Kot bi razumeli že njega, so se policisti samo po zamahu roke umikali proti zadnji steni. Prva napetost je popustila in Korošci so pobirali s sten pasove, potlej so preiskali še policiste. Niso imeli skritega orožja. Saj se tudi niso mogli nadejati, da bodo napadeni med kosilom, sredi vasi, ko nihče ni povedal, da bi se banditi potikali kje v bližini.

Huga je Tonči določil, da se je postavil s puško med vrata, pustil mu je nemško ročno bombo, drugim pa zavpil, da gredo proti policijski postaji, kjer je bilo spravljeno orožje. »Kaj... že končano?« sta vprašala borca, ki sta prikrito stražila na cesti.

»Štirje mrtvi, drugi ranjeni in so se predali.« je zavpil Mihej. Tekli so po cesti, proti policijski postaji. Policaj, ki so ga dobili v veži

s puško, je drhtel. Brez odpora je dvignil roki in prestrašen strmel v partizane. Planili so v sobo, kjer so zagledali policista, kako je sključen, s komolcem oprt na mizo hlastavo vpil v telefon: »Hilfe! Hilfe! Banditen angriff!«

»Suni ga no v rit,« je zavpil Tonči, ko je videl, da jih policist še ni začutil.

Anzej ga je stresel in policist se je počasi zaobrnil. Bil je še tako prevezel od telefoniranja, da je še dahnil: »Hilfe!« Tonči je ukazal, naj oba policista nekam zaprejo. Sama sta povedala za sobo, ki je imela železna vrata. Bila sta videti presrečna, da bosta zaprta in ne ustreljena. Skoraj zahvaljevala sta se jim, ko so ju potisnili skozi vrata. Borci so začeli zbirati orožje, Tonči pa je odšel na podstrešje. Zagledal je težki nemški mitraljez, ki pa je imel noge vzdane na podstavcih. Z njim so skozi široko okno lahko obvladovali vso vzhodno stran vasi, kjer so bile v ozadju planine. Najbrž so računali na napad predesem s te strani, ne pa, da bi partizani napadli že sredi vasi in na policijsko postajo vdrli skozi vrata. Tonči se je vrnil k borcem, ki so izbirali puške in si hoteli najboljšo izbrati za sebe. Tončija so zanimali le samokresi in druga oprema. Zagledal je baterijo. Precej jo je pograbil. Vzel je tudi telečnjak, najlepši del partizanske opreme, če je odračunal orožje in daljnogled.

Niso mogli vsega odnesti in to jih je klalo. Odnegli so okrnjeni težki mitraljez, dvajset pušk, deset pištol, brzostrelko, municije kolikor so

zmogli in tudi nekaj vojaške opreme. Vrnili so se v hotel.

»Hudiči so še kar mirni,« je zaklical Hugo, ko so se zgneli v sobo.

»Naložite jih na avto, voz ali traktor. Naj jih odpelje v Železno Kaplo,« je zaukazal Tonči.

Mihej jim je povedal, kaj je ukazal komandir. Policisti so ga začudeno gledali. Le počasi, nič kaj radi niso zapuščali sobe. Zunaj, na prostem je bila še zmerom možnost, da jih postrelijo.

Počakali so toliko, da je lastnik hotela, ki se je na njihove klice le prikazal iz zgornje sobe, preskrbel traktor in prikolico. Posedli so policiste na prikolico in ukazali traktoristu, naj brez predaha pelje v Železno Kaplo. Vas je bila videti kot izumrla! Tonči je pokazal z roko, da se bodo vračali proti planinam.

Smeli jih je z borci že čakal na kraju, kjer so se ponoči ločili. Začuden in zbežan jih je gledal, ko je videl, koliko orožja in municije nosijo: »Vse to ste dobili! In nihče ni ranjen!«

»Nas se pogre ne primejo,« je bahavo povedal Mihej. Nekam zviška je meril borce, ki so strmeli v zaplenjene puške: »Pobje, boste naložili? Mi smo zaplenili, vi niste!«

Tonči se v to ni vmešal. Užival je, ko je videl, kako se ščeperijo borci, ki so bili z njim v napadu. Nekaj bahavosti jim je dovolil. Tako zbadanje in tekmovanje v četi ni slabo.

Tudi komisar Greben se ni mogel načuditi. »Slišal sem le nekaj bomb, kvečjemu dva rafala, vi pa pravite — postojanka zavzeta! V četr ure!«

KRVAVA NOČ

V noči od 31. marca na prvi april leta 1944 so črnorokci na Jesenicah umorili šest oseb, od teh sta bila dva delavca Železarne. Okrog pol enajstih ponoči so blizu stanovanja v Hrenovci umorili Franca Markelja. Od tam so se napotili proti mestu in iskali fotografa Žerjala, a ga niso dobili doma. Od tam so se z avtomobilom odpeljali do stanovanja zakoncev Pajer, ju odpeljali od doma in ubili ob železniški progi med Javornikom in Jesenicami. Morilska tolpa je pot nadaljevala in opolnoči doma v navzočnosti matere in brata z devetimi strelji umorila Maro Kelih. Od tam so šli še do stanovanja krojača Adolfa Oblaka in ga umorili, kakor tudi njegovo mamo.

Od teh mračnih dogodkov mineva te dni trideset let. Jože Vidic, pisec dveh nam že znanih knjig Beg z morišča in Zločin pri Lenartu, pripravlja knjigo o zločinih črne roke v Sloveniji. Iz rokopisa za to knjigo bo jeseniški radio to in prihodnji dve nedelji seznanil poslušalce, kako je bilo v noči krvavega pohoda jeseniških črnorokcev in zato na to oddajo bralce Železarja še posebej opozarjamo.

Bodoči 'fabrikant' Krivec je od upraviteljevega glasu in divjosti ves zmeden.

»Stoj, mirno, mater t'j prekleto!« padajo upraviteljeve besede kot vojaške komande. »Ti si Krivec! Poznam te! Ne boš tajil! Si Krivec ali nisi?«

»Saj ne tajim. Krivec... Pepe Krivec,«

Razred prasne v smeh. Učitelj Miklavčič bi se rad vmešal in pojasnil ravnatelju, da Pepe Krivec ni Krivec, pač pa sin uglednega ljubljanskega obrtnika, strankarsko sicer neopredeljenega, a drugače v vsakem pogledu vzornega in zavednega državljana kraljevine SHS, toda upravitelj ni poslušal do kraja niti Krivca samega in je, še preden je Krivec povedal, da mu je ime Pepe Krivec, planil k vratom in jih odprl.

»Imamo ga! Imamo ga, gospodje,« kriči na hodnik. »Kar sem! Kar sem,« vabi s kretnjo. »Imamo ga! Zdaj bo povedal tudi drugje!« Na vratih se pojavijo policaji. Trije so in z očmi bliskajo po razredu, kakor da so prišli nad razbojnika.

»Kje imate glavnega krivca?« vprašuje po šarži prvi. Naglas ga izdaja, da je primorski pribežnik.

»Tale!« pokaže upravitelj, potem ko je sunkovito odrinil roki obeh učiteljev, ki sta se ga dotaknila, da bi ga obvarovala pred sramoto pred policaji, če ga že pred učenci nista mogla.

»Tale, praviste?« vprašuje policaj.

»Ne vikajte falota! Pravi si, mu recite in ne pravi ste!«

»Ma, nisem ga vikal, vas sem vprašal!« se položaj spreminja v komedijo.

Celo učitelja le s težavo zadržujeta smeh.

»Kaj ste vprašali?« postaja upravitelj zmeden.

»Če je tale, ki ga kažete!«

»Ja, kaj še vprašujete! Uklenite ga in — basta!«

»Basta? Ma ste tudi vi iz naših krajev?« je policaj radoveden.

»Ne, Ljubljčan sem. Menda ne boste zalisevali mene, marveč tegale,« kaže na Krivca, ki sta ga med tem druga dva policaja s šolano policijsko spretnostjo zgrabila in uklenila.

»O mama moja, kaj sem storil?« zaveka Krivec.

»Ne kliči mame!« se zadere glavni policaj. »Najbolj si boš pomagal, če boš pri pričji povedal še druge, ki so rogovilili.«

»Kaj rogovilili... Ne vem, ničesar ne vem.«

»Je že pravi,« se zaheheta policaj. »Tako vsi govore,« pravi, potem pa se spaci in nadaljuje z drugačnim glasom: »Nič ne vemo! Nič nismo videli! Ničesar nismo slišali!... Ja, poznamo šolo, ki te je izsolala.«

98 Miha Klinar TIGROVEC ŽEF

»Protestiram!« se oglasi upravitelj, ker se čuti prizadetega, ker ne razume o kakšni šoli govori policaj. »V naši šoli skušamo učence vzgajati v patriočniem in kralju zvestem duhu.«

»Vemo, vemo, gospod upravitelj!... Ne vaša šola! Misliste, da ti vaši muloti hodijo samo v vašo šolo? Imajo rdeče šole! Tudi ta jo ima!«

»Motite se, gospod! Jaz nimam rdeče šole! V nižjo gimnazijo sem hodil, Gospod učitelj Miklavčič lahko potrdi...«

»Gospoda, mislim, da gre za pomoto,« se napolsed le vmeša učitelj Miklavčič, vendar ves preplašen, ker ve, da se bo vsula vsa upraviteljeva toča jeze in besa nanj. »Mislim, da ta ni Krivec...«

»Kaj misliste?« se ravnatelju zareče po kraševsko, čeprav ni Kraševce, marveč pristen Ljubljčan, kar lahko po naglasu ugane sleherni že prvi hip. »Pomota? Kakšna pomota neki! Sam je priznal, da je Krivec.«

»Da, Krivec, Pepe Krivec,« poudari učitelj Miklavčič.

»In vi ste vedeli?« postane upravitelj ves obupan. »In vi tudi? Pa mi niste povedali? Me niste opozorili? Torej sta me vi in vi, očitajoče in obenem grozeče meri oba učitelja, »hotela osramotiti pred temi paglavci in pred oblastjo!«

»Nikakor, gospod! Hotela sva vas zadržati, a vi ste takoj planili k vratom in...«

»... in bilo je prepozno,« pritrudi tudi učitelj Kavrič.

»In vi, svojat?« ošine upravitelj razred. »Tudi vi... Pa sem hotel napraviti resnične ljudi iz vas in kralju in domovini do smrti zveste državljane in podanike... Ja, to je hvaležnost. Učenci, gospoda, jaz grem,« upravitelj zapusti razred.

»A kaj naj počnemo mi?« vprašuje glavni policaj.

»Najprej snemite temu okove! Krivca bomo poiskali drugje,« se oglasi učitelj Miklavčič. »Krivce sedaj tam,« iztegne desnico in pokaže na Vipernika. »Nihče drug ni kakor on. Že dolgo ga sumim! Vstani, Vipernik!«

Vipernik vstane in prav nič mu ni videti, da je razburjen. Tudi njegovi prijatelji se skušajo obvladati. Samo Žefa, ki šele upa, da bo postal Vipernikov prijatelj, zaskrbi, da se bo stvar, ki se je spreminila v komedijo, obrnila in postala resna, hudo resna.

Toda Vipernik je miren.

»Česa bi me radi obdolžili, gospod učitelj? Tistega papirja, ki je bil baje na vratih, da ni šole?«

Tomaz Iskra

9

Dežela bogov, filozofov, poetov mornarjev in še kaj...

Raziskava mesta se še nadaljuje. S temi so začeli Amerikanci v letu 1896, najzanimivejše področje pa je bilo okoli Agore, ki ga je že opisoval potopisec Pauzanius v 2. st.p.n.št.

Najznačilnejši tempelj je bil Apolonov, ki je bil severozahodno od Agore (področja starega Korinta). Danes se le še sedem stebrov, od nekdanjih 38, kar jih je bilo vgrajenih v tempelj, kot spomenik dviga v nebo.

Severna Agora

Na severni strani Apolonovega templja, nekoliko nižje, je bila severna Agora. Ta del doslej še ni povsem raziskan. Do sedaj je ostalo kakih 13 »oken« — nekdanjih stavb, ki se razprostirajo okoli majhnega zanimivega trga. Na zahodni strani pa se celo še vidi nekaj templjev »stoa« antičnih stebrov, v korintskem stilu. Vhod v Agoro je bil sprva speljan po ulici »Lechaion«, kasneje pa je vodil iz istoimenskega pristanišča. Najbolj zanimivo je, da je v bližini današnjega muzeja v starodavnem mestu Korintu porušeno poslopje, »oziroma ostanki »lukenj« nekdanje centrale za ogrevanje mesta. To nas spominja na emonsko centralno ogrevanje, ki so ga postavili pri nas že stari Rimljani.

Ce splezaš v te luknje in kanale, lahko kaj kmalu ugotoviš, da so ti kanali precej globoki in zajedeni v vse smeri Agore. Na področju Agore, kjer je bil starodavni antični Korint, so bili različni templji iz rimskega obdobja, stadioni podobni amfiteatrom, razne tribune in množica trgovin, od katerih je ostalo zelo malo sledu. Nekateri od njih je spričo temeljitosti in dovršenosti, ki so bile takrat v modi, zelo težko rekonstruirati. Iz Tribune, ki se razprostira na južnem delu Agore, je govoril apostol Pavel Korintčanom, rimski generali pa so uporabili to ploščad, da so uniformirali svoje vojske za legije.

Nazadnje si lahko še ogledamo v muzeju neštete skulpture, ki so jih

raziskovalci rešili pred morebitnim propadom, sicer se pa raziskovanja še nadaljujejo in tako muzej dobi vsako leto kakšno novo skulpturo, zgodovina pa lahko beleži novo stran v mozaiku raziskovanega in neraziskanega.

Muzej obsega vsega skupaj tri prostore: v prvem se povrnemo v dobo neolitike 5000 let pr. n. št. pa vse tja do konca mikenskega obdobja 1100 pr. n. št. Slednji hrani v glavnem drago kamenje, vaze itd. »Grški« prostor je nekoliko zanimivejši, saj najdemo zelo lepe in prefinjeno izdelane keramične posode, ki so jih našli v Korintu. Predvidevajo celo, da so imeli Korintčani nekašno »tovarno« teh izdelkov. Rimljanska soba nudi pregled obdobja, ko je bil Korint rimljanska kolonija (44. l. pr. n. št.).

Mikene

Če nadaljujemo pot proti jugu Korinta, pridemo v pokrajino Argolis. Tukaj je bilo v prehelenski dobi (1600—1100 pr. n. št.) srce grške civilizacije. To obdobje se pravzaprav imenuje mikensko, kajti Mikene so bile v tistem času zelo bogato, močno in ugledno mesto.

O Mikenah in njegovem vladarju Agamemnonu krožijo neštete legende, ki pristno oznanjajo mistično obdobje v vsej slavi in tradiciji dežele. Mikene imajo sila pestro preteklost, povezano s padcem mesta v času njegove največje slave in brezmejnega bogastva, ko nastopajo nečastna dejanja, prešustva, umori in druga gnusna dejanja, ki so zavita v legendo in zgodovino tega mesta.

Strašna legenda izvira iz dramatičnih prigod mikenske kraljeve hiše, katero so opisovali pesniki in dramatik. Ti zapisi so pozneje služili kot osnova za arheološka raziskovanja. Po legendi je Perseus odkril Mikene v 17. st. pr. n. št., kjer je prevzel tudi dinastijo majhne kraljevine. Takoj za tem je dinastijo prevzel Atrous,

pod katerim se je mikenska civilizacija najbolj razmahnila 1400—1150 l. pr. n. št.). Toda to Atrijevo dinastijo so kljub slavi pretresali tragični dogodki ostudnih kriminalnih dejanj, požigov, umorov, prešustvovanja, zakonolomov, ki so dali v dobi helenizma slavnim grškim pesnikom in dramatikom osnovo za literarno ustvarjanje.

Mikene — Levja vrata

Francetu Pintarju v spomin

Ko se steče življenje znanca, tovariša ali prijatelja pred časom, ko se steče normalno življenje, se spoznaš, da je v tem tudi velik davek, ki ga ti tovariši in generacije plačujejo socialistični revoluciji. V veliki armadi delovnih ljudi so nosili in nosijo večje breme in odgovornost, zato se je tudi njihova življenjska energija trošila hitreje, njihovo življenje je hitreje izgorevalo in izgorelo. Povsem nepričakovano, sredi dela pri utrjevanju samoupravnih socialističnih odnosov in novega skupščinskega sistema, je

tako izgorelo tudi življenje FRANCETA PINTARJA, dolgoletnega tajnika skupščine občine Jesenice in družbenopolitičnega delavca, človeka, tovariša in prijatelja, ki je nesebično in zavestno prevzel nase nadporečno breme pri izgradnji socializma. Do zadnjega diha je bil pri delu, pri snovanju in pripravah novih skupščinskih volitev in zato sprva nismo mogli niti doumeti, da ga je smrt res iztrgala iz naših vrst.

Pokojni France Pintar je bil rojen 25. februarja 1927 na Hrušici, v delavski družini. Namesto brezskrbne mladosti je bil med nemško okupacijo že kot petnajstletni deček zaprt v Begunjah in Šentvidu ter doživljal vse grozote fašističnega terorja. Ko so ga izpustili se je povezal z narodno-osvobodilnim gibanjem in se kasneje tudi aktivno priključil partizanskim vrstam.

Po osvoboditvi ga srečamo kot aktivista in družbenopolitičnega delavca na različnih področjih dela. V mladinskih in frontovskih brigadah pri obnovi domovine, v mnogih družbenopolitičnih organizacijah na Hrušici in Jesenicah. Bil je med pobudniki za izgradnjo doma družbenopolitičnih organizacij na Hrušici in med nosilci največjega bremena pri izgradnji doma. Nekaj časa je bil sekretar izvršnega odbora OF Jesenice, organizator kulturno-prosvetnega dela na Hrušici in v občini ter nekaj let

predsednik občinskega sveta Svoboda in prosvetnih društev — oziroma občinske Zveze kulturno-prosvetnih organizacij. Preveč bi bilo naštevati vse številne odgovornosti, ki jih je zavzel in odgovorno opravljal po osvoboditvi poleg rednega dela v upravi občinske skupščine. Pri vsem tem delu se je zavedal, da mora skrbeti tudi za lastno strokovno izpopolnjevanje. Z veliko vztrajnostjo in voljo je do konca upravno politično šolo in bil imenovan za tajnika skupščine občine Jesenice kar je opravljal 16 let. S to delovno dolžnostjo je prevzel odgovorno nalogo sooblikovalca političnega sistema v našem zelo dinamičnem družbenopolitičnem razvoju. Zato to delo je bilo potrebno žrtvovati tudi mnogo prostega časa poleg drugih družbenopolitičnih odgovornosti in dolžnosti, ki jih je opravljal v prostem času.

Tako je pri delu in za delo izgorelo njegovo življenje. Njegovi najbližji so ostali brez sina, brata, moža in očeta, njegovi tovariši in prijatelji pa brez vztrajnega in zgledega sodelavca ter soborca za nadaljnji razvoj samoupravnega socializma.

Osebnost Franceta Pintarja, skromnega, nesebičnega, delovnega in predanega socialistični revoluciji, dobrega tovariša in prijatelja nam bo za zgled, ki jo bomo ohranili v spominu.

Novice iz radovljiške občine

V sredo 27. 3. je bila predzadnja seja občinske skupščine sedanjega mandata. Na dnevnem redu je bilo ponovno obravnavanje in sprejetje zavrženega odloka o registraciji plovilnih objektov in varnostnih ukrepih na blejskem in bohinjskem jezeru. Sprejeti so bili odloki o stalnih sredstvih občine Radovljica za financiranje občinske konference SZDL o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov, o prispevku za spremembo namembnosti kmetijskega ali gozdnega zemljišča. Razen tega so odborniki sprejeli odlok o oblikovanju konference delegacij, odlok o smernicah gospodarskega razvoja občine za leto 1974, odlok o sklenitvi družbenega dogovora o osnovah programiranja nalog in oblikovanju sredstev za splošno in skupno porabo in odlok o proračunu občine za leto 1974.

Na volitve delegatov v KS, ki bodo v nedeljo 31. marca so se v vseh krajevnih organizacijah SZDL temeljito pripravili. Povsod so imenovali politične štabe in razposlali so pismena vabila občanom z zaznambonjihovih volišč. Vse kraje bodo okrasili z zastavami, v Radovljici na Linhartovem trgu pa bo tega dne ob 11. uri proslava ob 100-letnici rojstva generala R. Maistra, na kateri bodo udeleženci manifestirali podporo boju koroških Slovencev in obsodili italijanske iredentiste.

Iredentistične zahteve italijanske vlade z noto 11. marca so sprožile že prejšnji teden val ogorčenih protestov v vseh krajih občine. Med prvimi so protestirali rezervni vojaški starešine, ki so obravnavali položaj v zvezi z zahtevami Italije do cone B, na zboru na Bledu in v Bohinjski Bistrici, od koder so poslali protestno pismo državnemu sekretarju za zunanje zadeve. Prva testna pisma so poslali tudi občinska organizacija ZVB NOV, občinsko združenje borcev-prostovoljcev za severno mejo 1918—1919, predsedstvo OK ZMS, aktivni komunisti v Radovljici, na Bledu in udeleženci seminarjev za usposabljanje delavske kontrole. Posebna zborovanja so bila tudi v številnih delovnih kolektivih, odkoder so poslali protestna pisma. Domala nikjer ni nobenega zbora, kjer ne bi razpravljali o nastalem položaju in obsodili zahteve italijanske vlade.

Občinska skupščina je na 64. seji sprejela predlog o ustanovitvi doma starostnikov v Radovljici in za začasnega direktorja zavoda v izgradnji imenovala Alojza Kosa, predsednika društva upokojencev, hkrati pa imenovala tudi devetčlanski gradbeni odbor, ki ga bo vodil predsednik Rudolf Intihar iz Lesc.

Občinska konferenca SZDL, občinski sindikalni svet in občinski komitei ZK, so v ponedeljek 25. 3. sklicali v Radovljici skupni posvet vseh predsednikov KO SZDL, osnovnih organizacij sindikatov ter ZK na katerem so govorili o pripravah za volitve delegacij v zbor združenega dela, ki so bile 28. 3. in o nalogah za nedeljske volitve delegatov v zbor KS in družbeno politični zbor. Na posvetu so obravnavali politično situacijo ob zahtevah Italije do cone B in ob tej priložnosti sprejeli protestno pismo, ki so ga poslali republiški konferenci SZDL.

V skladu s sklepi 3. seje občinske konference ZK, je občinski komitei sklical 21. 3. skupaj s komisijo za družbeno ekonomske odnose pri OK ZK, predstavnike občinske skupščine, tovarne Veriga Lesce, Iskre Otoče in TIO Lesce na pogovor o medsebojnem sodelovanju na področju kovinsko predelovalne in elektroindustrije v občini. Navzoči so pokazali vso pripravljenost za združenje in povezovanje proizvodnih nalog ter se izrekli za takojšnjo pripravo dolgoročnega programa, ki ga bo pripravila posebna delovna skupina iz vseh zainteresiranih podjetij.

Že dalj časa je v Bohinju prisotna želja, da bi tamkašnje prebivalstvo dobilo še kakšen industrijski obrat. Največkrat je bilo govora o obratu električnih merilnih naprav tovarne Iskra iz Otoče. Na pobudo občinskega komiteja ZK so se v tej zvezi v sredo 27. 3. sešli na razgovor predstavniki Iskre Otoče s predstavniki krajevnih skupnosti Boh. Bistrica, TD in LIP obrat Tomaž Godec, kjer je tekla beseda o realizaciji takšnega predloga. Vse kaže, da se bodo pogovori uspešno zaključili in da bo v Bohinjski Bistrici kmalu obratoval obrat Iskre, ki bo zaposloval v glavnem žensko delovno silo.

V okviru programa usposabljanja komunistov, je delavska univerza priredila v četrtek 28. marca ob 17. uri v pionirskem domu v Boh. Bistrici za vse člane ZK iz bohinjskega področja, predavanje s temo o politiki socialističnih sil do cerkve, religije in klerikalizma. To temo so doslej obravnavali že na Bledu in v Lescah, v kratkem pa bo na programu tudi v ostalih krajih občine in v delovnih organizacijah.

Prejšnjo nedeljo 24. marca je imela v dvorani GG na Bledu svoj redni občni zbor občinska gasilska zveza. Ob več kot 85 % udeležbi delegatov iz vseh PGD v občini in številnih gostov ter predstavnikov družbenih organizacij, so govorili o uspešnem delu gasilcev in njihovih težavah. Na zboru so odločno obsodili italijansko vlado in iredentiste ter sprejeli protestno resolucijo.

V sredo 27. marca popoldne je bila pred združnim domom v Srednji Dobravi pri Kropi, vsakoletna spominska slovesnost v počastitev obletnice smrti narodnega heroja Staneta Žagarja. Proslavo je organizirala krajevna organizacija ZVB z Dobrave skupaj z občinskim odborom ZVB. V kulturnem programu so sodelovali recitatorji in pevci osnovne šole iz Lipnice, ki nosi ime Staneta Žagarja.

Prejšnji petek 22. 3. se je na 2. seji sešla komisija za mlade člane RK pri občinskem odboru RK na katero so povabili tudi predstavnike ZM, DPM in oddelka za narodno obrambo. Žal pa se seje ni udeležil nihče iz vodstva mladinske organizacije. Na seji so razpravljali o predlogu razpisa tekmovanja za mlade člane RK v prvi pomoči in o organizaciji predavanja za letošnji dan zdravlja, ki bo 7. aprila. Tema letošnjega dneva zdravlja nosi naslov Pravilna prehrana — boljše zdravje.

Klub zdravljenih alkoholikov v Radovljici, ki zaenkrat združuje 50 članov, se lahko pohvali s celo vrsto delovnih uspehov. Doslej je bil osip članstva skoraj simboličen. V dveh letih je prekršilo abstinenčno slabih 8 % članov, večina pa vztrajno sodeluje in se vsak teden udeležuje klubskih srečanj. Pred kratkim so člani kluba sklenili, da vsak obvezno položi 200 din, ki jih vložijo na banko kot vezano vlogo na dve leti. V kolikor član prekrši pravila kluba, preneha abstimirati, mu denar ne more biti vrnjen po dveh letih, kot vsem ostalim, pač pa ostane v blagajni kluba.

Hoteli Viator z Bleda so pred kratkim dobili načrte za izgradnjo novega Park hotela. Starega nameravajo kmalu začeti rušiti. Nov hotel, ki bo najsoodnejše grajen bo imel 400 postelji in vso potrebno opremo za zahtevnejše goste. Hkrati bo Viator začel tudi z obnovitvenimi deli na pred leti opustošenem hotelu Evropa na Rečici.

Vse amaterske kulturne skupine, ki so združene v ZKPO Radovljica, so v 1973. letu organizirale 564 nastopov, kar je 58 več kot leto prej. Najaktivnejši so bili člani DPD Svoboda Tomaž Godec iz Bohinja, godba na pihala iz Gorij, KPD Veriga Lesce, Stane Žagar iz Kroke, DPD Svoboda Podnart, pevski zbor A. T. Linhart Radovljica in dramska sekcija KUD Triglav iz Srednje vasi v Bohinju.

Program dela turističnega društva Jesenice

Turistično društvo Jesenice ima svoj poslovni prostor v nekdanji Kosovi graščini. Glede na to, da leta za informativno službo, ki jo opravljajo predvsem za tujе goste ne ustreza, se bodo prizadevali, da bodo v prihodnje dobili primeren prostor v bližini železniške postaje. V okviru informacijske dejavnosti bodo tudi letos ponatisnili prospekt Jesenic v nemškem jeziku.

Tako kot že nekaj let, imajo tudi letos v programu izvedbo akcije »lepe rože« za ocenjevanjem najlepše urejenih vrtov, balkonov in oken z rožami. Nadaljevali bodo tudi z akcijo Smeti na svoja mesta in akcijo Reklame ter napisi naj bodo v redu. S tem in z drugimi nalogami se TD Jesenice vključuje v splošno akcijo za polepšanje okolja, ki jo že več let organizira gorenjska turistična zveza. Pri uresničevanju teh nalog se bodo povezali z vodstvi šol, da bi se tudi učenci in dijaki s posebnimi akcijami vključili v ta prizadevanja. Po teh vprašanjih bo delovala posebna komisija, ki bo večkrat pregledala stanje od Potok in Blejske Dobrave do Hrušice.

Za urejanje poti, mostov v soteski Vintgar skrbi TD Vintgar—Gorje, dostop z Dobravske strani pa ureja TD Jesenice. V začetku aprila bodo poskrbeli, da bodo popravili stopnice in varovalne ograje dostopa na vzhodni strani te čudovite tesni. Predvidoma v aprilu bodo po

Podjetje Kovinar gradi kanalizacijo na Koroški Beli

Že večkrat smo pisali o nevdzdržnih razmerah v novem naselju na Koroški Beli, ki je brez kanalizacije. O nujni izgradnji kanalizacije so večkrat razpravljali na zborih volivcev še posebej zato, ker je bilo v poletnih mesecih ogroženo zdravstveno stanje prebivalcev, na Gozdni, Potoški in Poljski poti, oziroma stanovalcev, ki bodo v prihodnje stanovali na bodoči cesti Janeza Smida. Zaradi nujnosti so že lani uvrstili izgradnjo kanalizacije na Koroški Beli v globalni načrt krajevnih skupnosti.

Obseg del je določen v projektu, ki ga je po naročilu skupščine občine Jesenice izdelalo projektivno podjetje v Kranju. Vrednost vseh del je 888.669 dinarjev. Gradbena dela potekajo v dolžini 1100 metrov, opravljajo pa jih delavci zaposleni pri TOZD nizke gradnje podjetja Kovinar. Predvidevajo, da bo kanalizacija v novem naselju na Koroški Beli končana do 1. julija letos.

Jesenicah ob avtobusnih postajališčih in tam kjer se zadržuje največ ljudinametiloklopi, ki so jih čez zimo spravili pod streho. TD Jesenice je od skupščine občine pooblaščen za plakatiranje. Glede na to, da je nekaj desk slabih in da jih ponekod manjka, bo postavilo nove in dotrajane obnovilo.

Kar zadeva hortikulturno ureditev ter urejanje spominskih obeležij v mestu in okolici, bo TD sodelovalo s hortikulturnim društvom in občinskim odborom ZVB NOV Jesenice.

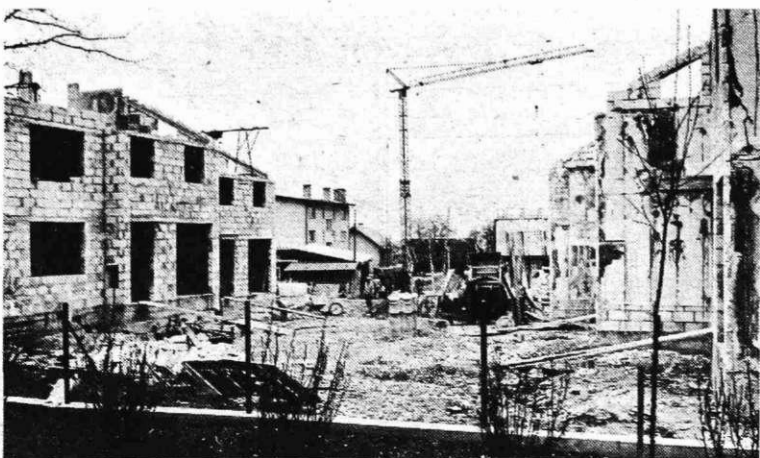
Kot doslej, bo TD Jesenice tudi v bodoče prek radia in tiska izdajalo informacije o zasedenosti sob za goste v obeh hotelih na Jesenicah in pri zasebnikih.

Poleg teh, lahko bi rekli temeljnih nalog, je upravni odbor turističnega društva sprejel v letošnji program dela še vrsto drugih manjših kratkoročnih in dolgoročnih nalog.

Za boljše informiranje

V zadnjem času vse pogosteje poudarjamo pomen dobrega informiranja za uspešno delo in delovanje tako zaposlenih kot tudi ostalih občanov. Ta zahteva je še posebno pogosta v času, ko začenjamo uvajati nove oblike v razvoj našega samoupravnega sistema, ko smo izbrali delegatov prepustili ljudem v organizaciji in krajevni skupnosti. In če želimo, da bo delegatski sistem zares zaživel, kot si predstavljamo, potem brez dobrega in vsestranskega informiranja ne bo šlo.

Prijetna novost in poskus boljšega stika z občani zato predstavlja glasilo turističnega društva Planina pod Golico, ki je te dni razdelila med prebivalce svoje krajevnih skupnosti,

Gradnja novega stanovanjskega naselja na Koroški Beli.

Rekonstrukcija mostu v Trebežu

Svet krajevnih skupnosti na Javorniku je že lani sprejel obširen program nekaterih najbolj nujnih del na Javorniku in Koroški Beli. V planu krajevnih skupnosti je tudi rekonstrukcija mostu v Trebežu, na katero so že več let opozarjali volivci na zborih volivcev. Projekt za rekonstrukcijo mostu je izdelalo podjetje Projekt za nizke izgradnje v Ljubljani, vrednost vseh predvidenih del pa znaša 185.604 dinarjev. Predvidevajo, da bo rekonstrukcija mostu v Trebežu končana do prvega maja, gradbena dela pa opravlja TOZD nizke gradnje pri podjetju Kovinar z Jesenice.

Z rekonstrukcijo mostu v Trebežu bodo urejeni tudi priključki na ceste v Rovte, dohod in kamnolom dolomita v Trebežu in priključek na ceste, ki je speljana za valjarno 2400 in bo priključena na Tomšičevo ceste. Pri podjetju Kovinar so nam povedali, da dela potekajo skladno s projektom in v kolikor ne bodo imeli težav, bodo z rekonstrukcijo mostu naš potokom Javornik v Trebežu končali v predvidenem času.

prvo številko NOVICE NAŠEGA KRAJA. Treba je priznati, da je nov upravni odbor tega društva dobro začel z delom in želja je, da bi tako tudi nadaljevali.

V prvi številki novic, ki so jih uredili Silvo Matelič, Janez Bregant in Mirko Klinar, je precej zanimivega branja in aktualnosti kraja, pri čemer pa so presegli samo ozek okvir turističnega društva. Tako kot v prvi številki, nameravajo tudi v naslednjih poseči na vsa področja družbenega delovanja, in tako nameravajo že v naslednji objaviti tudi osnutek statuta krajevnih skupnosti. Prebivalci Planine pod Golico so z zanimanjem posegli po glasilu, ki je že našlo ugoden odmev in tudi pripravljenost za sodelovanje.

Železarski izobraževalni center, v ozadju novo naselje za progo.

Popis zgodovine delavskega gibanja na Gorenjskem

Akcija za popis naprednega delavskega gibanja za obdobje 1918—1941 na Gorenjskem se je začela že pred letom 1970 in je del akcije, ki poteka v okviru vse Slovenije. Zanj je dala pobudo zgodovinska komisija pri CR ZK Slovenije. Za speljavo in uresničenje te naloge se od vsega začetka prizadevajo člani zgodovinske komisije višji kustos Mira Mihevc iz Ljubljane in Franc Konobelj-Slovenko, predsednik občinskega odbora ZZB NOV Jesenice ter Miloš Magolič vodja tehničnega muzeja železarne Jesenice.

V zvezi z organizacijo dela so bili od leta 1970 do 1972 sestanki v Ljubljani, Kranju in na Jesenicah, na katerih so bili prisotni zastopniki muzejev in družbenopolitičnih organizacij. S sodelovanjem zgodovinarjev je nastal okvirni program — po katerem naj bi se usmerjal popis in pisala zgodovina delavskega gibanja Gorenjske. V letu 1973 je inštitut za zgodovino delavskega gibanja Slovenije v Ljubljani izdelal metodologijo za pisanje zgodovine delavskega gibanja v Sloveniji, ki daje glavne smernice pri tem delu.

Akcija za popis delavskega gibanja je stekla v letu 1973, ko je vodstvo železarne Jesenice zagotovilo, da bo preskrbelo finančna sredstva za ustanovitev in funkcioniranje oddelka za zgodovino delavskega gibanja (1918—1941) pri tehničnem muzeju Železarne in za plačilo nastavljenih honorarjev moči Zorke Tribušon — upokojenega kustosa pedagoga, ob koncu leta pa še za stalnega kustosa — diplomiranega zgodovinarja Janeza Globočnika.

Naloga oddelka za zgodovino delavskega gibanja pri tehničnem muzeju Železarne je, da koordinira delo po občinah Gorenjske, zbira ter evidentira vse zgodovinsko gradivo na terenu, v muzejih in arhivih v novo nastajajočem centru za proučevanje zgodovine delavskega gibanja Gorenjske na Jesenicah — v kraju z bogato revolucionarno delavsko tradicijo. Tu naj bi bile osnovne priprave za monografijo zgodovine delavskega gibanja Gorenjske, kar naj bi bila ena temeljnih nalog bodočega muzeja naprednega delavskega gibanja Gorenjske na Jesenicah.

Tovrstno delo je narekovalo stalne stike s strokovnimi sodelavci — zgodovinarji, to je posvete z našim glavnim mentorjem na filozofski fakulteti v Ljubljani univ. prof. dr. Mirkom Stiplovškom in zgodovinarji na inštitutu za zgodovino delavskega gibanja Slovenije v Ljubljani.

V marcu 1973 je bil v Kranju na sedežu medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko sklican sestanek z namenom, da se najde ustrezna oblika organiziranja sodelavcev na Gorenjskem in za popis zgodovine delavskega gibanja (1918—41) in finančna rešitev za kritje stroškov tega popisa. Sprejeti so bili naslednji pomembni sklepi:

— Tehnični muzej železarne Jesenice, oddelek za delavsko gibanje je nosilec te naloge;

— Gorenjski muzeji so dolžni ob pomoči ideoloških komisij pri občinskih komitejih ZK, občinskih sindikalnih svetov in drugih družbenopolitičnih organizacij organizirati posebne odbore oziroma komisije, sestavljene iz strokovnih sodelavcev in udeležencev revolucionarnega gibanja;

— Ustrezna finančna sredstva za stroške popisa zgodovine delavskega

gibanja na terenu Gorenjske oskrbe temeljne kulturne skupnosti gorenjskih občin.

V preteklem letu so bile pred nami tri osnovne naloge:

1. intervjuji s predvojnimi naprednimi političnimi delavci,

2. zbiranje dokumentov, fotografij in predmetov iz obdobja 1918 do 1941,

3. zbiranje novih podatkov za zgodovino delavskega gibanja po občinah in dopolnjevanje kronologije dogodkov iz predvojnega zgodovine.

V letu 1973 je bilo opravljeno naslednje delo:

— Železarne Jesenice je z adaptacijskimi deli pripravila in opremila sobo za novi oddelek (zgodovina delavskega gibanja) pri tehničnem muzeju Železarne;

— Vzpostavljena je bila vsa potrebna muzejska administracija (z inventarnimi knjigami in kartotekami) za novi oddelek zgodovine delavskega gibanja;

— Izdelana je bila bibliografija tiska, člankov o delavskem gibanju Gorenjske (1918—1941) in kartoteka;

— Napisana kronologija dogodkov iz zgodovine delavskega gibanja Gorenjske (1918—1941) in okvirno Slovenije oziroma Jugoslavije. Kartoteka;

— Na terenu so bili organizirani terenski odbori oziroma komisije. Terenskim sodelavcem — popisovalcem se je nudila potrebna pomoč, za orientacijo pri delu so prejeli razumno kronologijo dogodkov iz zgodovine delavskega gibanja Gorenjske in s tem v zvezi še potrebna navodila. Komisije so povsod pričele z delom;

— Evidentirano je bilo zgodovinsko gradivo Gorenjske to je, dokumenti, fotografije, predmeti v muzejih na Jesenicah v Kranju, v Trzinu, v Škofji Loki, v Kamniku in v muzeju ljudske revolucije Slovenije v Ljubljani.

Na terenu je bilo zbranih in kopiranih 187 fotografij in 1977 dokumentov (všteti napisani spomini) in šest predmetov;

— V arhivu inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani je

bilo evidentirano spominsko gradivo Gorenjske; pregledan fond Jugoslovanske strokovne zveze (iz zapisnikov in delovnih pogodb, ki zadevajo Gorenjsko, so bili izdelani kratki izvlečki vsebine). Kartoteka;

— V zgodovinskem arhivu CK ZKS v Ljubljani so bili pregledani in evidentirani dokumenti za Gorenjsko z vsebino: sodni procesi, policijski arhiv sreskega načelstva (M. S.), osebni arhivi predvojnih revolucionarjev, letaki CK ZKS, CK ZKJ, pregledan fond kongresov, konferenc KPJ, ZKJ, ZKS, SKOJ, KI, KMI. Kartoteka;

Skupna poraba finančnih sredstev za stroške popisa delavskega gibanja (1918—1941) na Gorenjskem v letu 1973 je bila 45.175,34 dinarjev. Od tega je prispevala železarne Jesenice 30.656,09 dinarjev, temeljne kulturne skupnosti sedmih občin Gorenjske pa so prispevale 14.519,25 din.

V tekočem letu 1974 bomo nadaljevali s to prakso dela — intervjuji, zbiranjem zgodovinskega gradiva na terenu, zbiranjem novih podatkov za dopolnitev kronologije delavskega gibanja Gorenjske; pripravili seminar za sodelavce na terenu z referati in navodili ob novi izdelani metodologiji za popis zgodovine delavskega gibanja in evidentirali ter kopirali dokumente iz zgodovine delavskega gibanja Gorenjske v ljubljanskih arhivskih institucijah.

Zorka Tribušon

Tudi v kulturi novi odnosi

V petek, 22. marca, je bila kulturna skupnost Jesenic gostitelj predstavnikov sedmih gorenjskih kulturnih skupnosti. Namen posveta je bil razgovor o programu kulturne skupnosti Slovenije, to je o financiranju skupnih nalog in akcij v okviru republike. Navzoči so se strinjali in tako bodo tudi zahtevali, da se morajo vsa sredstva za kulturo, ne glede, kje bodo trošena, zbirati v občini, kjer jih delovni ljudje tudi ustvarjamo, ter da le na osnovi programov lahko združujemo denar za skupne potrebe v okviru republike, regije ali samo posameznih občin.

Ob tem so tudi zahtevali, da je treba po devetih mesecih pregledati uresničevanje vseh programov in ne financirati nekaj, kar ne bo narejeno. Razumljivo, da so imeli navzoči tudi dosti pripomb na sam program, saj je v njem še vse preveč akcij, ki so lahko le sestavni del določenega regijskega programa, ne pa vseslovenska potreba. Program bo treba vsekakor še predelati, saj je preobremenjen, o vsem kar pa naj bi skupno financirali pa se bo treba dogovarjati. Le tako si lahko razlagamo uresničevanje ustave in nove delegatske odnose, ki jih moramo uveljaviti tudi na področju kulture, še posebno na relaciji občina — republika.

Poleg tega so govorili o nekaterih izkušnjah v utrjevanju novih oblik organiziranosti in delovanja, pri čemer so menili, da bi morala republiška kulturna skupnost tudi na tem področju nuditi več pomoči temeljnimi kulturnimi skupnostim. Dogovorili so se, da bodo na naslednjem posvetu v Domžalah govorili o po-

Koncert glasbene šole iz Radovljice, Kranja na Jesenicah

Kolektivi in učenci glasbenih šol Jesenice, Radovljica in Kranj so v začetku tega šolskega leta spontano izrazili željo po medsebojnem spoznavanju in po izmenjavi koncertov.

Prvi tak koncert je bil v sredo, 20. marca, v Kranju. Nastopili so učenci glasbene šole Jesenice in učenci glasbene šole Radovljica. Splošna ugotovitev po koncertu v Kranju je bila predvsem ta, da imata obe šoli, na Jesenicah in v Radovljici zelo pestro dejavnost in mnogo obetajočih talentov.

V petek, 5. aprila, se bodo na koncertu v dvorani gledališča Tone Čufar na Jesenicah ob 18.30 predstavili našemu občinstvu mladi glasbeniki iz Radovljice in Kranja. Ljubitelji mladinske glasbe na to prireditvev iskreno vabimo.

V mesecu maju bosta glasbeni šoli z Jesenic in iz Kranja nastopili s samostojnim koncertom v Radovljici.

Pihalni orkester jeseniških železarjev v narodnih nošah?

Pred časom sem zasledil v časopisu Delo pod takim ali podobnim naslovom objavljeno novico, iz katere je bilo razvidno, da pihalni orkester Jeseniških železarjev želi slediti godbenikom iz Gorij. To se pravi, da bi zamenjal svoje že tradicionalne uniforme za narodne noše. S tem misli, da bi postal turistična zanimivost ali kaj podobnega.

Pred leti sem veliko delal na tem, da se jeseniška in javorniška godba združita v enotni pihalni orkester, z namenom, da na ta način združimo glasbeni potencial železarjev in da ne bi dobili finančna sredstva, ki zaradi situacije v Železarni v tistih letih niso bila velika. Pri tem smo računali, da se gospodarska situacija v Železarni mora popraviti in da bo kolektiv lahko v kasnejših letih namenil za razvoj pihalnega orkestra večja finančna sredstva. Končni cilj takratne združitve pa je bil, da bi dobile Jesenice, ki pa niso samo Železarne, kvalitetni pihalni koncertni orkester. Seveda se takratne želje niso v celoti izpolnile, ustanovili smo pihalni orkester Jeseniških železarjev, dosegli smo tudi razmeroma dobro kvaliteto, imeli nekaj zelo uspešnih koncertov, ostala pa je še vrsta neuresničenih nalog in zamisli sprejetih ob ustanovitvi. Po mojem mnenju predvsem nismo uspeli v tem, da bi ta orkester res postal orkester Jesenic, ostal je še vedno orkester jeseniške železarne. Verjetno je to eden od vzrokov, da orkester, ki je imel dosti dobrih in požrtvovalnih godbenikov, ni zaživel kot smo takrat predvidevali.

Približujemo se praznovanju stoletnice obstoja železarske godbe. Menim, da bi morali vsi jeseniški dejavniki razmisliti, kako doseči na Jesenicah koncertni pihalni orkester in uresničiti zamisli sprejete ob združitvi. Namesto, da zbiramo denar za narodne noše, s čimer hočemo napraviti atraktivni orkester za turiste, združimo finančna sredstva ter skušajmo organizirati dober koncertni pihalni orkester za jeseniškega občana.

Seveda brez denarja ne bo šlo, za dejavnost dobrega pihalnega orkestra so potrebna kar precejšnja denarna sredstva. In ne samo to, tudi dosti trdega dela, požrtvovalnosti in razumevanja je potrebno za uspešno

delo. Brez dvoma pa bo potrebno spremeniti staro prakso v delu orkestra, kar je večkrat odbijalo same godbenike od intenzivnega dela. Ni in ne more biti merilo uspešnosti orkestra število nastopov, merilo mora biti kvaliteta. Če gledamo samo na število nastopov, lahko dosegemo preutrujenost in malodušnost, kar se je že pokazalo. Marsikateri član orkestra je zaradi pogostega nastopanja nehal sodelovati. Člani orkestra so bili večkrat preobremenjeni. Popoldne so bili na pogrebu, zvečer pa so imeli redne vaje. Velikokrat so nastopili tudi v nepopolnem sestavu, kar brez dvoma vpliva na kvaliteto, kakor tudi na razpoloženje, kar se posebno odraža pri starejših članih orkestra. Morda bi morali bolj resno razmišljati, da orkester ne bi sodeloval več na pogrebu, seveda bi morali najti za pogrebe rešitev v ozvočenju na pokopališču.

V razgovoru s posameznimi člani, ki so v zadnjem času zapustili pihalni orkester, sem dobil vtis, da je ravno igranje pri raznih pogrebi odbijalo člane od orkestra.

Se nekaj besed o zamisli o narodnih nošah. Na Gorenjskem imamo že eno godbo na pihala oblečeno v narodne noše, ki nastopa na raznih turističnih prireditvah, kar menim, da je za gorenjske potrebe to dovolj. V kolikor bi hoteli jeseniški pihalni orkester obleči v narodne noše, bi morali zbrati kar precejšnja sredstva. Lahko računamo, da bi ena narodna noša stala okrog pol milijona starih dinarjev. Če to pomnožimo s štirideset, dobimo kar lepo vsoto, dvajset starih milijonov.

Gospodarski potencial jeseniške občine je brez dvoma tako močan, da bi s pravilnim gledanjem na to kulturno dejavnost zbral potrebna finančna sredstva ter omogočil nadaljnji kvalitetni razvoj pihalnega orkestra. Jesenice so pred drugo svetovno vojno imele, pri manjšem gospodarskem potencialu, kar tri razmeroma kvalitetne godbe na pihala. Ne bi smeli dopustiti, da nas prehitevajo industrijsko slabše razviti kraji. Seveda moramo pri tem združiti vse sile, za nagrado pa nam bo koncertni pihalni orkester nudil kulturno razvedrilo, poleg tega pa nas tudi dostojno zastopal v širšem družbenem prostoru.

T. L.

Stane Torkar

ZVEZA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ
OBČINE JESENICE, KULTURNA SKUPNOST IN GLEDALIŠČE TONE ČUFAR JESENICE

razpisujejo

OBČINSKO DRAMSKO REVIJO

ki bo v času od 6. do 9. maja 1974 v Gledališču Tone Čufar Jesenice.

Namen OBČINSKE DRAMSKE REVIJE je pregled dela in priznanje skupinam v občini za aktivnost v gledališki sezoni 1973/1974.

POGOJI:

1. Vsaka dramska skupina, ki želi sodelovati na razpisani reviji mora do najkasneje 5. aprila 1974 poslati prijavo na naslov:

ZKPO JESENICE, Trg Toneta Čufarja 4

2. Prijava mora vsebovati:
a) naslov dramskega dela in avtorja
b) ime in priimek režiserja
c) število nastopajočih (imenski seznam)
d) event. pomoč, ki bi jo skupina rabila pri izvedbi dramskega dela na gostovanju.

3. Dramska dela, ki jih bodo skupine prijavile, naj bodo iz slovenske, jugoslovanske ali svetovne dramske literature. Stroške nastopa na reviji nosi ZKPO Občine Jesenice (prevoz kulisa, prevoz nastopajočih, najemnina dvorane in 500 DIN za kritje odvisnih stroškov).

Z OBČINSKO DRAMSKO REVIJO želimo občanom nuditi pregled dela naših dramskih skupin, popularizirati gledališko dejavnost in utrditi sodelovanje med skupinami.

Misli k 15. številki Listov

Petnajsta številka Listov je bila posvečena 125-letnici smrti naše velikega pesnika Franceta Prešerna. S prve strani nas je pozdravila Prešernova podoba, zunanja na sliki, notranja podoba pesnika pa v sonetu Vrba. Tudi mi razmišljamo o preteklem življenju in si zaželimo, da bi ga še enkrat živeli in sicer bolj pametno in preudarno. Tako je tudi pesnik v tem sonetu izrazil razočaranje in žalost nad tem, da ga je želja po znanju speljala v svet in ga onesrečila. V nasprotnem primeru bi ostal doma in srečno kmetoval ob zvesti in pridni ženi. Prav gotovo je bila to trenutna misel v njegovem življenju, res pa je, da je zgodaj spoznal laž, goljufijo, krivico, nezvestobo, nepoštenost, skratka vso lažno moralo takratne družbe, kateri je zaradi svobodomiselnosti in poštenosti postal sumljiv in nezaželen. Misli se potrajajo same, prav tako odgovori na vprašanja, Prešernove besede oživljajo vedno znova velikega pesnika, ki ne bi mogel biti kaj drugega kot pesnik in borec za svobodo, pravico in resnico.

O tem, v kolikšni meri cenimo in ljubimo Prešerna, ne bi smeli razmišljati, kajti vsakemu pravemu Slovincu bi morale biti njegove Poezije svetinja, večni sopotnik na razpotjih življenja, tistega življenja, prijetnega in mirnega, nemirnega in krivičnega, zahrbtnega in sovražnega, o kakršnem govori tudi Valentin Cundrič. Tudi ta je v zadnjih Listih pesimist brez upov na bolje, saj pravi

telo je podpluta upa
prebodoeno s trnom dejanj
rojstvo je pot zasuta
nad njo netopir smrti plahuta
s svetom okrog vratu se daleč
ne pride iz teh čeri.

Razočaran je nad ljudmi, njihovo mlačnostjo za preteklost in sedanjost in za vsakogar, kajti žal

vse ve, da so se solze ljudstva
iztekale:
starodavne pesmi nikomur več
ne curljajo po licih
večer je v naravi
in po dušah.

In ko že tamam o mlačnosti, naj zasije pred nami poezija Bertolda Brechta v prevodu Mihe Klinarja.

Ni dolgo tega, ko smo se tudi mi spominjali velikega revolucionarja, o katerem poje Bertold Brecht. Pred nami se razpre veličastna Kantata ob Leninovi smrti. Res to delo nosi pečat smrti, toda zato, da bi pred nami še bolj zaživel v vsej svoji veličini in moči, da bi toliko bolj doživeli z ruskim vojakom obžalovanje ob Leninovi smrti:

Ko je Lenin umrl,
je pripovedoval.
(tako pravijo)
neki vojak mrliške straže
svojim tovarišem:
Nisem mogel verjeti,
šel sem k očuru,
kjer je ležal
in mu krilnil v uho:
Ijč, izkoriščevalci
prihajajo!
Ni se zganil
in zdaj vem, da je
izdihnil.

Se o enem borcu za svobodo naroda in jezika so spregovorili zadnji Listi. Emil Cesar nas je seznanil z nalahko življenjsko potjo pesnika Črtomirja Šinkovca, zdajšnjega urednika revije Borec. Kot primorski borec nam je toliko bolj drag, saj je hodil po stopinjah tolminskih puntarjev in kaplana Martina Cermaca:

Že od maja k nam prihaja
tiha radost-glas upora:
našli smo rešilno bilko,
bilko trdno kakor gora
in za kažipot svetilko,
polno zlatega sijaja.

Se zaradi nečesa ga lahko zelo cenimo. Znal je prislunhiti občutljivi otroški duši in ni dolgo tega, ko smo otroke lahko razveselili z njegovo zbirko pesmi Sonce na hoduljah.

Pesimistično je tudi nastrojen pesnik Miha Klinar v svojih pesmih iz druge polovice petdesetih let:

Pozabil sem,
da čas me je odložil
kakor odvečni kamen
na razkriti cesti.

Pozabil sem,
da so me v prah zdrobili
koraki, uglašeni na
spev koračnic...

Pozabil sem,
da v vrtnu
in v vrtincu časa
nikomur ni potrebna
drobna pesem.

Tako tako kot vsi je tudi on našel izhod iz tega, kajti poti in borbe ni nikoli konec:

Daleč za sivimi dnevi
sinjini prižiga hrepenenje.
Ne posmehtuje se hrepenenju,
staremu, dobremu zdravilu.
Na pot moram.

Ivan Jan, bivši urednik oddaje Še pomnite, tovariši na ljubljanskem radiu, nam je odkril manj znano in dokaj redko plat narodnoosvobodilne borbe. Znano nam je nadčloveško premagovanje najrazličnejših težav naših borcev in njihova srčna kultura, toda na kaj človeškega pri okupatorju nismo vajeni in Ivan Jan nam je predstavil dvojce ljudi v vse-nemškem ubijalskem stroju, ki sta spoznala, da je še kaj vrednejšega na svetu od borbe za nadvlado in sicer postati in biti Človek.

Bolj kot v prejšnjih številkah Listov je Andrej Kokot zasanjan, manj revolucionaren, a vseeno v svojih pesmih ne more skriti obtožbe razmer na Koroškem:

Po zidu sovraštva
kaplje ljubezni polzijo.
Izgublja se v razpokah noči,
ki bdi nad belino
prisojenega devištva.
Na sledovih njihove izsušene poti
se sončijo muhe:
V temi skrivnost pije grenkobo.
Dan se v večnost gubi.
Bela roža ob zidu
pa govori, govori...

Nad lažnimi kvaliteta družbe tarna Benjamin Gracer in skoraj brezup se je upirati temu, celo Valentin Polanšek se mu včasih pridruži, a s ponosom spregovori še o pravi Korošici, nanjo se spomni tudi ob starem kolovratu in si zaželi:

Košarka

Jeseniški košarkarji pred odgovorno nalogo

V petek, 22. marca, je bila redna seja upravnega odbora košarkarskega kluba Jesenice. Sestanek je bil izredno pomemben, saj so vsa moštva tik pred pričetkom tekmovanja. Člani upravnega odbora so najprej poslušali poročilo trenerjev o poteku dosedanjih priprav.

Ce iz poročil napravimo kratek povzetek vidimo, da so najbolj kvalitetne priprave imeli mladinci, ki so med drugim odigrali tudi nekaj prijateljskih tekem z izredno močnimi nasprotniki. Člani in članice so trenirali nekoliko manj, ker ni na Jesenicah primerne telovadnice.

Sklenjeno je bilo, da se priprave prenesejo na igrišče Podmežaklje, da bodo ekipe kljub vsem težavam v zimskem času kar najbolje pripravljene, seveda če ne bo večjih težav z vremenom.

Upravni odbor je odobril nastopanje članske moške ekipe v prvi B republiški ligi in v pokalnem tekmovanju. Ženska članska ekipa bo po sklepu nastopala v II. republiški ligi vzhod in v pokalnem tekmovanju. Zaradi izredne mladosti ekipe, pa bodo dekleta nastopale tudi na pionirskem in mladinskem prvenstvu Slovenije.

Mladinci, ki so izredno perspektivna ekipa, se bodo letos ravno tako vključili v republiško tekmovanje, ki bo potekalo po liga sistemu.

Ceprav so nastopi v vseh konkurencah uradno že potrjeni pa so na seji upravnega odbora poudarili, da v kolikor ekipe ne bodo treningov in tekmovanj vzele dovolj resno, kar učijo izkušnje iz preteklosti, je odprta še vedno možnost, da za posamezno ekipo prekinejo tekmovanje v ligah, ki je povezano s precejšnjimi družbenimi sredstvi.

V košarkarskem klubu so se trdno odločili za red in disciplino v posameznih ekipah. Ekipa bodo morale z

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta

ANTONA ZUPANČIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom za pomoč v dneh težke izgube ter njegovim dolgoletnim sodelavcem iz livarne za venec in spremstvo na zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo krajevni organizaciji ZB NOV Sava in pihalnemu orkestru Jeseniških železarjev za organizacijo pogreba, za žalostinke in spremstvo na zadnji poti ter pevcem za lepo petje.

Zahvaljujemo se govornikom: Ivanu Zenu, Mirku Drešerju ter Antonu Avbrju za poslovitne besede ob odprtem grohu. Našo zahvalo smo dolžni še uslužbencem KZSZ Kranj in podružnici Jesenice ter ostalim darovalcem venca in cvetja in vsem, ki so z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje ter ga spremili na zadnji poti.

ZALUJOČI: žena Kristina ter hčerka Dita z družino ter ostalo sorodstvo

Škoda, da ne morem pri starem kolovratu zavrteti kolesa v preteklost nazaj...

A ne misli samo na včeraj:

In jutri
in pojutrinšnjem
sem nared
za nove podvige,
za podvige trdne volje,
zagrizene odločnosti,
zaklete nepopustljivosti —
za trdi slovenski proletarski kruh.

O drobnih utrinkih iz vsakdanjega življenja z bogato metaforiko o materinski ljubezni, zvestobi, nezvestobi, enkratnih srečanjih, spoznanjih lepega od manj lepega, govori Marija Mencinger, Anton Mežan, Dominik Majetič in Marjan Čufar.

Razmišljanje Tomaža Iskra ob Svetinovi Steni je zanimivo in hkrati površno in pušča bralca na pol poti. Odlomek je dobro izbran, celo tako dobro, da je hkrati reklama za knjigo, saj bo vsakogar zanimivo razplet dogodkov v steni. Svetina nas je v zadnjem času presenetil z odličnimi in zanimivimi deli, še bolj nam je pri srcu tudi zato, ker so junaki njegovih del Gorenjci, v slednji naš znani »gams« Joža Čop.

Zadnji prispevek Listov govori natančno o Liznekovi hiši v Kranjski gori, ki naj bi jo preuredili v novi kulturni center in v prvi vrsti v kulturni spomenik, kakršne bi morali še bolj ohranjevati kot jih sicer, saj je v tem bogastvo naše, ljudske preteklosti.

Antonija Muhar

Šah

Finale posameznikov SD Jesenice

Petnajstega marca se je končal finalni turnir članov šahovskega društva Jesenice. Na turnirju je igralo dvanajst šahistov, ki so se iz polfinalnega turnirja uvrstili v finale. Udeležba je bila dokaj slaba. Turnir je na koncu skoraj prišel v brezizhodni položaj, ko nekateri igralci niso mogli odigrati vseh partij in je bilo pač potrebno nekaj partij odločiti s kontumacem. Kvalitetno je bil turnir eden izmed najslabših v zadnjih letih, saj sta na njem igrala samo dva prvokategornika (na lanskem finalnem turnirju jih je igralo kar polovico, torej šest).

Novi odbor je že pred turnirjem naletel na težave, ko je naenkrat iz finalnega turnirja izstopilo nekaj igralcev, ki so se direktno uvrstili na letošnji finalni turnir. Tak odnos nekaterih igralcev, ki so tudi člani prve ekipe, kaže dejansko stanje v SD. Finalni turnir je bil zaradi njihove odsotnosti veliko manj kvaliteten. Odbor bo moral resno razmisliti, ali bo še uvrstil v prvo ekipo tiste člane, ki so bojkotirali letošnji finalni turnir.

Zmagovalec letošnjega turnirja je, kot že nekaj let nazaj, prvokategornik Zorko, ki je brez truda zmagal. Drugo mesto je presenetljivo osvojil mladinec Grbič, ki je pokazal že precej šahovskega znanja. Uvrstitve ostalih so realne, le da je morda nekoliko razočaral drugi mladinec Železnik, ki je bil v prejšnji sezoni najuspešnejši mladinec kluba.

Končna lestvica je: 1. Zorko 8, 2. Grbič 7,5, 3.—5. Tramte, Krničar in Balanč (vsi 7), 6. Ravnik 6,5, 7. Andjelčič 6, 8. Poljanšek 5, 9. Konoželj 3,5, 10. Pretnar 3, 11. Pristov 2,5, 12. Železnik 2.

Gorenjska liga

V začetku marca se je začelo tekmovanje v okviru novo ustanovljene Gorenjske lige. Sodeluje šest ekip, med njimi tudi druga jeseniška ekipa. Po tretjem kolu vodita Tržič in

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

30. marca ameriški barvni film, TARZANOV UPOR V DŽUNGLI ob 15. uri, režija William Withney, v glavni vlogi Ron Ely

30. in 31. marca italijanski barvni film NEPREMAGLJIVI SAM WALLASH ob 17. in 19. uri, režija Miles Deem, v glavni vlogi Robert Wood

1. in 2. aprila italijanski barvni film PRESUŠTVO ob 17. in 19. uri, režija Piero Schivazappa, v glavni vlogi Florinda Bolkan

3. aprila španski italijanski CS barvni film CENA CLOVEKA ob 17. in 19. uri, režija Evgenio Martin, v glavni vlogi Richard Vovler

4. aprila ZAPRTO

5. aprila italijanski barvni film PRIDITE K NAM NA KAVO ob 17. in 19. uri, režija Alberto Latvada, v glavni vlogi Ugo Tonicci

6. aprila italijanski barvni film PUSČICA STRUPENEGA PAJKA ob 17. in 19. uri, režija Paolo Cavara, v glavni vlogi Giancarlo Giannini

KINO PLAVŽ

30. in 31. marca italijanski barvni film PRESUŠTVO ob 18. in 20. uri.

31. marca ameriški barvni film TARZANOV UPOR V DŽUNGLI ob 10. uri

1. in 2. aprila italijanski barvni film NEPREMAGLJIVI SAM WALLASH ob 18. in 20. uri

3. aprila ZAPRTO

4. aprila japonski barvni film VELIKI ZID ob 18. in 20. uri

5. aprila španski italijanski barvni film CENA CLOVEKA ob 18. in 20. uri

6. aprila francoski italijanski barvni film NEPOZNANI JE PRISEL Z DEŽJEM ob 18. in 20. uri.

KINO KRANJSKA GORA

30. marca ameriški CS barvni film DETEKTIV KLUT

31. marca japonski barvni film VELIKI ZID

3. aprila italijanski barvni film PRESUŠTVO

4. aprila španski italijanski CS barvni film CENA CLOVEKA

6. aprila italijanski barvni film NEPREMAGLJIVI SAM WALLASH

Italijanska barvna kriminalka Puščice strupenega pajka, je napeta filmska zgodba o »strupenem pajku«, ki načrtno ubija vse, kar mu je na poti. Ljubitelji grozljivk bodo prišli na svoj račun. Film je te dni na sporedu v jeseniških kinematografih.

Ziri 15,5 točk, tretje je šahovsko društvo slepih Kranj 14,5, sledijo Jesenice II 14, Sava Kranj 11,5 in Lesce II 9.

Brzopotezno prvenstvo Gorenjske

V petek, 22. marca je bilo v prostorih SD Jesenice odprto brzopotezno prvenstvo Gorenjske, ki se ga je udeležilo petnajst šahistov, med njimi kar sedem Jeseničanov. Domačini so odlično igrali saj je zmagal Zorko, Ravnik je bil tretji, Krničar šesti itd. Turnir je bil vzorno organiziran in je dokazal, da imamo Jeseničani odlične možnosti za organizacijo tako množičnih turnirjev, saj je dvorana ena izmed največjih v Sloveniji.

Gorenjsko prvenstvo za posameznike

Takoj po končanih občinskih prvenstvih gorenjskih mest, se je začel finalni turnir za najboljšie člane gorenjskih klubov. Na prvenstvu igra dvanajst najbolje uvrščenih šahistov. Odigrali so že tri kola, Jeseničani so dosegli naslednje število

Brzopotezno prvenstvo slovenskih mest v Postojni

Dvajsetega jubilejnega brzopoteznega prvenstva, v soboto, dne 23. marca v Postojni, se je udeležila tudi ekipa Jesenic. Nastopilo je 48 ekip, Jeseničani so se uvrstili na 15. mesto, vendar pa so igrali v zelo težki skupini (tudi z ekipo poznejšega zmagovalca Mariborom). Za jeseniško ekipo so nastopili Zorko, Krajnik, Krničar, Ravnik, Tramte, Poljanšek, Čiuh in Grbič.

Šahovsko društvo Jesenice obvešča, da bo 7. aprila občinsko prvenstvo za pokal maršala Tita v prostorih SD Jesenice. V torek 2. aprila pa se bo začel turnir vseh tretjekategornikov na katerem bo prvih šest osvojilo drugo kategorijo. Turnir se bo začel ob 16. uri v prostorih SD Jesenice. K. T.

OBVESTILO

Krajevna skupnost Javornik — Koroška Bela obvešča vse najemnike oziroma interese za vrtičke, da bo iste dajala v najem, dne 3. aprila po naslednjem razporedu:
— pred kulturnim domom na Javorniku ob 8. uri
— pod železniško postajo ob 9. uri
— pod Trevnom ob avtobusni postaji ob 10. uri
— in na Tomšičevi cesti pri mostu ob 12. uri
V poštev pridejo samo stanovalci, kateri stanujejo na območju krajevne skupnosti Javornik — Koroška Bela.

RAZPIS

Občinska Zveza prijateljev mladine Jesenice razpisuje za otroško letovišče v Novigradu naslednja delovna mesta:
— upravnika z znanjem samostojnega vodenja upravnških poslov
— glavne kuharice
— dveh kuharskih pomočnic
— snažilke
Zaposlitev je sezonska. Osebnih dohodki po dogovoru. Rok prijave do 20. aprila letos. Prijave z osebnimi podatki pošljite občinski Zvezi prijateljev mladine Jesenice, Titova 64/II.

Smučarji in njihovi problemi ob koncu sezone

Letošnja smučarska sezona se bliža koncu in čas je, da podamo kratek pregled skozi preteklo sezono. Vso zimo 1973/74 nas je najbolj pestilo pomanjkanje snega, kar se je predvsem na začetku letošnje sezone najbolj odrazilo pri mlajših tekmovalcih. Kljub temu pa smo letos v kategorijah cibernov in pionirjev naredili velik korak naprej, saj smo se preteklo sezono močno zaostajali za najboljšimi v naši republiki. Ciberni in pionirji so letos kot ekipa tesno za petami tekmovalcem Transturista iz Skofje Loke, ki imajo zelo izenačeno in predvsem kompletno ekipo.

Mladinci (mlajši in starejši) so to sezono, kot ekipa prevzeli primat Braniku iz Maribora. Uspeh mladincev je rezultat načrtnega dela v preteklih sezonah, kljub pomanjkanju snega sorazmerno dobrih priprav na sneg in v dobrega vodstva. Tu pa ne smemo mimo premajhnega števila tekmovalk v kategorijah mlajše in starejše mladinke. V vsaki kategoriji imamo eno povprečno tekmovalko, kar za delo v bodočnosti ne predstavlja nobene perspektive. Sedaj nam preostane to, da poizkušamo naše najmlajše tekmovalke iz vrst cibernov in pionirk obdržati in na novo vključiti nove, da se bodo v prihodnosti enakovredno kosale z ostalimi tekmovalkami iz Slovenije. Zavedati pa se moramo, da je vzgoja tekmovalk specifična in da prav s tem, da tekmovalke vseskozi tretiramo tako kot tekmovalce, zmanjšujemo v njih njihovo veselje do tekmovalnega smučanja.

Clanska ekipa je letos razočarala. Na začetku sezone 1973/74 je predstavljala močno celoto, v teku sezone pa se je uspešnost ekipe poslabšala, tako da zaključujemo sezono na drugem mestu v državi. Tako kot pri mladinkah tudi pri članicah nimamo srečne roke, saj sta v sezoni 1973/74 nastopili za smučarsko društvo Jesenice le dve tekmovalki.

Poglejmo še kako je v alpski sekciji urejeno glede strokovnih kadrov. Alpinci imamo profesionalnega trenerja, ki se je v pretekli sezoni usmeril predvsem na vse kategorije mladincev (rezultati so znani).

Pri cibernih in pionirjih smo bili vezani na naše smučarske učitelje in voditelje, ki so s postrzvalnim delom vso sezono učili in trenirali mlade tekmovalce osnovnih smučarskih veščin. Problem je predvsem v tem, da je dobrih smučarskih učiteljev in voditeljev, ki so pripravljani delati v klubu, vse premalo. Za tak položaj ni krivo samo smučarsko društvo, temveč tudi jeseniška občinska zveza za telesno kulturo, ki je dosedaj vse premalo finančno podprla mlade kadre, da bi opravili smučarski tečaj za učitelja smučar-

nja. V tem pa nas sedaj druge občine v Sloveniji močno prekašajo, saj so nas po številu učiteljev smučanja na prebivalca v naši občini prehiteli občine, ki sploh nimajo smučarskega zaledja.

Pri članic je nastal problem zaradi trenerja že v začetku sezone 1973/74. Ker svojega nismo imeli, smo na kondicijskih pripravah gostovali pri mladincih. To je bila edina rešitev. Ko pa smo začeli trenirati v telovadnici je postalo treniranje zaradi prevelikega števila udeležencev nemogoče. Treningov nismo mogli izpeljati kot so bili zamišljeni.

Problem, ki nas trenutno najbolj tare, pa so finančna sredstva. Zaradi pomanjkanja snega v pretekli sezoni smo bili dodatno obremenjeni, ker smo imeli skoraj vse treninge v tujini. To se nam sedaj močno maščuje, saj je trenutno naša blagajna prazna. Že sedaj nas skrbi, kako bomo organizirali letne treninge in če se bomo lahko držali izdelanega plana za pripravo na sezono 1974/75. Največje pomoči smo bili deležni s strani gospodarskih organizacij: železarne Jesenice, SGP Sava, Zavarovalnice Sava in elektro industrijskega montažnega podjetja ELIM. Te gospodarske organizacije so v jeseniški občini pravzaprav glavni podpornik Smučarskega društva Jesenice.

Za nadaljni razvoj smučanja na Jesenicah je treba zagotoviti dosledno izpolnjevanje programa, ki ga bodo sestavili trenerji in strokovni sodelavci kluba. To pa bo mogoče le, če bo dovolj denarja za letne in jesenske treninge doma in v inozemstvu.

Problem jeseniških smučarjev — tekmovalcev, ki hodijo v šolo, ali pa so zaposleni, je poldnevno smučanje — treniranje. Ker trenutno v bližini Jesenic nimamo primernega terena z vlečnico za trening slaloma in veleslaloma je nujno, da uredimo teren pod Mežakljo in postavimo vlečnico. Poleg tega pa bo v bližnji prihodnosti treba nabaviti snežni top, saj je že nekaj let nazaj primanjkovalo snega. Zavedati se moramo, da je na Jesenicah že novembra ustrežna temperatura za izdelavo umetnega snega.

Pri teh dveh investicijah ne smemo biti malenkostni, saj le v primeru izgradnje smučarskega centra pod Mežakljo lahko računamo na nadaljnji razmah smučanja med mladimi v naši občini. Pa tudi starejši bi se na razsvetljenem smučišču lahko rekreirali po napornem delu.

Smučarsko društvo želi na Jesenicah večje družbene podpore, saj le tako lahko upamo na večje uspehe pri organizaciji množičnega smučanja v občini, in pričakujemo od naših tekmovalcev večje tekmovalne uspehe. Bo. P.

Občinsko sindikalno prvenstvo v alpskih disciplinah

Občinski sindikalni svet Jesenice je razpisal za 24. marec občinsko prvenstvo za vse člane sindikata v jeseniški občini. Dvanajst sindikalnih odborov je prijaviilo 34 tekmovalk in 133 tekmovalcev, ki so vozili za ekipno in za posamično prvenstvo.

Smučarski sodelavci iz SK Mojstrana so dobro organizirali tekmovanje na dveh progah in sicer za vse ženske in moške nad 45 let na krajši prog, za ostale moške pa na daljši prog. Organizacija in proge so bile odlično pripravljene in je tekmovanje potekalo natančno po programu brez zastojev.

Po izračunu rezultatov je bila slovesna razglasitev rezultatov v hotelu Lariks. Vse navzoče je pozdravil s krajšim nagovorom predsednik ObSS Jesenice Anton Grošelj z željo, da bi bila drugo leto še številnejša udeležba. ObSS Jesenice, ki je bil pokrovitelj tega tekmovanja je tudi preskrbel za prve tri uvrščene posamično kolajne in praktična darila, za prve tri ekipe pa lepe pokale.

Kritiko zaslužijo le posamezniki, ki so se prijaviili za tekmovanje pa se niso pojavili na štartu. Pohvala pa velja nastopajočim, ki so se srčno borili in ni bilo odstopanj med vožnjo. Vseh se je uvrstilo 19 tekmovalk in 58 tekmovalcev. Najuspešnejšim sta kolajne, pokale in praktična darila s čestitkami izročila člana ObSS Jesenice Anton Grošelj in Sandi Kotnik.

Jeseniški mladinci na zadnjih tekmovanjih

Letošnja smučarska tekmovalna sezona, ki je bila zaradi pomanjkanja snega zelo skop na greh koncu. Mnogi tekmovalci zaradi tega niso mogli pokazati vsega, kar so sposobni doseči, še bolj pa so bili prizadeti

REZULTATI:
Ekipno: 1. Železarna Jesenice 2.2.41 v postavi Lojzka Praček, Boris Pesjak, Andrej Ponikvar, Zoran Šporn, 2. KOOP Mojstrana 2.45.97, 3. Gorenjka, 4. Stanovanjsko podjetje Jesenice;

Posamezno: ženske nad 45 let: 1. Lojzka Praček 32.3 Železarna, 2. Zinka Mrak 1.05.0 ZSD Jesenice;
Ženske 35—45 let: 1. Andreja Bizjak 36.2 HP Gorenjka, 2. Milena Mlačnik 36.8 Osemletka Koroška Bela, 3. Vida Bohinc 38.4 TP Rožca;

Ženske od 25—35 let: 1. Stanka Beden 32.0 ZSD Jesenice, 2. Mira Sodja 40.7 Stanovanjsko podjetje Jesenice, Lidija Pšenica 42.4 TPP Zarja;

Ženske do 25 let: 1. Vlasta Kozlevčar 32.4 TPP Zarja, Draga Vindišar 32.7 TP Rožca, 3. Marija Smolej 34.0 KOOP Mojstrana;

Moški nad 45 let: 1. Franc Gašperin 28.8 SGP Sava Jesenice, Zvone Hutar 29.3 Železarna, 3. Milan Vovk 29.7 Železarna Jesenice;

Moški od 35—45 let: 1. Ivo Čučnik 38.37 Kovinar Jesenice, 2. Primož Senčar 41.07 SGP Sava Jesenice, 3. Jože Bizjak 41.65 HP Gorenjka;

Moški od 25—35 let: 1. Andrej Ponikvar 33.92 Železarna Jesenice, 2. Blaž Jakopič 33.99 SGP Sava Jesenice, 3. Slavko Pajntar 36.05 Elim;

Moški do 25 let: 1. Boris Pesjak 33.51 Železarna, Tone Albert 35.25 Železarna, 3. Ivo Zupan 36.68 TPP Zarja.

tisti, ki so v tekmovalno arenno šele stopili. Ravno zaradi tega je udeležba na vseh tekmah zelo dobra; tako po kvaliteti kakor tudi kvantiteti. Vsak tekmovalec si prizadeva, da bi s čim boljše uvrstitivijo dosegel

čim boljši kvaliteten razred, ki bi mu v naslednji sezoni zagotovil nižjo startno številko.

V lovu za boljšimi startnimi pozicijami so se v preteklih štirinajstih dneh naši mladinci udeležili treh tekmovanj. V organizaciji TVD Partizan iz Soštanja je bil 17. marca izveden na Golteh, kjer je bila snežna odeja še zelo dobra, zdaj že tradicionalni Kajuhov memorial v počastitev pesnika — borca Karla Destovnika Kajuha. Pri mlajših mladincih je zmagal Jeseničan Sašo Oblak, prav tako pa je bila najboljša tudi ekipa Jesenic v postavi Oblak, Veskovič, Gasar, ki je osvojila prehodni pokal. V ostalih kategorijah tekmovalci SK Jesenic niso nastopili.

Za absolutno najboljši čas proge (ne glede na kategorijo v kateri tekmovalec nastopa) pa je priredilj namenil lične plakete. Osvojil jo je Oblak, ki je bil za pol sekunde hitrejši od svojega neposrednega tekmeca T. Kozelja iz Slovenj Gradca in Potočnika (Fuž. — Ravne), ki je zmagal v članski konkurenci.

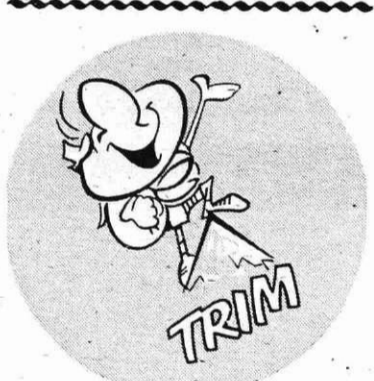
Rezultati:
mlajši mladinci: 1. Oblak (Jes.) 1.17.9, 2. Kozelj T. (Slov. Gradec) 1.18.4, 3. Kavčič S. (Olimp.) 1.18.4. Ostali Jeseničani so se uvrstili takole 5. Veskovič, 13. Gasar, 14. Razinger, 20. Čučnik.

Ekipno: 1. SK Jesenice 4.04.0, 2. SK Branik 4.05.5, 3. SK Transturist 4.11.2.

V soboto, 23. in v nedeljo, 24. marca je SK Tržič priredil tekmovanje v veleslalomu na Zelenici. V soboto so se pomerili starejši mladinci. Zmagal je Sobler (Jes.) 1.13.05 pred Magušarjem (Olimp.) 1.14.11 in Ogrinom (Jes.) 1.15.05. Preostala dva tekmovalca SK Jesenice Malej in Peskar sta se zaradi večje napake, ki sta jo naredila v zgornjem delu proge uvrstila na 9. oziroma 17. mesto.

V nedeljo so se na istem pobočju pomerili še mlajši mladinci. Proga je bila zelo zahtevna, tako da so jo le redki presmučali brez večjih napak. Zmagal je Höel A. (Fuž.) 1:24.8 pred Strelom (Transturist) in Kozeljem (Slov. Gr.). Naši so se uvrstili takole: 5.—6. Oblak, 12. Veskovič, 21. Legat, 24. Razinger, 26. Čučnik, 27. Gasar, 30. Ž. Saksida, 36. R. Stravs, 37. Svetina in 61. Črv. Startalo je 105 mladincev.

Pri mlajših mladinkah je bila najhitrejša Urh A. (Rad.) 1:27.9. Predstavni SK Jesenic B. Klinar in S. Lavtižar, ki jima je bil to prvi nastop v konkurenci mlajših mladink, pa sta se uvrstili na zelo dobro 16. oziroma 19. mesto med 32 tekmovalkami. K. A.

Odbojka

Jesenice : Mežica (člani) 3:1

Jeseničani so pričeli z igro v nekoliko spremenjeni postavi. Zaradi službe oziroma študija sta manjkala Bergel in Strnad, Mežek pa ima že več kot teden dni roko v mavcu. Kljub temu so prvi set prepričljivo odločili v svojo korist.

V drugem setu so domači nekoliko popustili, kar so razigrani gostje izkoristili in povedli s 13:7. Pri tem rezultatu je vstopil v igro Bergel. Jeseničani so od takrat dalje igrali bolj borbeno in pazljivo, ter odločili tudi drugi set v svojo korist.

V tretjem setu je že vse kazalo, da bodo domači igralci gladko zmagali. Vodili so že z 12:3, pa so kljub temu, zaradi nezbranosti in podcenjevanja, izgubili s 13:15.

Najbolj izenačen je bil zadnji, četrti set, ko sta se ekipi stalno menjavali v vodstvu. Na koncu so, predvsem zaradi večje rutine, zmagali domači igralci.

Pri gostih je bil najboljši slovenski mladinski reprezentant Jezernik, pri domačih pa je poleg Divjaka zelo dobro zaigral tudi Rössler.

Jeseničani so zopet dokazali, da ne znajo zmagati z rezultatom 3:0. Poleg tega se pozna, da so v ekipi štiri različne generacije igralcev, zato prevečkrat prihaja do nesoglasij. Nepravilen je tudi odnos nekaterih igralcev, ki brez objektivnega razloga ne prihajajo na tekme. Z.

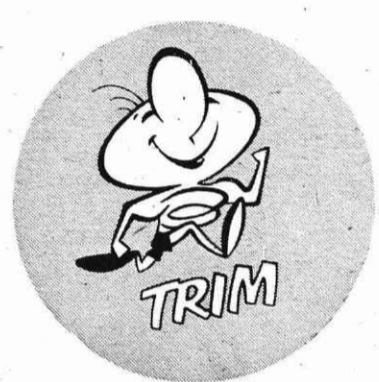
Kongres IFE in EP 1975 v Kranjski gori

Že na rednem kongresu mednarodne Zveze za kegljanje na ledu IFE (Internationalen Föderation für Eisst ockschiessen), ki je bil od 31. maja do 3. junija 1973 v Gradcu v Avstriji, je bil sprejet sklep, da se naslednji 25. redni kongres sklīče v Jugoslaviji. Upoštevaajoč pravila IFE o tem in vrstni red članic te mednarodne federacije, so naši delegati, udeleženci tega kongresa, sklep tudi sprejeli. S sprejetjem tega sklepa pa se povezuje tudi obveza, da je Zveza za kegljanje na ledu Slovenije, tudi prireditelj 25. jubilejnega evropskega šampionata 1975.

V zvezi s temi sklepi in nalogami, so predstavniki slovenske zveze ponovno razpravljali na sestanku s predsednikom IFE g. Wilflingom in s predsedniki in funkcionarji ostalih članov IFE v dneh EP v Gradcu, ko je bil dokončno potrjen sklep o prevzemu prireditelja kongresa in EP 1975 s strani jugoslovanske zveze. Dokončno je bil potrjen tudi termin sklica kongresa IFE pri nas in sicer v dneh 24. do 26. maja 1974. Za izvedbo EP 1975 pa je bil zaenkrat osvojen le informativni termin 18. in 19. januar 1975.

O vseh teh nalogah je odbor zveze razpravljal na svoji redni seji 31. januarja 1974 ter o tem obvestil tudi Zvezo za telesno kulturo Slovenije.

Že pred leti smo sprejeli obljubo, da tako kongres, kakor tudi evropsko prvenstvo izvedemo v Kranjski gori z ozirom na turistično gostinske objekte v tem kraju. V teh dneh je bila ta odločitev ponovno potrjena. Tehnična komisija naše zveze je že imenovala petčlansko delegacijo oz. strokovno komisijo za nalogo, da se

Kegljanje na ledu

Četrti mednarodni turnir Univerzala

V nedeljo, 24. marca, je bil v športni dvorani Podmežaklja IV. mednarodni turnir v kegljanju na ledu, v organizaciji trgovskega podjetja Univerzal Jesenice in v tehnični izvedbi kegljaškega kluba na ledu Jesenice.

Na turnirju je sodelovalo 15 moštev iz Avstrije, Italije in domačih klubov iz Kranjske gore, Bleda in Jesenic.

REZULTATI:
1. Jesenice — Univerzal 23 točk, (Babnik, Žgavc, Petrovič, Lužovec, Carman), 2. Jesenice — Murka 21 točk, 3. SC Kreuzberg — Celovec — 20 točk, 4. Jesenice — Popovič 19 točk (2.120), 5. Jesenice — Šolar 19 točk (1.358), 6. EV Stefanice — Celovec 18 točk, 7. ER Globasnica 17 točk, 8. Jesenice Sotlar 13 točk (0.805), 9. EV Hafnersee 13 točk (0.772), 10. ASKO Kotmara yas 12 točk itd.

To je bilo zadnje tekmovanje kegljačev na ledu v sezoni 1973/74. D. E.

poveže s predstavniki Turističnega društva in vodstvom kegljaškega kluba na ledu v Kranjski gori po tem vprašanju. Ugotovijo naj se vse tehnične in organizacijske možnosti za izvedbo te velike mednarodne prireditve v tem kraju.

Kljub temu, da dokončni sklep o kraju obeh prireditev še ni potrjen, organizatorji računajo, da bo to izvedeno v Kranjski gori.

Nogomet

Remi in poraz

Nogometiški članskiška moštva Jesenic, so v preteklem tednu v pripravah za prvenstvena srečanja v gorenjski nogometni ligi, odigrali še dve prijateljski tekmi. V Tržiču so z domačim Partizanom igrali neodločeno 1:1, v Tolminu pa so z istoimenskim moštvom po številnih zapletih na igrišču izgubili 4:1 (1:1).

V soboto, 30. marca, se bodo v prvi prvenstveni tekmi nogometaški članskiška moštva Jesenic v gorenjski nogometni ligi srečali v Lescah z istoimenskim moštvom.

Kegljanje na asfaltu

Instalaterji premagali sodelavce iz žerjavnega oddelka

V ponedeljek, 18. marca, sta se v kegljanju na asfaltu pomerili ekipi vodovodnih instalaterjev in žerjavnega oddelka. Tekmovali so v borbenih partijah, vsaka ekipa pa je po dogovoru štela devet kegljačev.

Ekipa žerjavnega oddelka je nastopila v naslednji postavi: Praprotnik, Sekardi, Urbas, Stražičar, Mihelič, Čimžar, Faletič, Rabič in Kobljar.

Instalaterji pa so nastopili: Smrekar, Jeršin, Oven, Peternel, Vidmar, Steblaj, Stare, Sodja in Benet.

Prvi krog so prepričljivo dobili instalaterji. V posameznih lučajih so dosegli dokaj dobre rezultate, tako da so podrli kar 383 kegljev medtem ko so jih sodelavci žerjavnega podrli 307.

V drugem krogu se je že na začetku razvil zelo izenačen dvoboj. Sodelavci iz žerjavnega se kljub visokemu vodstvu instalaterjev iz prvega kroga niso predali. Kot pravi športniki, so v zagriženi borbi v tem delu celo zmagali za trinajst kegljev, kar pa je bilo še vseeno premalo, da bi se izognili porazu. V tem delu so instalaterji podrli 283 kegljev, sodelavci iz žerjavnega pa 299.

V končnem seštevku so zasluženo zmagali instalaterji z rezultatom 669:606. Dvoboj dveh vzdrževalnih ekip je povsem uspel, dogovorili pa so se že tudi za povratno srečanje. B. r.

Iz letošnjega državnega prvenstva v alpskih disciplinah za mladince